

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

حرف‌هایی از جنس نور

بازخوانی بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی،
حضرت امام خمینی‌ایستاد در پیرامون قرآن کریم

کتاب مسافره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حرف هایی از جنس نور (بازخوانی بیانات رهبر انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه ای (مدظله العالی) پیرامون قرآن کریم

نویسنده:

معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان اوقاف و امور خیریه

ناشر چاپی:

اسوه - سازمان اوقاف و امور خیریه جمهوری اسلامی ایران

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۲	حرف هایی از جنس نور (بازخوانی بیانات رهبر انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه ای (مدظله العالی) پیرامون قرآن کریم
۱۲	مشخصات کتاب
۱۲	اشاره
۱۶	مقدمه
۱۸	فصل اول: انس باقرآن
۱۸	اشاره
۱۹	معنای انس با قرآن
۱۹	مقدمات انس جامعه با قرآن
۲۰	همیشه مورد نیاز
۲۱	برکات بی انتها
۲۱	افزایش در هدایت و نقصان در گمراهی
۲۲	حکومت قرآن در زندگی ها
۲۳	وسیله خروج از ظلمات به نور
۲۳	بهترین نسخه ی سعادت
۲۴	مثل باران
۲۵	کلید بهشت آزادی
۲۵	امتیاز بزرگ اسالم
۲۶	آرامش در سایه قرآن
۲۷	بزرگ ترین نعمت الهی
۲۸	حکایت دل های زنگار گرفته
۳۰	قدم اول برای عمل به قرآن
۳۱	مراحل بهره بردن از هدایت قرآن
۳۱	اگر بر دل نشیند...

- ۳۲ اگر اهل دل باشیم
- ۳۳ نامه ی خدا
- ۳۵ حقیقتی در معنای تدبیر
- ۳۶ رابطه انس و تدبیر
- ۳۸ انس گرفتن مدبرانه با قرآن
- ۴۰ انس بیشتر برابر با فهم بیشتر
- ۴۱ اولین مرحله فهم معارف قرآنی
- ۴۴ نیاز به فضای قرآنی
- ۴۴ ضرورت ترجمه صحیح قرآن
- ۴۵ انس با ترجمه قرآن
- ۴۵ جلساتی فقط برای شنیدن
- ۴۶ دشوار نبودن فهم آیات
- ۴۹ پاسخ به سؤالات زندگی
- ۵۲ تخلّق به اخلاق قرآن
- ۵۳ حاکمیت هدایت قرآنی
- ۵۴ فاصله تا حدّ مطلوب
- ۵۵ راه روشن
- ۵۶ انس با قرآن از اولین روزهای تکلیف
- ۵۶ انس کودکان و نوجوانان با قرآن
- ۵۷ انس جوانان با قرآن
- ۵۸ انس دانشجویان و جوانان دبیرستانی با قرآن
- ۶۰ انس نخبگان علمی با قرآن
- ۶۱ انس بانوان با قرآن
- ۶۲ انس حوزه های علمیه با قرآن
- ۶۳ انس نمایندگان مجلس و دولتمردان با قرآن
- ۶۳ احتیاج به موعظه

- ۶۴ پرهیز از حالت شکلی ارتباط با قرآن
- ۶۵ تعمیق اعتقادات و مبانی فکری
- ۶۶ اشرافیت واقعی در سایه انس با قرآن
- ۶۷ انس پژوهشگران قرآنی با قرآن
- ۶۷ لزوم مانوس بودن با مجموع قرآن
- ۶۷ پاکی دل شرط استفاده از قرآن
- ۶۸ انس جامعه‌ی مداحان با قرآن
- ۶۹ انس حجاج با قرآن
- ۷۰ انس روزه داران ماه رمضان با قرآن
- ۷۱ انس شعرا با قرآن
- ۷۲ دعای رهبر قرآنی
- ۷۴ فصل دوم: باحافظان و قاریان
- ۷۴ اشاره
- ۷۵ پدر و مادرها قرآن را به فرزندان کوچکشان یاد بدهند.
- ۷۵ دنباله روی مردم از قرآن و اسالم، شرط محافظت و ترویج قرآن است.
- ۷۶ تجوید و ترتیل پایه ای اصلی در وصول به دریای ژرف معنویت قرآن است.
- ۷۶ بدون حفظ و تالوت نمی شود به قرآن نزدیک شد.
- ۷۷ تلاوت و حفظ قرآن را دست کم نگیریم.
- ۷۹ باید در عمل، در این راه حرکت کنیم و قدم برداریم.
- ۸۰ هر کسی بهتر تالوت کند ظرایف آیات را بیشتر بر مستمعین آشکار می کند.
- ۸۱ تلاوت تنان را روزه روز بهتر، قوی تر، صحیح تر و با خصوصیات جاذبه آفرین همراه تر بکنید.
- ۸۲ از این اساتیدی که عمدتاً از کشور مصر آمده اند، استفاده کنید.
- ۸۳ تلاوت قرآن به شکل ممتاز، مشوق گرایش عمومی به قرآن است.
- ۸۴ قاریان و حافظان، جامعه اسلامی را به فهم قرآن نزدیک می کنند.
- ۸۵ جوان های قرآنی از عوامل انس جامعه با قرآن هستند.
- ۸۵ تلاوت قرآن بزرگ ترین سهم را در گسترش فرهنگ قرآنی جامعه دارد.

- ۸۶ اهل تلاوت، صفوف مقدم در ترویج معارف قرآن هستند.
- ۸۶ همت بگمارید تا تمام مردم بتوانند قرآن را یاد بگیرند.
- ۸۸ آشنایی قاری با مضمون آیه در خود او و مخاطب و جلسه تأثیر می گذارد.
- ۸۹ در کیفیت خواندن، مفهوم آیات قرآنی را مجسم کنید.
- ۹۰ با تلاوت قرآن سعی در القای مفاهیم قرآنی داشته باشید.
- ۹۱ نغمه ها و آهنگ های قرآنی را بایستی فرا گرفت.
- ۹۲ قرآن را با آوازه خوانی اشتباه نگیرید.
- ۹۲ وجود قرائت قرآن نعمت بزرگی است، ولی کافی نیست.
- ۹۳ نه آقا، این پله آخر نیست.
- ۹۴ حفظ قرآن، وسیله است برای این که انسان، آسان بخواند، آسان تکرار کند و امکان تدبر پیدا کند.
- ۹۴ حفظ قرآن یکی از بزرگ ترین نعمت های الهی است.
- ۹۵ حفظ در سنین نوجوانی و جوانی یک ذخیره و سرمایه است.
- ۹۶ کسانی که در سنین بال هستند، شانس حفظ کردنشان کمتر است.
- ۹۷ محفوظات خودتان را قدر بدانید.
- ۹۷ ذهن این بچه ها را با اعداد رایانه ای پر نکنید.
- ۹۹ حفظ و قرائت مقدمه انس با قرآن است.
- ۱۰۰ بایستی قهرمانان قرآنی را احترام کنید.
- ۱۰۲ فصل سوم: قرآن و انقلاب
- ۱۰۲ اشاره
- ۱۰۳ کتاب انقلاب
- ۱۰۳ دوره ی بی قرآنی
- ۱۰۴ بی سوادهای قرآن خوان
- ۱۰۵ جای خالی قرآن آموزی
- ۱۰۶ نیم قرن فاصله
- ۱۰۷ روشنفکران دور از قرآن
- ۱۰۹ انقلاب آمد و ...

- سیطره امروز قرآن ۱۱۰
- هنر انقلاب ۱۱۱
- حکایت دیروز و امروز ۱۱۲
- از برکت انقلاب ۱۱۲
- برافراشتن پرچم حاکمیت قرآن ۱۱۴
- کار تمام نشدنی ۱۱۵
- بزرگترین قلم عمل به قرآن ۱۱۶
- آرزوهای شدنی ۱۱۷
- زبان قاصر از شکر ۱۱۷
- عاشق و مأنوس ۱۱۸
- جلسات انس میلیونی ۱۱۸
- رزمندگان قرآنی ۱۱۹
- هدف از مسابقات بین المللی قرآن ۱۲۰
- انقلاب در فهم معنای آیات ۱۲۰
- ظهور اساتیدی با کمترین امکانات ۱۲۱
- سرزمین استعداد قرآنی ۱۲۲
- پیشرفت محسوس تلاوت ۱۲۲
- امام قرآنی انقلاب ۱۲۳
- عزت در سایه قرآن ۱۲۴
- مادر همه خیرات ۱۲۴
- برای استحکام درونی نظام ۱۲۵
- برکات قرآن و انقلاب ۱۲۶
- دو کار دیگر انقلاب ۱۲۷
- دوران قرآن ۱۲۸
- تربیت انسان های ظلم ستیز ۱۲۹
- چند توصیه برای قرآنی شدن جامعه ۱۳۰

- ۱۳۱ دو اتفاق در نزدیک تر شدن ما به قرآن
- ۱۳۲ متأثر کردن دل از مفاهیم قرآنی
- ۱۳۳ امید به تحقق جامعه قرآنی به معنای واقعی
- ۱۳۴ قناعت ممنوع!
- ۱۳۶ ضامن بقای جمهوری اسلامی
- ۱۳۸ فصل چهارم: قرآن و جهان اسلام
- ۱۳۸ اشاره
- ۱۳۹ مصیبت دوری از قرآن
- ۱۳۹ دم زدن و عمل نکردن
- ۱۴۰ عواقب تلخ دوری از قرآن
- ۱۴۲ تلاش برای ایجاد فاصله
- ۱۴۳ گفتمان عمومی قرآنی
- ۱۴۴ مسلمانانی متمسک به طاغوت!
- ۱۴۶ اسلام آمریکایی
- ۱۴۷ معیار دشمن شناسی
- ۱۴۹ فریضه ی فوری قرآنی
- ۱۵۱ خدعه دشمنان
- ۱۵۲ جنگ همه جانبه
- ۱۵۴ از بزرگ ترین حسنات
- ۱۵۵ محفل انس با برادران
- ۱۵۵ بستری برای روشنگری
- ۱۵۷ نسخه سعادت امت اسلام
- ۱۵۷ نمونه ای کوچکی از اتحاد
- ۱۵۸ آیات متفاوت
- ۱۵۹ معلم فکر و اقتدار
- ۱۵۹ غفلت های ما

- ۱۶۱ ----- معیار معرفت و عمل
- ۱۶۲ ----- مفاهیم نجات بخش
- ۱۶۵ ----- اندازه گیری با شاخص های قرآنی
- ۱۶۵ ----- راه نجات همه
- ۱۶۶ ----- راه رسیدن به عزت الهی
- ۱۶۷ ----- شعارهای قرآنی
- ۱۶۸ ----- درس هایی از قرآن
- ۱۷۰ ----- وحدت آفرین
- ۱۷۰ ----- همدلی در اصول
- ۱۷۲ ----- بازگشت به قرآن
- ۱۷۲ ----- نسخه آرامش بخش
- ۱۷۴ ----- وظیفه ی مضاعف قراء
- ۱۷۵ ----- دعا از رهبر قرآنی
- ۱۷۶ ----- فصل پنجم: مسابقه
- ۱۷۶ ----- اشاره
- ۱۷۷ ----- توضیح مسابقه
- ۱۷۸ ----- پرسشنامه
- ۱۸۴ ----- درباره مرکز

حرف‌هایی از جنس نور (بازخوانی بیانات رهبر انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله العالی) پیرامون قرآن کریم

مشخصات کتاب

تهیه، تنظیم و ناشر: مجتمع فرهنگی آموزشی معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان اوقاف و امور خیریه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات اوقاف

مدیر هنری: نعیمه جلالی نژاد

طراح گرافیک: محمد حسین همدانیان

نوبت چاپ: اول / بهار ۹۷

شمارگان: ۵۰۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

غیرقابل فروش / اهدایی

آدرس: تهران، خیابان نوفل لوشاتو، سازمان اوقاف و امور خیریه

آدرس مجتمع: قم، بلوار ۱۵ خرداد، جنب امام زاده شاه سیدعلی (علیه السلام)،

مجتمع فرهنگی آموزشی اوقاف

تلفن: ۰۲۵ ۳۸۱۸۷۱۶۹ _ ۰۲۵ ۳۸۱۸۷۱۵۶

سایت سازمان: www.oghaf.ir

سایت معاونت: www.mfso.ir

سایت مجتمع: www.mfpo.ir

ص: ۱

اشاره

«امروز، هر کس که در هر نقطه از این کشور؛ یک آیه از قرآن را برای مردم تبیین کند، به نظام جمهوری اسلامی کمک کرده است.» (۱)

«من اطمینان دارم اگر حرکت قرآنی در کشور ما - که امروز بحمدالله رو به گسترش و موج برداری است - همین طور موج بردارد و گسترش پیدا کند، این کشور، این پرچم

اسلام، این انقلاب و این نظام مقدس اسلامی، پایه هایش آن چنان مستحکم خواهد شد

که هیچ قدرتی، نه امروز و نه در آینده، نخواهد توانست اندک تزلزلی در آن به وجود آورد.» (۲)

یکی از باارزش ترین فعالیت های قرآنی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، برگزاری مسابقات بین المللی قرآن کریم در کشور جمهوری اسلامی ایران است. این مسابقات از سال ۱۳۶۰ (۱۴۰۲ هجری قمری) تا کنون توسط سازمان اوقاف و امور خیریه با شرکت ده ها قاری و حافظ از سراسر جهان اسلام در تهران برگزار می شود.

از برنامه های ویژه این مسابقات سخنرانی مسئولان بلندپایه کشور به خصوص رییس جمهور در افتتاحیه و رهبر معظم انقلاب در اختتامیه ی آن است.

در این میان، فرمایشات حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی) از اولین دوره مسابقات تا کنون چه در سمت ریاست جمهوری و چه در دوران زعامت و رهبری

ص: ۵

۱- بیانات در دیدار روحانیون، ۲۸ بهمن ۱۳۷۹.

۲- بیانات در دیدار دانشجویان، ۵ آبان ۱۳۷۸.

معظم له، از بهترین دستاوردهای این رویداد بزرگ بوده است که به لحاظ توجه دادن جامعه به اهمیت انس با قرآن، تبیین رابطه انقلاب ایران و قرآن، روشنگری در زمینه دوری جهان اسلام از قرآن و لزوم بازگشت دولت ها و ملت های مسلمان به معارف حیات بخش آن و بیان توصیه ها به جامعه قرآنی، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. مهم تر آن که این رهنمودها، در حال و آینده می تواند برای گسترش و تعمیم فرهنگ غنی قرآن بسیار راهگشا باشد.

لذا معاونت فرهنگی اجتماعی سازمان اوقاف و امور خیریه در آستانه برگزاری سی و پنجمین دوره مسابقات بین المللی قرآن کریم، فرازهایی از مجموعه بیانات معظم له را در چهار فصل با عنوان «حرف هایی از جنس نور» به زیور طبع آراسته است که به تمامی علاقه مندان و ارادتمندان به ساحت مقدس قرآن کریم تقدیم می دارد. به امید آنکه مورد استفاده همگان قرار گیرد.

سازمان اوقاف و امور خیریه

معاونت فرهنگی و اجتماعی

ص: ۶

فصل اول: انسی باقرآن

اشاره

ص: ۷

معنای انس با قرآن

انس با قرآن، یعنی قرآن را خواندن و باز خواندن و باز خواندن و در مفاهیم قرآنی تدبیر کردن و آن‌ها را فهمیدن. فارسی زبان‌ها می‌توانند از ترجمه‌ی قرآن استفاده کنند و کلمات قرآنی را به طور تقریب بفهمند و مضامین آیات قرآن را دریابند و در آنها فکر و تأمل کنند.

خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران، ۱۰ فروردین ۱۳۶۹

مقدمات انس جامعه با قرآن

انس با قرآن و تلاوت قرآن در کشور رشد بسیار خوبی کرده است. این تلاوت‌هایی که در اینجا صورت گرفت - که من از همه‌ی برادران عزیزی که اینجا تلاوت کردند و همچنین از

برنامه‌ریزان تشکر می‌کنم - اینها جزو تلاوت‌های بسیار خوب بود. بعضی حقیقتاً در حد ضابطه، در حد استاندارد؛ چه از حیث اداء؛ چه از حیث لحن، از حیث تجوید، از حیث توجه به مضامین و مفاهیم و تنظیم اداء به تناسب مضامین و مفاهیم؛ از این جهات هم جوان‌های ما بحمدالله پیشرفت خوبی کرده‌اند. اینها خوب است. بارها هم عرض شده است که این جلسات و این ترغیب‌ها به تلاوت‌های خوب، مقدمه است برای اینکه جامعه‌ی ما انس با قرآن پیدا کند. از بیگانگی با قرآن که سال‌های متمادی و طولانی کشور ما و ملت ما دچار آن بوده است، نجات پیدا کند، به قرآن نزدیک بشود؛ این تدریجاً دارد پیش می‌رود. البته خیلی هنوز فاصله است تا آنجایی که همه‌ی ملت ما، همه‌ی

ص: ۸

جوانان ما، مرد و زن ما، با قرآن انس پیدا کنند، که وقتی انس با قرآن پیدا شد، آن وقت این مجال به وجود خواهد آمد که انسان از قرآن استفتاء کند، سخن قرآن را در زمینه‌ی مسائل گوناگون زندگی بخواند و بشنود. این در سایه‌ی انس با قرآن انجام خواهد گرفت؛ و الا اینجور نیست که قرآن را هر کسی بدون هیچ انسی، سابقه‌ای، همین طور

باز کند، یک مطلبی را از توی او لزوماً پیدا کند؛ نه، خیلی اوقات قرآن دست نمی‌دهد، دل نمی‌تواند خود را به مفاهیم قرآنی و معانی قرآنی نزدیک کند. انس که باشد، چرا؛ این عملی خواهد شد. پس اینها مقدمه است برای انس با قرآن.

بیانات در جمع قاریان قرآن در روز اول ماه رمضان، ۳۱ مرداد ۱۳۸۸

همیشه مورد نیاز

قرآن مثل کتاب معمولی نیست که آدم یک بار بخواند، خیلی خوب، خواندیم و یاد گرفتیم، بعد ببندیم بگذاریم سر جایش؛ نه، این مثل آب آشامیدنی است، حیات بخش است، همیشه مورد نیاز است، تأثیر آن تدریجی است، در طول زمان است، نهایت ندارد، هدایت او آخر ندارد. هرچه شما از قرآن فرا بگیرید، باز یک باب دیگری هست که گشوده بشود؛ گره دیگری هست که باز بشود؛ مجهول دیگری هست که معلوم بشود؛ قرآن اینجوری است.

لذا باید دائم قرآن را خواند. خوب، این وسیله اش همین است که با قرآن مأنوس بشویم.

بیانات در جمع قاریان قرآن در روز اول ماه رمضان، ۳۱ مرداد ۱۳۸۸

برکات قرآن برکات بی انتهایی است. در قرآن و با قرآن عزت هست، قدرت هست، پیشرفت هست، رفاه مادی هست، تعالی معنوی هست، گسترش فکر و عقیده هست، شادی و سکینه ی روح هست؛ ... «فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا» (۱) وقتی که آن آرامش دینی و آن سکینه ی دینی آمد، تقوازیاد می شود:

«هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ» این سکینه و آرامش موجب می شود ایمان انسان روزبه روز افزایش پیدا کند؛ ایمان به چه؟ ایمان به خدا، ایمان به قدرت الهی.

بیانات در محفل انس با قرآن کریم، ۱۸ خرداد ۱۳۹۵

افزایش در هدایت و نقصان در گمراهی

قرآن کتاب معرفت است، کتاب نور است. «وَمَا جَالَسَ هَذَا الْقُرْآنَ أَحَدًا إِلَّا قَامَ عَنْهُ بِزِيَادَةٍ أَوْ نَقْصَانٍ زِيَادَةٍ فِي هُدًى أَوْ نَقْصَانٍ فِي عَمَى»؛ (۲) این کلام منسوب به امیرالمؤمنین است؛ فرمود: هرکسی که با قرآن نشست، از این نشست که برخاست، یا هدایتی در او افزون شده است یا بی معرفتی و کوری ای از او کم شده است. یک افزایشی و یک نقصانی در او

ص: ۱۰

۱- سوره فتح، آیه ۲۶.

۲- خطبه ۱۷۶، از خطبه های آن حضرت است در پند و اندرز و فضل قرآن و نهی از بدعت.

به وجود می آید، افزایش در هدایت و نقصان در کوری، نقصان در گمراهی، یعنی گمراهی انسان کم می شود... این البته با توجه و تدبیر در قرآن حاصل می شود. قرآن را باید با توجه خواند؛ توجه داشته باشیم که صرف تشکیل این اصوات مطلوب نیست؛ با توجه به معانی، با توجه به مرادفات قرآنی باید قرآن را خواند؛ اگر این شد، آن وقت جامعه ی اسلامی راه خودش را پیدا می کند.

بیانات در محفل انس با قرآن، ۸ تیر ۱۳۹۳

حکومت قرآن در زندگی ها

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ» (۱). در فضای زندگی ما باید قرآن حکومت کند و برکات قرآنی موج بزند.

در سایه ی قرآن است که معرفت و بصیرت و شجاعت و اقدام ما معنا پیدا می کند و به سمت هدف های درست متوجه می شود. قرآن به مؤمنین می گوید: ای مؤمنین! وقتی خدا و پیامبر خدا شما را به حیات و به زندگی واقعی دعوت می کنند، به ندای آنها پاسخ بدهید. این چه حیاتی است که خدا و پیامبر، ما را به آن دعوت می کنند؟ در یک کلمه، این حیات شایسته ی انسان است.

بیانات در دیدار مردم استان بوشهر، ۱۱ دی ۱۳۷۰

ص: ۱۱

۱- سوره انفال، آیه ۲۴.

وسیله خروج از ظلمات به نور

عزیزان من! قرآن نور است و حقیقتاً دل و روح را روشن می کند. اگر با قرآن انس پیدا کنید، می بینید که دل و جان شما نورانی می شود. به برکت قرآن بسیاری از ظلمات و ابهام ها از قلب و روح انسان زدوده می شود. آیا این بهتر نیست؟ «يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ» به وسیله ی قرآن است که خدای متعال می فرماید: «اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ» (۱). به برکت قرآن است که انسان از ظلمات اوهام، اشتباهات، خطاها و غلط ها، به نور هدایت راه پیدا می کند. قرآن، کتاب معرفت است. ما در زمینه ی زندگی، در زمینه ی آینده، در زمینه ی تکلیف کنونی، در زمینه ی هدف از بودن و در بسیاری از زمینه های دیگر، خیلی از مسائل را نمی دانیم. بشر مشحون به جهالت هاست و قرآن برای انسان معرفت می آورد.

بیانات در مراسم اختتامیه ی مسابقات قرآن، ۱۴ دی ۱۳۷۳

بهترین نسخه ی سعادت

قرآن، خودش را به زبان های مختلف تعریف می کند؛ از جمله این که می فرماید: «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ» (۲)؛ یعنی قرآن، انسان را به بهترین راه، بهترین کار، بهترین

ص: ۱۲

۱- سوره بقره ، آیه ۲۵۷.

۲- سوره اسراء، آیه ۹.

نظام، بهترین شیوه، بهترین اخلاق و بهترین روش های عمل فرد و جامعه هدایت می کند.

امروز همه ی بشر محتاج قرآند؛ اما ما مسلمانان اگر به قرآن عمل نکنیم، خسارتان، بیشتر از دیگران است؛ چون ما این نسخه و این دستورالعمل را داریم، تجربه ی تاریخی آن را هم داریم. بشریت در صدر اوّل به برکت عمل به قرآن، در علم، در اخلاق، در عمل و در پیشرفت های گوناگون مادی و معنوی، اوج پیدا کرد. قرآن، همیشه زنده است.

قرآن، نیازهای انسان را مورد توجه قرار می دهد. قرآن در هر عصری می تواند بهترین نسخه ی سعادت انسان ها باشد.

بیانات در مراسم اختتامیه ی مسابقات قرآن، ۱ آذر ۱۳۷۷

مثل باران

هر کدام از شما جوان ها که آیه ای از قرآن را خوب می خوانید، یا بخشی از قرآن را خوب حفظ می کنید، یا به مفهومی از مفاهیم قرآن آشنا می شوید، بنده با همه وجود در مقابل پروردگار شکر و سپاس می کنم، می گویم: الحمد لله رب العالمین. کمتر چیزی من را خوشحال می کند به قدری که وقتی می بینم یک نوجوان می ایستد مثل بلبل قرآن را از بر تلاوت می کند.

قرآن مثل باران است. اگر دردل شما سرزمین مستعدی باشد نفوذ می کند. خودتان را آماده کنید، دلتان را در مقابل بارش قرآن قرار بدهید، قرآن تا اعماق دل شما نفوذ می کند،

ص: ۱۳

خودش مفاهیم خود را برای شما روشن می کند، به شرطی که با قرآن انس پیدا کنید.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره یازدهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۴ آذر ۱۳۷۵

کلید بهشت آزادی

اکنون با استفاده از این محفل قرآنی شریف که به ذکر و تلاوت قرآن و به حضور تالیان و قاریان و حفاظ و مقریان مفتخر است به همه ملت های اسلامی و به همه پیروان قرآن اعلام می کنم که کلید بهشت آزادی، روی آوردن به قرآن و بازگرداندن آن به فضای زندگی است. از قرآن دستور بگیرید. وضع جامعه خود و تکلیفی را که در مواجهه با این وضع بر عهده شماست در قرآن بیابید، به آن عمل کنید تا قرآن نیز کلید آن بهشت دلنشین را به شما عطا کند.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره دوم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۲ فروردین ۱۳۶۲

امتیاز بزرگ اسالم

از جمله ی مطالب مسلم و غیر قابل خدشه در نظر ما، آن است که قرآن مجید که امروزه در اختیار مسلمین عالم است عیناً همان است که بر نبی اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) نازل گشته و در صدر اول و همه ی دوران هزار و چهار صد ساله در میان مسلمانان، متداول و معروف بوده است، بدون کلمه ای کم یا کلمه ای زیاد.

ص: ۱۴

این سخن همه ی فرق مسلمین و مورد اتفاق آنان است، و مخالفت عده ی معدودی از اهل تسنن و شیعه و در دوره های گذشته، که با استنباط قشری و غیر عالمانه از بعض منابع اسلامی، دچار خطای «قول به تحریف» شده اند، مورد اعتنای محققین قرار نگرفته و به کلی متروک گردیده است و امروزه نسبت چنین خطایی به هر یک از فرق اسلامی و شعب آنها جایز نیست.

این امتیاز بزرگ آیین مقدس اسلام است که در آن، وحی الهی با همان حروف و کلمات نازل شده ی بر قلب مقدس پیامبر عظیم الشأن (صلی الله علیه و آله و سلم) تا امروز و تا ابد در دسترس همه ی آحادی که بخواهند از آن بیاموزند و هدایت یابند، بوده و خواهد بود، و این است انجامز وعده ی الهی که فرمود: «إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ» (۱).

دست خطی مبنی بر عدم تحریف قرآن کریم، ۱ اردیبهشت ۱۳۷۱

آرامش در سایه قرآن

امروز مکتب های فلسفی و مکتب های معرفتی دنیا، در کار بشریت درمانده اند. باور کنید مکاتب اجتماعی دنیا در کار انسان درمانده اند و راه پیدا نمی کنند. آن مارکسیسم بود که آن طور شکست خورد و نابود شد. مکاتب غربی نیز همین طورند؛ درمانده اند.

دلیل درماندگیشان این است که در غرب علم هست، پول هست، قدرت نظامی هست؛

ص: ۱۵

سعادت نیست؛ سکینه و طمانینه نیست؛ آرامش معنوی نیست. پس آن نسخه، نسخه ناکامی است؛ نسخه شکست خورده ای است. اما قرآن و آیین اسلام، به انسان، هم علم می دهد، هم رفاه می دهد، هم عزت می دهد، هم سکینه می دهد: «هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيُزَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ»؛ «فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى» علاوه بر لذت دنیوی، رفاه مادی و قدرت علمی، سکینه و طمانینه می دهد و آرامش می بخشد؛ و این در تاریخ تجربه شده است؛ امروز هم قابل تجربه شدن است. در ایران اسلامی، ما یک قدم کوچکش را برداشتیم؛ آثارش را هم مشاهده کردیم؛ برکاتش را هم دیدیم؛ و هرچه جلوتر برویم، بیشتر خواهد شد. امروز علاج امت اسلامی این است؛ مقدمه و صراط مستقیمش همین قرآن کریم است.

بیانات در مراسم اختتامیه مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم، ۹ آبان ۱۳۷۹

بزرگ ترین نعمت الهی

اگر قرآن در جامعه رواج پیدا کند، رونق پیدا کند، حفظ قرآن رایج بشود، انس با قرآن در بین اقشار مختلف جامعه رواج پیدا بکند، جامعه برای عمل به قرآن نزدیک می شود؛

ما این را می خواهیم. قرآن نور است، قرآن هدایت است، قرآن بیان است، تبیان است؛ قرآن با انسان حرف می زند، با دل انسان حرف می زند، با باطن انسان حرف می زند. با

قرآن باید مانوس شد، به قرآن باید نزدیک شد، اولین بهره را دل آماده و مستعد انسان می برد؛ اگر دیدید دلتان به قرآن نزدیک است، خدا را شکر کنید؛ اگر دیدید معارف قرآنی را به آسانی قبول می کنید و در دل می پذیرید و تحمل می کنید، بدانید که خدای متعال اراده کرده است شما را هدایت کند؛ «فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ» (۱)

خاصیت قرآن این است: اگر دل شما به قرآن نزدیک شد، اگر انس با قرآن پیدا کردید، بدانید خدای متعال اراده کرده شما را هدایت کند و این بزرگ ترین نعمت الهی است.

بیانات درس و یکمین دوره ی مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۳ خرداد ۱۳۹۳

حکایت دل های زنگار گرفته

با قرآن باید مثل آینه مواجه شد؛ پا کیزه، براق و بی زنگار؛ تا قرآن در دل ما منعکس شود.

قرآن باید در جان ما انعکاس پیدا کند؛ این همیشه و برای همه نیست؛ برای کسانی است که دلشان را با صفای باطن و نفس پا کیزه کنند؛ با ایمان، با باور و با قبول با قرآن مواجه شوند؛ و الا کسانی که دل معاند دارند، بنای بر نشنیدن و نفهمیدن دارند، نوای قرآن، کلام قرآن و پیام قرآن در دل آنها اثری نمی کند؛ «وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ

ص: ۱۷

وَكَلَّمَهِمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ﴿١١﴾؛ برخی افراد زمین را به آسمان بدوزی، این دل ناباور و زنگار گرفته، نزدیک نمی شود و ایمان نمی آورد. لذا قرآن را هم می خواند، اما به قرآن نزدیک نمی شود.

باید به قرآن نزدیک شد. شما جوان های عزیز و همه ی جوان هایی که این حرف را در سرتاسر کشور می شنوید، بدانید در قرآن حکمت هست، نور هست، شفاء هست.

عقده هایی که بر اثر چالش های موجود مادی دنیا در دل و جان انسان به وجود می آید، سرانگشت حکمت قرآنی می تواند همه ی این عقده ها را باز کند؛ این واقعیت است؛ دل ها را باز می کند، شرح صدر می دهد، امید می دهد، نور می دهد، عزم راسخ برای حرکت در صراط مستقیم می دهد. با قرآن باید مواجه شد و اینها را گرفت.

ما وقتی در دنیا غرق می شویم، خود را محروم می کنیم؛ مثل این است که آینه ای را گل اندود کنید؛ معلوم است که چیزی را منعکس نمی کند. ما نباید خود را از قرآن محروم کنیم. امروز دنیای اسلام متأسفانه خود را محروم کرده است. ما امت اسلامی، خود را از قرآن محروم کرده ایم. لذا آیه ی قرآن را هم می خوانند، اما در عین حال می بینند که آیه ی قرآن به امید بستن به غیر خدا، به شرک آوردن به غیر خدا، به پیوستن به جناح غیر خدا و اردوگاه غیر خدا چه نگاه غضب آلودی دارد؛ در عین حال دلشان پیش امریکا است، دلشان پیش مستکبران عالم است، دلشان پیش کمپانی های سرمایه داری مسلط صهیونیستی

ص: ۱۸

و غیر صهیونیستی است. اگر دنیای اسلام حرکت و جهش لازم را به سمت تعالی پیدا نمی کند، به خاطر همین گرفتاری هاست.

بیانات در دیدار قاریان قرآن کریم، ۱۴ مهر ۱۳۸۴

قدم اول برای عمل به قرآن

قدم اول برای عمل کامل به قرآن، آشنایی با متن قرآن است و این باید روز به روز زیاد شود ... حفظ قرآن، فهمیدن مفاهیم و ترجمه کلمه کلمه قرآن، برای کسانی که به زبان عربی آشنایی ندارند، لازم است. وقتی که کلمات قرآن را فهمیدید، آن وقت تدبر لازم است. حتی آن کسی که الفاظ عربی را هم خوب بلد است، اگر تدبر نکند، بهره کمی از قرآن خواهد برد. در قرآن، تدبر لازم است - تدبر یعنی اندیشیدن در مفاهیم قرآنی این سخن عمیقی است، این سخن بزرگی است؛ باید در آن تدبر کرد. گوینده آن، ذات اقدس الهی است. کلمات آن هم مال ذات اقدس الهی است - یعنی الفاظش، نه فقط مفاهیمش - لذا بایستی در آن دقت کرد، باید آن را فهمید، باید در آن غور کرد. اینها حاصل نمی شود، مگر با انس با متن قرآن.

بیانات در مراسم اختتامیه ی مسابقات قرآن، ۱ آذر ۱۳۷۷

ص: ۱۹

اول، آشنایی و انس با قرآن لازم است. بعد، مفاهیم قرآنی را به صورت سطور قطعی و مجسم برنامه‌ی زندگی در مقابل چشم نگه داشتن، تا ما را به این طرف و آن طرف نکشانند؛ یک روز ما را به سمت کمونیسیم بکشانند، یک روز به سمت لیبرالیسم؛ یک روز از سوسیالیسم بگویند، یک روز از سرمایه داری. قرآن را وقتی که یاد گرفتیم و با آن آشنا شدیم، نمی‌توانند ما را به این طرف و آن طرف بکشانند؛ چون خط روشن قرآن ما را هدایت می‌کند. و آن گاه، پیاده کردن این مفاهیم در واقعیت زندگی است.

بیانات در دیدار جمعی از قاریان قرآن، ۲۶ شهریور ۱۳۸۳

اگر بر دل نشیند...

اگر آیات قرآن آنچنان بر دل انسان نازل بشود که دل جذب کند و فهم کند و به شکل آن آیه دربیاید، آن وقت وقتی که به ما می‌گویند که: « وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ » پذیرش آن برایمان راحت می‌شود. با کفار سختگیر، سخت [باشید] - اشداء؛ شدید و شدت به معنای سختی است -؛ معنایش این نیست که حتماً بایستی دشمن را آدم بکلی پامال کند و سرکوب کند؛ نه، یک وقت اقتضای سرکوبی دارد، یک وقت هم اقتضای سرکوبی ندارد؛ اما در همه حال باید در مقابل دشمن سرسخت بود. خا کریزتان باید در مقابل دشمن نرم نباشد؛ دشمن نتواند نفوذ کند؛ نتواند تأثیر بگذارد؛ این در مقابل دشمن.

ص: ۲۰

نقطه ی مقابل: «رحماء بینهم»؛ با همدیگر مهربان باشیم، رحیم باشیم، نرم باشیم در مقابل هم. ببینید این دستور قرآن است دیگر. چرا عمل نمی کنیم؟ اشکال کار کجاست؟

اشکال کار همین است. اگر دل‌هایمان را ظرف پذیرنده ی باران رحمت قرآن و باران هدایت قرآن قرار بدهیم، اگر دل را به قرآن بسپریم، برایمان راحت می شود. مقاصد شخصی، اغراض شخصی، منافع مادی، قدرت طلبی، پول طلبی، رفیق بازی، اینها موجب نخواهد شد که انسان این توصیه ی قرآنی و هدایت قرآنی را فراموش کند؛ از دست بدهد؛ پشت سر بیندازد.

بیانات در دیدار جمعی از بانوان قرآن پژوه کشور، ۲۸ مهر ۱۳۸۸

اگر اهل دل باشیم

هرچه که لفظ قرآن زیبا است، هزار برابر - حال من هزار را به عنوان یک حرف رائج عرض می کنم؛ شاید هزاران برابر، ما که قادر به اندازه گیری نیستیم - معنای قرآن و معارف قرآن زیباتر است. چه کسی آن را می فهمد؟ آن کسی که تدبّر کند، در دل را باز کند، این حقایق را به دل راه بدهد. در هر عصری، در هر زمانی، اگر انسانی که با مسائل زندگی سروکار دارد و مسائل زندگی برایش مهم است، با قرآن این جور ارتباط نزدیک داشته باشد، معجزه ی قرآن را درمی یابد؛ بعضی کمتر بعضی بیشتر؛ در بعضی زمان ها کمتر در بعضی زمان ها بیشتر. به نظر من معجزه ی معارف قرآنی را اگر ما اهل دل باشیم»

لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى

ص: ۲۱

السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ» (۱)؛ اگر اهل دل باشیم، اگر گوش جان را در اختیار قرآن بگذاریم، ما امروز بیشتر می توانیم به معجزیت قرآن پی ببریم از آنهایی که هزار سال قبل بودند. در این دنیای پیچیده، در این دنیای طوفانی، در این دنیای سرشار از معضلات - این قدرت ها، این پیشرفت علمی - اینجا است که قرآن وقتی وارد میدان می شود، وقتی حرف می زند «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ» آدم این را حس می کند واقعاً «يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُشِيرُ الْمُؤْمِنِينَ» (۲)

بیانات در محفل انس با قرآن کریم، ۱۸ خرداد ۱۳۹۵

نامه ی خدا

قرآن را بایستی از خودمان جدا نکنیم. دائم باید با قرآن مرتبط و مانوس باشیم. حالا در روایات دارد که هر روز لا اقل پنجاه آیه ی قرآن بخوانید. این، یکی از معیارهاست. اگر نتوانستید، روزی ده آیه ی قرآن بخوانید؛ نگویید سوره ی حمد را می خوانم و این چند آیه ی سوره ی حمد با چند آیه ی سوره ی قل هو الله - یک رکعت - می شود همان ده آیه ای که فلانی می گوید. نه، غیر از آن قرآنی که در نماز می خوانید - چه نماز نافله، چه نماز فریضه - قرآن را باز کنید، بنشینید، با حضور قلب، ده آیه، بیست آیه، پنجاه آیه، صد

ص: ۲۲

۱- سوره ق، آیه ۳۷.

۲- سوره اسراء، آیه ۹.

آیه بخوانید. قرآن را برای تدبر کردن و فهمیدن و استفاده کردن بخوانید. یک نوع قرآن خواندن این است که انسان ظاهر قرآن را بگیرد بخواند تا آخر. این نوع، نمی‌خواهیم بگوییم هیچ اثری ندارد... ولی اثرش در قبال آن اثری که متوقع از تلاوت قرآن است، شبیه هیچ است؛ نزدیک هیچ است.

یک تلاوت، تلاوت کسانی است که آیه را می‌خوانند، لیکن - این مال امثال ماهاست - می‌خوانند برای اینکه یک نکته‌ای پیدا کنند برای گفتن در فلان منبر، در فلان سخنرانی، در فلان محفل، در فلان مجلس. این، عیبی ندارد؛ اما این نوع هم آن نیست که ما موظفیم انجام بدهیم.

یک تلاوت این است که انسان مثل یک مستمعی بنشیند پای صحبت خدای متعال.

خدای متعال دارد با شما حرف می‌زند. مثل اینکه از یک عزیزی، از یک بزرگی، نامه‌ای به شما رسیده باشد. شما نامه را می‌گیرید می‌خوانید. برای چه می‌خوانید؟ برای اینکه ببینید چه برای شما نوشته. قرآن را این جوری بخوانید. این نامه‌ی خدای متعال است.

امین‌ترین زبان‌ها و دلها این قرآن را از خدای متعال گرفته و به شما رسانده است. ما از آن استفاده کنیم؛ بهره ببریم؛ لذا در روایت هست که سوره را وقتی که می‌خوانید، همت شما این نباشد که به آخر سوره برسید، همت شما این باشد که قرآن را بفهمید؛ و لو حالا به آخر سوره، به وسط سوره، وسط جزء، به وسط حزب نرسید و آن را تمام هم نکنید؛ تأمل و تدبر کنید. قرآن را این گونه بخوانید. اگر کسی با قرآن مأنوس بشود، از قرآن دل

نمی‌کند. اگر ما با قرآن مانوس بشویم، حقیقتاً از قرآن دل نمی‌کنیم.

بیانات در دیدار قاریان، ۲۲ شهریور ۱۳۸۶

حقیقتی در معنای تدبیر

اصلاً تدبیر برای تفسیر کردن نیست؛ برای فهمیدن مراد است. انسان هر سخن حکیمانه‌ای را دو گونه می‌تواند تلقی کند: یکی سرسری و با سهل‌انگاری؛ یکی با دقت و کنجکاوانه.

این اصلاً به مرحله‌ی تفسیر کردن و تعبیر کردن نمی‌رسد. تدبیری که در قرآن لازم است، پرهیز کردن از سرسری‌نگریستن در قرآن است؛ یعنی شما هر آیه‌ی قرآنی را که می‌خوانید، با تأمل و ژرف‌نگری باشد و دنبال فهمیدن باشید. این همان تدبیر است و بدون اینکه نیازی به این باشد که انسان، سلايق خودش را به قرآن تحمیل کند که همان تفسیر به رأی است خواهید دید که باب‌هایی را از معرفت، به حسب محتوای آیه هر چه که محتوای آیه است باز می‌کند.

اشکال عمده در کار قرآن‌خوانی‌های بی‌تأمل، این است که اصلاً روی جمالت درنگ نمی‌کنند. خوب؛ شما وقتی سخن حکیمی، یا سخن حکمت‌آمیزی را می‌شنوید، باید به آن دل بدهید؛ بدون دل‌دادن که اصلاً انسان مراد را نمی‌فهمد. هر کتاب‌عادی بخصوص اگر کتاب پرمغزی باشد، بخصوص اگر حکیم فرزانه‌ی بزرگی آن را نوشته باشد همین حالت را دارد. اگر سرسری بخوانید و رد شوید، از آن چیزی نمی‌فهمید. قرآن

ص: ۲۴

می‌گوید: «مرا سرسری نخوانید» قرآن از عالی‌ترین مقام است؛ از قله‌ی معرفت عالم وجود است. این است که انسان باید تأمل کند و چون عمق این آیات و این مفاهیم، خیلی زیاد است، هرکسی تأمل کند، از آن استفاده خواهد کرد حتی خود پیغمبر. خود پیغمبر هم اگر تأمل کنند که البته پیامبر و ائمه (علیهم‌السلام) همیشه قرآن را با تأمل و تدبیر می‌خواندند از قرآن استفاده می‌کنند.

البته ما هم استفاده می‌کنیم. مثل سطوح مختلف دریاست که هرکس در هر سطحی برود، بهره‌ای از آن خواهد برد حالا این تشبیه نارسایی است، لیکن برای تقریب به ذهن است البته هر چیزی را که انسان نفهمید، هر معنایی را که درست، سر در نیاورد و ترکیب یا عبارت مشکلی بود، به تفسیر مراجعه می‌کند. منظورم این است که تدبیر، اصلاً به عالم «تفسیر به رأی» نزدیک نمی‌شود.

بیانات رهبر انقلاب در دیدار جمعی از بانوان اندیشمندان، ۱۸ مهر ۱۳۷۷

رابطه انس و تدبیر

خدای متعال را از اعماق دل و همه‌ی زوایای جان سپاسگزاریم که توفیق انس با قرآن و لذت از تلاوت قرآن را به ما، به ملت ما، به مردم ما عنایت کرده است. یقیناً هر یک از این جلساتی که برای قرآن و تلاوت قرآن تشکیل می‌شود و عندلیبان قرآنی در آن نغمه‌سرای می‌کنند، تأثیر بسزایی در تعمیق ایمان و عشق و محبت ما به قرآن دارد؛ و همه چیز در

ص: ۲۵

گروه همین است. اگر ملتی عقیده‌ی به حق را، عقیده‌ی به قرآن و معارف اسلامی را همراه کرد با محبت، رنگ و بوی لطیف گل محبت است که می‌تواند اعتقادات عمیق را در عرصه‌ی زندگی انسان بارور کند. اگر این عقاید، این پایبندی‌های عقلانی، با محبت و با عواطف عجیب و همراه شد، آن وقت عرصه، عرصه‌ی عمل قرآنی خواهد شد؛ توفیقات، روزافزون خواهد شد؛ پی‌درپی خواهد شد؛ ما دنبال این هستیم. اگر این محافل قرآنی بتواند دل‌های ما را فراتر از جنبه‌ی عقلانی، از جنبه‌ی عاطفی و علقه‌ی عشق و محبت، به قرآن نزدیک کند، مشکلاتی که بر سر راه جامعه‌ی اسلامی است، برطرف خواهد شد؛ این اعتقاد ماست.

البته ما به احساسات و عواطف تنها مطلقاً اکتفاء نمی‌کنیم، اما این را لازم می‌دانیم.

و خوشبختانه در جامعه‌ی ما، در معارف اسلامی‌ای که ما از طریق اهل بیت (علیهم‌السلام) یاد گرفتیم، این معنا وجود دارد؛ عقل و عاطفه، هر دو همراه یکدیگر.

خوشبختانه کشور ما، ملت ما، جوانان ما، در مرحله‌ی انس با قرآن، امتحان خوبی دارند می‌دهند. این آشنایی‌ها و خبرویت‌ها و آگاهی‌ها و قرآن‌فهمی‌ها که انسان کاملاً در این جلسات و در این تلاوت‌ها می‌بیند، و آنچه که خارج از این جلسه هم می‌شنویم یا می‌بینیم، اینها خیلی تفاوت دارد با آنچه که در سال‌های قبل، در اوائل انقلاب، در این کشور وجود داشت. بحمدالله جوانان ما، نوجوانان ما، مردان ما، زنان ما در انس با قرآن پیشرفت کردند؛ این خیلی مزه‌ی بزرگی است؛ ما یک روزی از اینها محروم بودیم.

وقتی انس با قرآن پیدا شد، مجال تدبّر و تأمل و تفکر در معارف قرآن به دست خواهد آمد. قرآن را نمی شود سرسری خواند و گذشت؛ قرآن احتیاج دارد به تدبّر، تکیه ی بر روی هر کلمه ای از کلمات و هر ترکیبی از ترکیب های کلامی و لفظی. انسان هرچه بیشتر تدبّر کند، تأمل کند، انس بیشتری پیدا کند، بهره ی بیشتری خواهد برد؛ قرآن اینجور است.

بیانات در دیدار قاریان، ۳۱ تیر ۱۳۹۱

انس گرفتن مدبرانه با قرآن

قرآن کتاب نور، کتاب معرفت، کتاب نجات، کتاب سلامت، کتاب رشد و تعالی و کتاب قرب به خداست. ما این خصوصیات را چه وقت از قرآن به دست می آوریم...؟ برادران عزیز همین که قرآن را در جیبمان بگذاریم کافی است؟ این که در هنگام سفر، از زیر قرآن رد شویم کافی است؟ امروز من می گویم، این که ما در جلسه ی تلاوت قرآن شرکت کنیم کافی است؟ این که حتی قرآن را با صدای خوش تلاوت کنیم یا بشنویم و از آن لذت ببریم کافی است؟ نه. چیز دیگری لازم دارد. آن چیست؟ آن تدبّر در قرآن است.

باید در قرآن تدبّر کرد. خود قرآن در موارد متعدد از ما می خواهد که تدبّر کنیم. (۱) عزیزان من! اگر ما یاد گرفتیم که با قرآن به صورت تدبّر، انس پیدا کنیم، همه ی خصوصیات که گفتیم حاصل خواهد شد. ما هنوز خیلی فاصله داریم؛ پس باید پیش برویم. این که شما

ص: ۲۷

۱- سوره نساء، آیه ۸۲؛ سوره محمد، آیه ۲۴.

می بینید از اول انقلاب تا امروز، مسئولین و دلسوزان کشور، قرآن را در تلاوت، در حفظ و در تعقیب مراسم مربوط به قرآن مطرح کرده اند، برای این است که ما به آن جا نزدیک شویم. البته تلاوت قرآن با صدای خوش، کار بسیار خوبی است. روایت دارد که امام سجاد (علیه السلام) _ هم درباره ی امام سجاد (علیه السلام) دارد، هم درباره ی امام باقر (علیه السلام) _ وقتی تلاوت می کردند، کسانی که از نزدیک محل تلاوت ایشان می گذشتند، زانوهایشان می لرزید و سست می شد و نمی توانستند حرکت کنند. می ایستادند تلاوت قرآن را گوش می کردند و وقتی حظّ خودشان را می بردند، به راهشان ادامه می دادند. (۱) تلاوت قرآن با صوت خوش و با آداب که شیوه ی خاصی دارد، موسیقی خاصی دارد، روش خاصی دارد، امور لازمی است. اینها انسان را نزدیک می کند؛ اما کافی نیست. اگر بخواهیم تشبیه کنیم، این طور می گوئیم: قرآن را به صورت بنای معظمی، دارای سالن ها و حجره ها و زوایای گوناگون و اعماق فراوان در نظر بگیرید. این عمارت وسیع و عظیم، سردر و مدخلی دارد. اگر آن مدخل را زیبا ساختیم، مردم برای ورود در آن عمارت، تشویق می شوند. مدخل آن بنای رفیع، همین تلاوت های زیبایی است که این جا خواندند. کاشی کاری دم در، این تلاوت است. حال وارد شوید. این کاشی کاری، بسیار لازم است. این زیباسازی تلاوت، امر لازمی است. لذاست که بنده تشویق و تقدیر می کنم. یعنی از کسانی که با خوب خواندندشان

ص: ۲۸

۱- الکافی، ثقه الاسلام کلینی ج ۲ ص ۶۱۵؛ الاحتجاج، شیخ طبرسی، ج ۲، ص ۳۹۵؛ بحار الأنوار، علامه مجلسی، ج ۸۹، ص ۱۹۴.

قرآن را در دل های ما شیرین و در چشم های ما زیبا می کنند، تجلیل می کنم.

بیانات در مراسم اختتامیه ی مسابقات قرآن، ۱۴ دی ۱۳۷۳

انس بیشتر برابر با فهم بیشتر

تلاوت عجله ای که همین طور انسان بخواند و برود و معانی را هم نفهمد یا درست نفهمد، مطلوب از تلاوت قرآن نیست؛ نه اینکه بی فایده باشد- بالاخره انسان همین که توجه دارد این کلام خداست، نفس این یک تعلق و یک رشته ی ارتباطی است و خود همین هم مغتنم است و نباید کسی را از این طور قرآن خواندن منع کرد لیکن تلاوت قرآنی که مطلوب و مرغوب و مأمور به است، نیست. تلاوت قرآنی مطلوب است که انسان با تدبّر بخواند و کلمات الهی را بفهمد، که به نظر ما می شود فهمید. اگر انسان لغت عربی را بلد باشد و آنچه را هم که بلد نیست، به ترجمه مراجعه کند و در همان تدبّر کند؛ دو بار، سه بار، پنج بار که بخواند، انسان فهم و انشراح ذهنی نسبت به مضمون آیه پیدا می کند که با بیان دیگری حاصل نمی شود؛ بیشتر با تدبّر حاصل می شود؛ این را تجربه کنید. لذا انسان بار اول وقتی مثال ده آیه ی مرتبط به هم را می خواند، یک احساس و یک انتباه دارد؛ بار دوم، پنجم، دهم که همین را با توجه می خواند، انتباه دیگری دارد؛ یعنی انسان انشراح ذهن پیدا می کند. هرچه انسان بیشتر انس و غور پیدا کند، بیشتر می فهمد؛ و ما به این احتیاج داریم.

بیانات در دیدار اعضای هیأت دولت، ۱۷ مهر ۱۳۸۴

اولین مرحله فهم معارف قرآنی

اگر بخواهیم از قرآن به معنای حقیقی کلمه بهره ببریم، باید با معارف قرآن و مفاهیم قرآن آشنا بشویم. این تلاوت هم و این حفظ قرآن هم و این انس با قرآن هم به ما در این جهت کمک می کند. اگر درس گرفتن از قرآن نمی بود، این همه به ما توصیه نمی کردند که قرآن را تلاوت کنیم. چون باید توجه داشته باشیم هدف این نیست که این امواج صوتی در فضا به وجود بیاید و پراکنده بشود؛ این که هدف نیست. یا هدف این نیست که همچنانی که یک شعری را ممکن است با آهنگ خوشی کسی بخواند و ما لذت ببریم، قرآن را هم حال با آهنگ خوشی بخوانند که ما از صدای خوش آن لذت ببریم؛ اینها که هدف نیست. همه ی این مقدمات - تلاوت و آنچه که تلاوت را ترویج می کند در جامعه که همین صدای خوش و لحن خوش است و اینها جزو این مؤلفه هایی است که تلاوت را رواج می دهد در جامعه و دل ها را به سمت آن مشتاق می کند - برای فهم معارف قرآنی است.

فهم معارف قرآنی هم درجاتی دارد. اولش از همین تأمل در الفاظ قرآن و ترجمه ی قرآن به دست می آید. یعنی وقتی ما می گوئیم معارف قرآنی، معنایش این نیست که یک هفت توی رازآلود رمزگونه ای است که دست هیچ کس به او نمی رسد. بله، معارف عالیله ای وجود دارد که دست امثال ماها به آن ممکن است نرسد، اما معارف بسیاری هم هست که همین ما - ما مردم معمولی و عادی - به شرط اینکه توجه کنیم به این کلام و به این بیان، آن را خواهیم فهمید و از آن استفاده خواهیم کرد. در همین آیات کریمه ی

قرآن فراوان هست؛ اینها درس های زندگی ماست. فرض بفرمایید در این آیه ی شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَا يَكْفُرُ بِهِ اللَّهُ فَأَبْغُوثًا أَجْرًا عَظِيمًا» (۱).
 است دیگر؛ این درس واضحی است برای زندگی ما. «فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ»؛ اگر قراردادی را که با پیغمبر گذاشتید، با اسلام گذاشتید، بیعتی را که با خدا کردید، به هم زدید، نقض عهد کردید، علیه خودتان کار کردید. «فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ»؛ شکستن بیعت خدا و پیغمبر، علیه ماست؛ علیه خدا و پیغمبر نیست. آنها ضرری نمی کنند. «وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَا يَكْفُرُ بِهِ اللَّهُ فَأَبْغُوثًا أَجْرًا عَظِيمًا»؛ اما اگر وفا کردیم به این قراردادی که با خدا و پیغمبر گذاشتیم، به نفع خودمان کار کردیم؛ پاداش عظیمی خود ما از خدای متعال خواهیم گرفت. این پاداش، نگفتند که در آخرت است، نگفتند بهشت است؛ بخش عمده اش هم البته در آخرت است، اما این پاداش در دنیا هم هست؛ در دنیا هم این پاداش را به ما خواهند داد. همین آیات سوره ی مبارکه ی احزاب را که یکی از برادرها یا جمعی شاید خواندند: «مَنْ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا» *﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ﴾ (۲)؛ این صدق، همین است. «صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ»؛ یعنی این قراری را که با خدا گذاشتند، این

ص: ۳۱

۱- سوره فتح، آیه ۱۰.

۲- سوره احزاب، آیات ۲۳ و ۲۴.

وعده و پیمانی را که با خدا بستند، صادقانه پیمان بستند و پای این پیمان ایستادند و سختی های زندگی، جلوه های شهوت انگیز دنیایی، آنها را از این راه منحرف نکرد.

«لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ»؛ خدا به خاطر این راستگویی و ایستادن پای این وعده و پیمان الهی جزا می دهد. خب، اینها معارفی است که با مراجعه ی به ظاهر قرآن هم می شود اینها را فهمید. اگر چه که در ورای اینها، معارف برتری، بالاتری مسلماً وجود دارد که اینها را ممکن است خصیصین بفهمند، بندگان صالح و شایسته ی خدا بفهمند و ما به آنها دسترسی نداشته باشیم، جز از طریق آن بندگان. مسلم چنین چیزهایی است؛ چون فرمودند قرآن بطونی دارد. روایات متعددی هست که می فرماید قرآن ظاهری دارد، باطنی دارد (۱)، اسراری دارد، اعماقی دارد؛ مثل دریایی است که ظاهر دریا هم هست، وجود دارد، آب است، دریاست، اما فقط همین ظاهر نیست، اعماقی دارد، در آن اعماق هم حقایقی است، چیزهایی است؛ مسلم این هست. اما از همین ظاهر هم ما می توانیم استفاده کنیم؛ به شرط چه؟ به شرط دقت، تأمل.

بیانات در ضیافت انس با قرآن در اولین روز ماه رمضان، ۲۱ مرداد ۱۳۸۹

ص: ۳۲

۱- الکافی، ثقة السلام کلینی ج ۲ ص ۵۹۸؛ بصائرالدرجات، محمد بن حسن صفار، ص ۲۰۳ نحوه؛ مستدرک الوسائل، محدث نوری، ج ۱۷، ص ۳۳۱؛ بحارالأنوار، علامه مجلسی، ج ۸۹، ص ۹۴.

نیاز به فضای قرآنی

اینکه ما اصرار داریم بر حفظ قرآن، بر تلاوت قرآن، بر گسترش جلسات قرآنی در سطح کشور، بر آموزش علوم قرآنی و فنون قرآنی - از تلاوت و کتابت و بقیه ی مسائل گونا گونی که اطراف قرآن هست - به خاطر این است که آشنایی با اینها و وقت گذاشتن در این رشته ها، فضای کشور را فضای قرآنی می کند. ما به این فضا احتیاج داریم. وقتی فضا قرآنی شد، انس با قرآن افزایش پیدا خواهد کرد، عمومیت پیدا خواهد کرد؛ و انس با قرآن، موجب تدبّر در قرآن و معارف قرآنی می شود. امروز دنیای اسلام به این تدبّر احتیاج دارد. ما ملت ایران هم به این تدبّر احتیاج داریم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۴ تیر ۱۳۹۱

ضرورت ترجمه صحیح قرآن

پیروزی انقلاب اسلامی، قرآن را به ما بازگرداند و راه قرآن را به روی ما باز کرد و ما باید عقب ماندگی های خود را در فرا گیری جامع این کتاب الهی جبران کنیم و علاوه بر متن قرآن با ترجمه آن نیز کاملاً آشنا شویم.

توجه عمیق به ترجمه صحیح قرآن کریم هم یک ضرورت است و تعدد ترجمه های صحیح قرآن برای جامعه مفید خواهد بود.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره ششم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۲ فروردین ۱۳۶۸

انس با ترجمه قرآن

تلاوت قرآن یک فضیلت بزرگ و یک ثواب است؛ اما این تلاوت وسیله ای برای رسیدن به معرفت است. این قرآن یک اقیانوس عظیم است. هرچه بیشتر جلو بروید، تشنه تر می شوید و علاقه مندتر می شوید و دل شما روشن تر می شود. در قرآن باید تدبیر کرد. من باز هم از شما جوانان خواهش می کنم که با معانی قرآن انس پیدا کنید و ترجمه قرآن را بفهمید. من بارها این را از جوانان خواسته ام و بسیاری هم اقدام کرده اند. قرآن را که هر روز تلاوت می کنید. هرچه تلاوت کردید، ترجمه آن را هم نگاه کنید؛ بگذارید این مفاهیم در ذهن جوان شما حک شود. در آن صورت فرصت تدبیر پیدا خواهید کرد.

بیانات در مراسم اختتامیه مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم، ۹ آبان ۱۳۷۹

جلساتی فقط برای شنیدن

یاد بگیریم که جلساتی داشته باشیم، فقط برای شنیدن کلام الله. جلسه زیاد هست، لیکن احتیاج هست در میان مردم ما _ که قلباً علاقه مند به قرآنند _ جلساتی باشد، فقط برای شنیدن. غیر از جلسه ای که در آن، جوان ما، نوآموز ما، روخوانی قرآن را فرا می گیرد، یا تجوید را یاد می گیرد، یا قرائت مختلف را تعلیم می بیند، خواننده قرآن، تالی قرآن بیاید بنشیند و همین طور که ما پای یک منبر جمع می شویم، پای یک مداحی جمع می شویم و به آن گوش می دهیم، پای تلاوت قرآن جمع بشویم و به آن گوش بدهیم و

ص: ۳۴

از آن بهره ببریم. همه این حرف های ما، استدلال ها و برهان ها و خطابه ها و لفاظی ها و حرافی ها و شعرها و نثرهای ما - اگر درست باشند- فروعند. اصل، کلام خداست؛ وحی الهی است. این الفاظ پاکیزه و مقدسی است که از غیب بر قلب مقدس پیغمبر نازل شد و پیغمبر اینها را در اختیار ما گذاشت.

جوان ها هم اگر معنای قرآن را - چون با عربی آشنا نیستند- نمی دانند، از این قرآن های با ترجمه که امروز بحمدالله متنوع و متکثر و متعدد هم هست، ببرند، همین طور که آن خواننده دارد قرآن را می خواند، آیات را خط ببرند و ترجمه ها را نگاه کنند، استفاده کنند، بفهمند. مستقیم از خود خدا بشنوید و کلام خدا را با دل های خودتان آشنا کنید؛ دل ها را مأنوس کنید. ما در این زمینه ها کمبود داریم. در آموزش و پرورش باید تلاوت قرآن

آنچنان به جوان ها تعلیم داده بشود - ولو آیات برگزیده و انتخاب شده- که جوان ما که در کودکی این آیات را فرا گرفته، تا آخر عمر در همه مواقع، این آیات مثل یک تابلویی جلوی چشم او باشد؛ در مواقع مختلف از آنها استفاده کند.

بیانات در مراسم قرائت قاریان قرآن در روز اول ماه مبارک رمضان، ۱۲ شهریور ۱۳۸۷

دشوار نبودن فهم آیات

انسان هر سالی که می شنوند این تلاوت ها را، خوب احساس می کند که کاروان تلاوت قرآن و آهنگ های قرآنی از آنچه که در گذشته بوده، جلوتر آمده، و اگر مقایسه کنیم با دوران های

قبل - پیش از انقلاب - از صفر بلکه زیر صفر، بحمدالله به درجات عالی دست پیدا کرده.

دو سه اشکال در اینجا وجود دارد که اینها را عرض کنیم: یک اشکال این است که ما خیال کنیم تلاوت قرآن و انس با قرآن و رواج قرآن یعنی فقط همین. این، یک اشکال بزرگی است که مبادا ما دچار این بدفهمی و کج فهمی بشویم. بنده به این تلاوت ها خیلی اعتقاد دارم... و خوانندگان خوبمان و تلاوتگران مسلط و استاد و وارد را حقیقتاً ارجمند می دانم، لیکن همه ی اینها مقدمه است؛ مقدمه برای حا کمیت فضای فرهنگی قرآن در ذهن جامعه ی ما. یعنی شما جوان مسلمان، مرد و زن مسلمان، کودکان مسلمان باید با قرآن انس پیدا کنید. قرآن را به معنای حقیقی مخاطب قرار گرفتن در مقابل خدا، بخوانید و در آن تدبّر کنید و از آن بیاموزید. مرحله ی بعدش هم عمل است؛ اما من مرحله ی قبل از عمل را عرض می کنم: آموختن قرآن، فهم معارف قرآن، تدبّر در آیات قرآن و کلمات قرآنی.

این کلماتی [قرآن] که شما ملاحظه می کنید، همان چیزهایی است که خداوند متعال به عنوان آخرین ذخیره ی معنوی وحی الهی به بشریت عطا کرده است. همین هاست که باید بشر را تا ابدآباد، تا انتهای این عالم، به راه های سعادت و فلاح و رستگاری هدایت کند؛ پر از معارف است اینها؛ اینها را باید فهمید.

متأسفانه ما حجاب زبانی داریم، حجاب لغوی داریم؛ این کمبود ماست. یعنی کمبود ملت های غیرعرب است. کسانی که زبانشان عربی است، همینطور که قاری تلاوت

می کند، اینها که نشسته اند، ولو نه به صورت کامل، آن را می فهمند؛ بیان قرآن، بیان فصیح و بلیغ و خیلی والایی است و هرکسی جزئیات این بیان را نمی فهمد. بلا تشبیه مثل گلستان سعدی که انسان آن را مثال در جمعی بخواند. خوب، گلستان سعدی فارسی بلیغ است، مردم هم می فهمند؛ اما دقائق و جزئیاتش را فقط ادبا، اهل ذوق و اهل درک بالا می فهمند. حالا این را هزاران برابر بکنید. قرآن اینجوری است. دقائق و لطائف و جزئیات را ممکن است مستمع عرب زبان معمولی نفهمد، اما بالاخره مفهوم این کلمات را می فهمد؛ لذا دلش رقیق می شود؛ لذا در شنیدن تلاوت قرآن اشک می ریزد؛ چون موعظه ی الهی را درک می کند. این حجابی است که ما داریم و قابل حل هم هست. نبادا کسی خیال کند حالا چه کار کنیم، نمی شود؛ نخیر، این کاملاً قابل حل است. بسیاری از کلمات و لغات قرآنی در زبان فارسی متداول ما تکرار شده است و ما می فهمیم. بنده قدیم ها در مشهد، جلسه ی قرآن داشتیم، همینطور می نشستیم، بنده گاهی صحبت می کردم برای آن جوان های آن روز - آنها البته پیرمردهای امروزند - و به آنها همین را می گفتم؛ مثال می زدم که مثال فرض بفرمایید: «وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ» (۱). این آیه ی شریفه را اگر نگاه کنید، از لغات این آیه، آنچه که یک فارسی زبان نفهمد، فقط دو سه تاست، و الا بقیه ی لغات را می فهمد. حالا مثال «لنبلونکم» را باید برایش معنا کنند، اما «شیء» را می داند یعنی چه.

ص: ۳۷

خود شما شیء، اشیاء را به کار می‌برید. «خوف» را می‌دانید چیست، «جوع» را می‌دانید چیست، «نقص» را می‌دانید چیست، «اموال» را می‌دانید چیست، «انفس» را می‌دانید چیست، «ثمرات» را می‌دانید چیست. اینها چیزهایی نیست که یک فارسی زبان اینها را نفهمد. بنابراین، فهمیدن آیات قرآن، فهم حرف‌های رابط و ترکیب کلمات و انس با قرآن و مراجعه‌ی به ترجمه‌ها دشوار نیست.

خوشبختانه امروز ترجمه‌ی خوب هم زیاد است. آن روزهایی که ما عرض می‌کنیم، حتی یک ترجمه‌ی خوب از قرآن وجود نداشت که بشود مردم استفاده کنند و از لحاظ معنا خاطر جمع باشند. امروز الحمدلله انسان ترجمه‌های خوب را می‌بیند که متعدد وجود دارد. به این ترجمه‌ها مراجعه کنید؛ مردم مراجعه کنند، آن وقت می‌فهمند.

پس این یک اشکال است که بایستی این اشکال برطرف بشود؛ یعنی معنای آیات را بفهمند.

بیانات در دیدار قاریان، ۲۲ شهریور ۱۳۸۶

پاسخ به سؤالات زندگی

بنده بارها گفته‌ام، باز هم تکرار می‌کنم که این جلسات و این نشست‌ها و این توصیه‌کردن‌ها و این کارهایی که انجام می‌گیرد، همه مقدمه است برای اینکه فضای کشور و ذهنیت عمومی مردم ما، فضای قرآنی بشود و ذهنیت، با قرآن انس بگیرد و [مردم] با مفاهیم قرآنی انس بگیرند؛ مهم این است.

ص: ۳۸

اگر با قرآن انس گرفتیم، آن وقت این فرصت و این مجال پیدا خواهد شد که صاحبان فکر از قشرهای مختلف، بر روی نکات قرآنی تدبیر کنند، چیزهایی را از قرآن استفاده کنند، استنباط کنند، بفهمند و به سؤالات گوناگون جواب بدهند. منظورم از سؤالات، شبهه‌ها نیست؛ منظور سؤالات درباره‌ی زندگی است، زندگی کردن. الان میلیون‌ها سؤال در مقابل ما است. وقتی که یک جامعه‌ای با یک حکومتی، زندگی را به سمت آرمان‌هایی دارد حرکت می‌دهد و حرکت می‌کند، این [جامعه] با هزاران هزار سؤال مواجه است؛ در نوع ارتباطات، در نوع رفتار، در نوع موضع‌گیری‌ها، در نوع دشمنی و دوستی‌ها، در نوع برخورد با مال، در نوع برخورد با امور دنیا؛ اینها همه سؤالاتی است که مطرح است؛ همه‌ی این سؤال‌ها جواب دارد. بشریت گمراه و بدبخت شد، به خاطر اینکه جواب‌های درست این سؤال‌ها را پیدا نکرد. بدبختی امروز دنیا -و بشر- به خاطر این است که جواب‌های درست را به این سؤال‌ها بلد نشد، فرانگرفت؛ پاسخ‌های غلط، پاسخ‌های انحرافی، پاسخ‌های گمراه‌کننده دریافت کرد، به ذهنش رسید، عمل کرد، [لذا] امروز رسیده به اینجا؛ دنیا امنیت ندارد، صفا ندارد، معنویت ندارد، آرامش روحی ندارد، دل‌های آحاد جامعه با یکدیگر صاف نیست؛ این وضعیت امروز دنیا است، همه‌ی دنیا این جور است.

انسان‌ها برای ارتباط خلق شده‌اند، دل‌ها باید باهم مرتبط باشند، به هم محبت بورزند، به یکدیگر کمک کنند. انسان‌ها باید مثل یک تن واحد در دنیا [باشند]؛ اصلاً بشر این جور ساخته شده، این جوری تدبیر شده؛ اما امروز شما نگاه کنید ببینید همه جا

جنگ، همه جا ناامنی، همه جا ترس، همه جا گمراهی، همه جا دوری دل ها از یکدیگر؛ خانواده ها متلاشی؛ اختلاف طبقاتی فاحش؛ عده ای برخوردار و بهره مند، عده ای محروم؛ اینها همه به خاطر این است که سؤالات زندگی درست جواب داده نشده، غلط فهمیده شده؛ آن وقت این نظام های اقتصادی و سیاسی کج و معوج در دنیا به وجود آمده و بشریت، مبتلا است؛ میلیاردها انسان، مبتلای این وضعیتند؛ حتی آنهایی که برخوردار هستند هم مبتلایند. این جور نیست که وقتی ما می گوئیم اختلاف طبقاتی هست، یعنی آن کسی که فرض بفرمایید به قول معروف جزو یک درصد جامعه ی آمریکایی است، خیلی راحت و خیلی خوش است؛ نه، او هم بدبختی هایی، گرفتاری هایی، مشکلاتی _ روحی، روانی _ در زندگی خودش دارد که الی ماشاءالله، گاهی از گرفتاری های آدم فقیر بیشتر است؛ یعنی همه گرفتارند. جامعه ای که راه درست را نشناسد، صراط مستقیم را نشناسد، با خدا مرتبط نباشد، این [طور] است. این جوامع بشری متأسفانه امروز دچار یک چنین ضلالت و گمراهی ای هستند. اینکه شما این همه تکرار می کنید و گفته اند تکرار کنید «اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ»، به خاطر همین است. صراط مستقیم یعنی آن راهی که این آفت ها، این مشکلات در آن وجود ندارد؛ این معنای صراط مستقیم است.

دائم از خدای متعال می خواهید که شما را هدایت کند؛ این هدایت در قرآن است. اگر با قرآن انس گرفتیم، اگر قرآن را درست فهمیدیم، اگر در قرآن تدبّر کردیم، آن وقت پاسخ درست به سؤالات زندگی به ما داده خواهد شد؛ بایستی برویم دنبال این، این چیز مهمی

است. جوانان عزیز، حالا ان شاءالله هرچه با قرآن بیشتر انس بگیرید، این حقایق بیشتر برای شما آشکار خواهد شد؛ هرچه از این شربت گوارا بنوشید، بیشتر مشتاق خواهید شد، بیشتر تشنه خواهید شد؛ قرآن این جوری است.

بیانات در محفل انس با قرآن کریم ۶ خرداد ۱۳۹۶

تخلُّق به اخلاق قرآن

امیدواریم که خداوند ما را اهل قرآن قرار بدهد. باید اهل قرآن شد؛ تلاوت قرآن مقدمه است، هدف نیست؛ هدف، تخلُّق به اخلاق قرآن است. از زوجات مکرمه ی پیغمبر نقل شده است که درباره ی اخلاق پیغمبر این جور گفته اند: کان خُلِقَهُ الْقُرْآن؛ اخلاق پیغمبر، قرآن بود؛ یعنی پیغمبر، قرآن مجسم بود. رفتار ما، اخلاق ما، تخلُّق شخصی ما برطبق قرآن باشد؛ این لازم است. تلاوت مقدمه ی این است؛ فقط هم این نیست؛ علاوه بر شکل گیری شخصی برطبق قرآن، جامعه ی ما و محیط زندگی ما هم باید قرآنی بشود. نگذاریم جاهلیت، خود را بر جوامع ما و بر زندگی ما تحمیل کند؛ که کرده است. امروز دنیای اسلام در چنبره ی فشار نظام های جاهلی رنج می برد و درد می کشد. امروز دنیای اسلام دچار ضعف است، دچار فقر است، دچار اختلاف است، دچار جنگ های داخلی است، دچار مصرف کردن منابع و نیروهای عظیم درونی خود علیه خود است. این را بر دنیای اسلام تحمیل کرده اند؛ قرآن می خواهد ما را از فشار این تحمیل ها خارج کند؛ باید

ص: ۴۱

به اینجا برسیم. قرآن را فرا بگیریم، با قرآن انس بگیریم، در مقابل قرآن تسلیم باشیم، برای حرکت به سمت اهداف قرآنی عزم و اراده به خرج بدهیم؛ آن وقت می‌توانیم. اگر یک قدم جلو برویم، خدای متعال به ما نیروی مضاعف می‌بخشد. این آن چیزی است که امروز ملت‌های مسلمان باید این را بفهمند؛ باید این را درک کنند؛ یک قدم برداریم، تجربه کنیم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در سی و دومین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم، ۲ خرداد ۱۳۹۴

حاکمیت هدایت قرآنی

هدایت قرآن را باید در زندگی خود حاکم کرد. ما بحمدالله هم قرآن را داریم، هم کلمات اهل بیت (علیهم‌السلام) را داریم؛ که «أَنْتِ تَارِكٌ فِیْكُمْ الثَّقَلِیْنَ» یا «أَنْتِ تَارِكٌ فِیْكُمْ الثَّقَلِیْنَ»؛ دو چیزه گران بها را در بین شما گذاشتم. هر دو بحمدالله در اختیار ما است؛ باید از اینها استفاده کنیم، جامعه را بر اساس اینها شکل دهیم. این جلسه ی قرآن، این آموزش قرآن، این تجوید قرآن، این حُسن تلاوت قرآن با نغمه‌های خوب، با صدای خوب، همه مقدمه

برای این است. این را به چشم ذی‌المقدمه نگاه نکنیم، این مقدمه است؛ از اینجا باید وارد شد و با قرآن انس گرفت.

بحمدالله امروز جامعه ی ما با قرآن مأنوس شده‌اند. البته ما به این قانع نیستیم؛ ما معتقدیم همه ی آحاد جامعه باید با قرآن ارتباط برقرار کنند، بتوانند قرآن را بخوانند،

بتوانند قرآن را بفهمند، بتوانند در قرآن تدبیر کنند. آنچه که ما را به حقایق نورانی می‌رساند، تدبیر در قرآن است؛ و این حفظ قرآن که بحمدالله امروز در بین شما جوان‌ها، در بین جوان‌های کشور، در سرتاسر کشور رواج پیدا کرده است، یک مقدمه‌ی خوبی است برای تدبیر. یعنی حفظ و تکرار و انس با آیات کریمه‌ی قرآن و پی‌درپی آیات الهی را مورد توجه قرار دادن، موجب می‌شود که انسان بتواند در قرآن تدبیر کند.

بیانات در محفل انس با قرآن، ۱۹ تیر ۱۳۹۲

فاصله تا حدّ مطلوب

حقیقت این است که بحمدالله در این چند سال، جامعه‌ی قرآنی پیشرفت بسیار زیادی کرده است. ما این جلسه‌ی سالی یک بار را سال‌های متمادی است که داریم، و من پیشرفت محسوس انس با قرآن، تلاوت قرآن را در بین مردمان، جوانانمان و علاقه‌مندان و گسترش روزافزون این معنا را می‌بینم؛ بحمدالله این جای شکرگزاری دارد؛ ولی فاصله‌ی ما با آنچه مطلوب است، فاصله‌ی زیادی است. نه به معنای اینکه سطح قاری ما شخصاً یا نوعاً و مجموعاً از سطح مطلوب پایین‌تر یا خیلی پایین‌تر است؛ نه، این منظور نیست - بحمدالله قرآنی خوبی داریم که از لحاظ تلاوت، از لحاظ ترتیل، از لحاظ اصوات و الحان، از لحاظ توجه به معنا و کیفیت تلاوت به صورت زنده‌کننده‌ی معنای قرآن برای مستمع، در سطوح بالا هستند؛ از این جهات بحمدالله پیشرفت‌ها خیلی خوب است - لکن در

ص: ۴۳

سطح عمومی جامعه نه، ما در حدّ مطلوب نیستیم و فاصله مان زیاد است. باید در کشور ما و در میان جامعه ی ما ترتیبی اتخاذ بشود که همه ی آحاد مردم به نحوی با قرآن انس داشته باشند و مفاهیم قرآنی برای اینها مفهوم باشد و معانی قرآن را درک کنند، به قرآن مراجعه کنند؛ ولو به طور اجمال از مفاهیم قرآنی سر در بیاورند. باید به اینجا برسیم. در کشورهایی که زبانشان عربی است، این مرحله را آسان تر طی می کنند؛ در کشور ما که

زبان ما عربی نیست، به این مرحله دشوارتر می رسیم، ولی خوشبختانه - بارها عرض کرده ایم - کلمات قرآنی، کلمات آشنایی برای ما است؛ فهمیدن معانی آنها برای مردم ما دشوار نیست و قدری انس و ممارست می تواند این چیزی را که مطلوب ما است، ان شاءالله در جامعه به وجود بیاورد.

بیانات در محفل انس با قرآن، ۸ تیر ۱۳۹۳

راه روشن

اگر در جوامع بشری قرآن حاکم باشد، هم سعادت دنیا هست، هم علو معنوی هست.

راه سلامت راه، راه امنیت راه، راه امنیت روانی را قرآن به روی ما باز می کند؛ راه عزت را قرآن به روی ما باز می کند؛ راه زندگی درست را و سبک زندگی سعادت آمیز را قرآن به روی ما باز می کند. ما از قرآن دوریم. اگر با قرآن آشنا شویم، با معارف قرآن انس پیدا کنیم و فاصله ی خودمان را با آن چیزی که قرآن برای ما خواسته است، بسنجیم، حرکت ما سریع تر خواهد

ص: ۴۴

بود؛ راه ما روشن تر خواهد بود؛ هدف این است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۸ خرداد ۱۳۹۲

انس با قرآن از اولین روزهای تکلیف

عزیزان من، فرزندان من! من توصیه می کنم از همین حالا از همین روزها و ماه هایی که تشریف به تکلیف پیدا کرده اید، رابطه ی خودتان را با خدای متعال مستحکم کنید...

عزیزان من! با قرآن انس داشته باشید؛ با قرآن انس پیدا کنید. هر روز یک مقداری -ولو چند آیه- قرآن بخوانید و توجه به معانی قرآن پیدا کنید. قرآن انسان را هدایت می کند: «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ» (۱)؛ انسان را به راه راست هدایت می کند.

بیانات در مراسم جشن تکلیف دانش آموزان، ۲۳ آذر ۱۳۹۵

انس کودکان و نوجوانان با قرآن

شما جوانان و نوجوانانی که قرآن را فرا می گیرید، این را بدانید که یک ذخیره ی مادام العمر برای اندیشیدن و فکر کردن را برای خودتان فراهم می کنید. این چیز بسیار باارزشی است. ممکن است در سنین جوانی، معانی و معارف عمیقی را از آیات قرآن استنباط نکنید و نتوانید درست بفهمید - فقط چیزهای سطحی و اندکی از معارف را بفهمید - اما به موازات

ص: ۴۵

بال رفتن سطح معلومات و پیشرفت علمی، از آیات قرآن که در حافظه و ذهن شما قرار دارد، بیشتر استفاده می کنید. حضور قرآن در ذهن انسان، نعمت بسیار بزرگی است. فرق است بین کسی که برای مطلبی، بارها آیات قرآن و فهرست های قرآنی را جستجو می کند تا ببیند در این باره آیه ای وجود دارد یا نه، با آن کسی که آیات قرآن در ذهن و دل و جلو چشم اوست و نگاه می کند، آنچه را که در هر بخشی از معارف اسلامی به آن نیاز دارد، از قرآن استنباط و استخراج می کند و روی آن فکر و تأمل می کند و از آن استفاده می برد.

انس با قرآن در دوران کودکی و نوجوانی، تا دوران جوانی، یک نعمت بسیار بزرگ است.

بیانات در دیدار جمعی از حافظان و قاریان قرآن نونهای و نوجوان کشور، ۲۸ شهریور ۱۳۸۰

انس جوانان با قرآن

۱- اگر امروز تمرین کردید، همیشه به دردتان خواهد خورد؛ اگر در جوانی تمرین نکرده باشید، وقتی به سن امثال بنده رسیدید، کار سخت خواهد شد. با نماز، با قرآن، با توسلات، با دعاهای ماه شعبان، با مناجات شعبانیه [انس بگیرید].

بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (علیه السلام)، ۳ خرداد ۱۳۹۵

۱- اگر جوان مسلمان با قرآن انس پیدا کند و فرصت تدبّر در قرآن را به خود بدهد، بسیاری از شبهات دشمنان بی اثر خواهد شد. البته همه ی دستگاه های فرهنگی کشور باید کمک کنند. باید مفاهیم قرآنی به وسیله ی خبره های این کار دسته بندی شود و به تناسب

در جای خود و در کتاب های درسی - چه در مدرسه ها و چه در دانشگاه ها - گنجانده شود. این ارتباط باید دائمی باشد.

بیانات در دیدار جمعی از حافظان و قاریان قرآن نونهال و نوجوان کشور، ۲۸ شهریور ۱۳۸۰

انس دانشجویان و جوانان دبیرستانی با قرآن

یکی از برنامه ها این است که عرفان های کاذب را در داخل دانشگاه ها رخنه دهند؛ این هم یکی از آن چیزهای فلج کننده است. اگر کسی اسیر و دچار این بافته های بی اصل و اساس عرفان های کاذب شود - که غالباً هم از مناطق خارج از کشور نفوذ پیدا کرده و وارد شده است - واقعا او را فلج می کند. معیاری که ما برای تحرک به سمت علو معنوی و روحی و تقرب به خدا داریم، تقواست، پرهیزگاری است، پا کدامنی است. جوانان ما - چه دختران ما، چه پسران ما - اگر پا کدامن باشند، اگر تقوا پیشه کنند، اگر برای دوری از گناه تلاش کنند، اگر نماز را با توجه و با اهتمام به جا بیاورند و انسشان را با قرآن قطع نکنند، اسیر این عرفان های کاذب نمی شوند.

من به جوان ها غالباً در مورد قرآن سفارش می کنم. سعی کنید رابطه تان را با قرآن قطع نکنید. هر روز، ولو نصف صفحه، قرآن بخوانید؛ اینها همه اش مقرب انسان است؛ صفای روح و گشایش و فتوح معنوی را همین ها برای انسان به وجود می آورد. آن آرامش، آن صبر و سکینه ی مورد نیاز انسان - که «فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ

وَأَلْزَمَهُمُ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ (۱)؛ این نعمتی است که خدای متعال آن را به رخ مؤمنین می کشد، که ما سکینه و صبر و آرامش و طمأنینه را از سوی خودمان به پیغمبر دادیم، به مؤمنین دادیم - با همین چیزی که عرض کردیم، حاصل می شود؛ در درجه ی اول با تلاش برای دور شدن از گناهان است.

اینکه می گوئیم دوری از گناهان، معنایش این نیست که اول باید به کلی همه ی گناهان را ترک کنید تا بتوانید وارد مرحله ی دوم شوید؛ نه، اینها با هم توأم است. باید همت این باشد، باید تلاش این باشد که گناه از ما سر نزنند. تقوا هم به همین معناست. التزام به توجه در نماز و در تلاوت قرآن و اینها چیزهایی است که معنویات و صفای روح را برای ما به ارمغان می آورد؛ آن آرامش و طمأنینه و سکینه ی لازم را به ما می دهد؛ نیازی نیست به رفتن در خانه ی عرفان های کاذب، دروغی، مادی، توهمی و تخیلی، که هیچ واقعیتی پشت سرش نیست. هم دانشجوها را، هم جوانان دبیرستان را توجه بدهید به همین جنبه های دیانت و تدین. تدین را یک عنصر اساسی برای مخاطب خودتان قرار بدهید و بدانید ان شاءالله خدای متعال هم کمک خواهد کرد.

بیانات در دیدار معلمان و اساتید دانشگاه های خراسان شمالی، ۲۰ مهر ۱۳۹۱

ص: ۴۸

۱- سوره فتح، آیه ۲۶.

از خودتان مراقبت کنید. مراد من مراقبت فیزیکی نیست. مراقبت کنید در معنویت، در تهذیب نفس؛ این به شما کمک خواهد کرد. باید بتوانیم چهره‌ی مقبولی در پیشگاه الهی برای خودمان درست کنیم. شما جوانید؛ دل‌هاتان پاک است، روح‌هاتان شفاف است.

دست یافتن به رتبه‌ها و مقامات معنوی و روحی در سنینی که شما هستید، شاید بشود گفت ده برابر آسان‌تر است برای کسی در سنین من. می‌توانید توجه پیدا کنید، می‌توانید توسل پیدا کنید، می‌توانید با خدا انس پیدا کنید، می‌توانید خودتان را از گناهان دور نگه دارید؛ یکی از خصوصیات جوان همین است. شما مثال جسم یک ژیمناست جوان را در حرکات گوناگونش نگاه کنید، ببینید چقدر عضلات و بندهای بدن او قابل انعطافند؛

که یک آدم مسنی مثل بنده، به هیچ وجه یک صدم آن را هم نمی‌تواند برای خودش به وجود بیاورد. این قدرت انعطاف، یک توانایی است. عین همین، در روح وجود دارد؛ در جان انسان، در دل انسان وجود دارد. شما می‌توانید خودتان را متوجه به معانی مترقی و متعالی معنوی کنید؛ این را برای خودتان در نظر بگیرید. توجه به نماز، اهتمام به نماز، خیلی تأثیر دارد. نماز را با توجه خواندن، اول وقت خواندن، با حضور قلب خواندن، با تمرکز خواندن، خیلی خیلی اثر دارد. انس با قرآن، خیلی خوب است. هر روزی یک مقدار قرآن بخوانید، ولو نیم صفحه؛ مواظب باشید ترک نشود. قرآن را باز کنید؛ نیم صفحه، دو آیه، با توجه بخوانید. اینها مستمرند. این، آن مراقبت از معنویت و تهذیب نفس

است. بگذارید یک نخبه ی علمی - که ان شاءالله یک روزی در اوج قله های علم خواهد بود - آنچنان در معنویت غرق باشد که بتواند این دانش را به طور خالص و صددرصد به نفع بشریت به کار ببرد. وقتی دل شما با خدا بود، دانش شما دیگر در خدمت بمب اتم یا سلاح سمّی یا شیوه های اقتصادی نابود کننده ی ثروت ملت ها به کار نمی رود. امروز دانشمند اقتصادی دنیا، دانشمند اتمی دنیا، دانشمندی های گوناگون علوم زیستی در دنیا، بسیاری از فرآورده های علمی شان در اهلاك بشریت، نابودی جسم بشر یا روح بشر دارد به کار می رود. علم است که می تواند ماده ی مخدر کننده ای مثل این موادی که

امروز وجود دارد، به وجود بیاورد؛ اینها هم از راه علم به وجود آمده؛ اینها خیانت های بزرگ صاحبان علم است؛ به خاطر دل های غافل، چشم های حریص به پول و زندگی دنیا و مادیت، که به کلی معنویات را فراموش می کنند. شما وقتی مهذب بودید، دانش شما به طور صددرصد به نفع انسان ها تمام می شود.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در ششمین همایش ملی نخبگان جوان، ۱۲ مهر ۱۳۹۱

انس بانوان با قرآن

من از همه ی خانم های محترم، بانوان گرامی که در بخش های مختلف کشور در کار قرآنی فعالند، صمیمانه تشکر می کنم. و حضور شماها در عرصه ی کار قرآنی، به جامعه ی زن کشور الهام خواهد داد و زنان کشور ما - یعنی نیمی از جمعیت - را ان شاءالله به قرآن

ص: ۵۰

متمایل خواهد کرد و اگر زن ها با قرآن مانوس بشوند، بسیاری از مشکلات جامعه حل خواهد شد؛ چون انسان های نسل بعد در دامن زن پرورش پیدا می کند و زن آشنای با قرآن و مانوس با قرآن و متفاهم با مفاهیم قرآن، خیلی می تواند در تربیت فرزند تأثیراتی داشته باشد و امیدواریم ان شاءالله به برکت این حرکت عظیم شماها، فدای جامعه ی ما بمراتب از امروز قرآنی تر باشد.

بیانات در دیدار جمعی از بانوان قرآن پژوه کشور، ۲۸ مهر ۱۳۸۸

انس حوزه های علمیه با قرآن

در عین حالی که فقاهت اساس امر است، نباید از دیگر علوم اسلامی در حوزه ها غفلت بشود. مثال می بایست علم قرآن، شناسایی قرآن، فهم قرآن و انس با قرآن به عنوان یک علم و یک رشته در حوزه ها وجود داشته باشد. طالب ما باید قرآن و یا لااقل بخشی از قرآن را حفظ کنند، یا حداقل با آن مانوس باشند. چه قدر مفاهیم اسلامی در قرآن هست که اگر ما بخواهیم در فقه بحث کنیم، به فکر آنها نمی افتیم. این انزوای قرآن در حوزه های علمیه و عدم انس ما با قرآن، برای ما خیلی مشکلات درست کرده است و بعد از این هم خواهد کرد و به ما تنگ نظری خواهد داد.

بیانات در آغاز درس خارج فقه، ۳۱ شهریور ۱۳۷۰

ص: ۵۱

از خدای متعال بایستی کمک خواست، باید استغاثه کرد، باید به قرآن و دعا و تضرع پناه برد. من از جمله ی سفارش هایی که گاهی قبلاً هم به دوستان نماینده ی مجلس عرض کردم، به مسئولین دولت هم همینجور، این است که تلاوت قرآن را نگذارید از زندگی تان حذف شود. حتما قرآن بخوانید؛ هر روز، ولو کم، ولو روزی یک صفحه؛ با تأمل و با دقت. اصرار ما بر این است که دوستان رابطه شان را با قرآن از دست ندهند. به آن ده دقیقه ای هم که در اول مجلس قرآن خوانده می شود، اکتفا نکنید. اگر چه حالا یک سنت خوبی هم در مجلس هفتم گذاشته شد که ترجمه ی قرآن هم خوانده می شود که کار مفید و شایسته ای است، لیکن به او اکتفا نکنید. قرآن درس است، قرآن موعظه است؛ ما همه به موعظه احتیاج داریم. موعظه معنایش این نیست که چیزی را که انسان نمی داند، همیشه به آدم بگویند؛ گاهی چیزهایی است که ما می دانیم، اما در شنیدن اثری است که در دانستن نیست؛ باید بشنویم و قرآن به ما می شنواند. «مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ» (۱) تعبیر وعظ و موعظه در قرآن مکرر به کار رفته است. قرآن موعظه است.

بیانات در اولین دیدار با نمایندگان مجلس هشتم، ۲۱ خرداد ۱۳۸۷

ص: ۵۲

یکی از کارهای خوبی که در مجلس از اول پایه گذاری شد، تلاوت قرآن در اول جلسات رسمی مجلس بود. اخیراً هم در زمان ریاست آقای دکتر حداد عادل یک سنت خوب دیگری به آن اضافه شد و آن خواندن ترجمه ی قرآن بود - که نمی دانم حالا هم ساری و جاری است یا نه - که خیلی خوب است. این قرآن نباید فقط حالت شکلی پیدا کند؛ باید گوش کنیم، از کلمات قرآن بهره ببریم. دلمان را بدهیم به قرآن. هر کلمه ای از این کلمات قرآن می تواند یک انقلابی در دل های ما به وجود بیاورد؛ البته برای کسی که مأنوس با قرآن باشد. به حسب تجربه، آدمی که مأنوس با قرآن نباشد، بهره ی زیادی هم از قرآن نمی برد. « أَيْكُمْ زَادَتْهُ هِيَ إِيمَانًا » (۱). آیه ای که می آمد، منافقین می گفتند ها! چی شد؟ ایمان تان زیاد شد؟ چیزی از قرآن نمی فهمیدند. اگر انس با قرآن باشد و دل دادن به قرآن باشد، انسان آن وقت می بیند از هر کلمه ی قرآن یک قطره ی مصفا و پاکیزه ای نوش جان می کند؛ نوری به دل انسان می تابد. به این قرآن و به این تلاوت توجه بشود؛ بخصوص که حالا برای کسانی که احتیاج به ترجمه دارند، با ترجمه هم همراه است.

جلسات اخلاقی و جلسات معرفتی باشد؛ کسانی بیایند ما را نصیحت کنند؛ چیزهایی را که می دانیم هم به ما بگویند. همان طور که عرض کردم، در شنیدن گاهی اثری است

ص: ۵۳

که در دانستن نیست. خیلی چیزها را ما می دانیم، اما یادمان نیست؛ وقتی می گویند، دل ما بیدار می شود.

بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۳ تیر ۱۳۸۸

تعمیق اعتقادات و مبانی فکری

عزیزان من! کسانی که پایشان لغزید، خیلی از مواردش را که ما دیدیم، ناشی بود از عدم تعمق در امر دین و معارف اسلامی؛ شعائری بود، شعارهایی بود، احساساتی بود، بر زبانشان بود، اما در دلشان عمق نداشت. لذا در گذشته ما کسانی را دیدیم که آدم های خیلی تند و داغ و پرشوری هم بودند، بعد صدوهشتاد درجه وضع اینها عوض شد.

سال های اول انقلاب کسانی بودند - من با خصوصیات، آدم هایش را می شناسم؛ یعنی کلیات نیست - که افرادی مثل شهید بهشتی را راحت و صریح از نظر انقلابی بودن و فهم درستش از انقلاب و از راه امام، نفی می کردند. بعد از گذشت مدتی، مشی اینها آن چنان شد که مبانی انقلاب و نظام را انکار کردند! بعضی از آنها که آدم های با انصاف تری بودند، صریحا، و بعضی شان ملتویا و مزورا انکار کردند. آدم های بی انصاف ترشان اینها هستند، که به یک معانی ای هم تظاهر می کنند؛ اما باطنشان این طور نیست. این به خاطر این بود که اینها عمق نداشتند. البته این یکی از عوامل است؛ یک عامل هم شهوات و دنیاطلبی و امثال اینهاست که کسانی را هم که عمق دارند، منحرف می کند. بسیار کسانی بودند

ص: ۵۴

که عمق نداشتند. یکی از راه‌هایی که این عمق را در اعتقادات انسان، در میانی فکری انسان، در روح انسان، در ایمان انسان ایجاد می‌کند، انس با قرآن است. بنابراین در زندگی حتما قرآن با تدبّر را در نظر داشته باشید و نگذارید حذف شود.

بیانات در دیدار اعضای هیأت دولت، ۱۷ مهر ۱۳۸۴

اشرافیت واقعی در سایه انس با قرآن

نام‌ها و عنوان‌ها و جایگاه‌ها و کرسی‌ها به انسان تشخص نمی‌دهد؛ تشخص واقعی و شرف واقعی در معانی دیگری است؛ همچنانی که در روایت داریم که «اشراف امتی حمله القرآن و اصحاب اللیل». اشرافیت در نظام‌های مادی معنایی دارد، ولی در نظام اسلامی اشرافیت معنای دیگری دارد. آن کسانی که اصحاب اللیل اند - کسانی هستند که برای خدا در شب قیام می‌کنند - یا کار دشوار را برای مردم در شب انجام می‌دهند، یا آن کسانی که حمل‌القرآن هستند و با قرآن انس دارند و با نور قرآن و هدایت قرآن حرکت می‌کنند، «اشراف» اینها هستند. کسانی که پول دارند، ثروت دارند و جایگاه اجتماعی دارند، آنها در منطق و در نظام ارزشی اسلامی «اشراف» محسوب نمی‌شوند.

بیانات در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیأت دولت، ۲ شهریور ۱۳۸۷

ص: ۵۵

یک نکته ی دیگر در مورد پژوهش های قرآنی این است که در پژوهش های قرآنی توجه به کارهای علمی مبنایی و اصولی خیلی لازم است. اینجور نیست که هر کس عربی بلد بود، بتواند از قرآن همه ی مطالب را بفهمد و درک بکند؛ بتواند یک پژوهنده ی قرآنی باشد؛ نه. اولاً- انس با خود قرآن لازم است؛ یعنی پژوهنده ی قرآنی باید با مجموع قرآن مأنوس باشد؛ تلاوت قرآن، دوباره خواندن قرآن، سه باره خواندن قرآن، تدبیرهای شخصی در قرآن، کمک می کند به اینکه ما وقتی در یک موضوع خاصی در قرآن دنبال حقائق می گردیم، درباره ی آن موضوع بتوانیم راه به جایی ببریم؛ پس خود انس با قرآن لازم است.

بیانات در دیدار جمعی از بانوان قرآن پژوه کشور، ۲۸ مهر ۱۳۸۸

با کی دل شرط استفاده از قرآن

یک نکته ی مهم در کارهای پژوهشی قرآنی این است که فردی که می خواهد در طریق کار قرآن حرکت بکند، دل را برای مواجهه ی با حقیقت ناب قرآنی آماده کند؛ یعنی آن پا کیزگی دل. اگر دل پا کیزه نباشد، آماده ی پذیرش حق و حقیقت از زبان قرآن نباشد، دلبسته ی مبانی غیر اسلامی و غیر الهی باشد، با قرآن مواجه بشود، از قرآن استفاده ای

نخواهد کرد ... باید پا کیزه با قرآن مواجه شد تا نور قرآن و تذکر قرآنی در دل ما بگیرد و بتوانیم ان شاءالله از آن استفاده کنیم.

بیانات در دیدار از بانوان قرآن پژوه کشور، ۲۸ مهر ۱۳۸۸ جمعی

انس جامعه‌ی مداحان با قرآن

در مطالعات خود، با قرآن و حدیث آشنا شوید. انس با قرآن برای همه لازم است؛ این را ما به همه توصیه می‌کنیم، به همه‌ی جوان‌های کشور توصیه می‌کنیم. امروز خوشبختانه همین جور هم شده؛ انسان در میان دانشجوها، در میان طلاب، در بین جوان‌های غیر دانشگاه و حوزه، عناصری را می‌بیند که با قرآن انس دارند؛ بعضی شان قرآن را حفظ هم دارند؛ بعضی هم که حفظ ندارند، قرآن را فی الجمله درک می‌کنند؛ یعنی ولو حالا- تمام جزئیات را هم ندانند، مضمون را می‌فهمند؛ این خیلی چیز مغتنمی است.

امروز را که انسان با بیست سال قبل، بیست و پنج سال قبل مقایسه می‌کند، می‌بیند زمین تا آسمان تفاوت کرده. حساب دست خیلی‌ها نیست. بنده چون به این مسئله اهتمام داشتم، حساب دستم هست؛ می‌دانم در امر آشنایی و انس با قرآن چه اتفاقی افتاده و دارد می‌افتد. قبل‌ها قاری ما که قرآن می‌خواند، خیلی اوقات معنای آیات را نمی‌فهمید؛ جایی که باید وصل کند، قطع می‌کرد؛ جایی که باید قطع کند، وصل می‌کرد.

امروز اصلاً اینجور نیست؛ همه‌آشنایند. بنابراین آشنایی با قرآن و حدیث، توصیه‌ی ما

به همه است؛ اما مبلغان دین و جامعه‌ی مداحان طبعاً مخاطب ویژه‌ی این حرف هستند؛ با قرآن باید انس پیدا کنند. قرآن را حتماً بخوانید، با توجه به ترجمه بخوانید، این ترجمه را به یاد بسپرید. در آیاتی که نصیحت هست، متضمن یک معرفتی است که انسان می‌فهمد، آنها را ثبت کنید، ضبط کنید، یادداشت کنید، از آن بهره‌مند شوید؛ هم بگویید، هم عمل کنید.

بیانات در دیدار جمعی از شاعران و ذاکرین اهل بیت (علیهم‌السلام)، ۳ خرداد ۱۳۹۰

انس حجاج با قرآن

اگر یک جوانی، یک مردی یا زنی در دوره‌ی حج، انس با قرآن را یاد بگیرد، تأمل و تدبیر در عبارات دعاها و مناجات با پروردگار را یاد بگیرد، این می‌شود سرمایه‌ای برای او در طول زندگی. حاجی اگر خود را مقید کند که در مدینه‌ی منوره یک ختم قرآن بخواند؛ در مکه‌ی مکرمه یک ختم قرآن بخواند - اینجا خانه‌ی قرآن است؛ محل نزول قرآن است - یا اگر نمی‌تواند یک ختم قرآن بخواند، یک بخش عمده‌ای از قرآن را بخواند با تأمل، با تدبیر؛ اگر عادت کند به تأمل و تدبیر در قرآن در این مدتی که آنجاست این برای او می‌شود یک سرمایه. قرآن یک ذخیره‌ی تمام‌نشدنی است. انس با قرآن از هر واعظی، از هر رفیق ناصحی، از هر درسی برای انسان مفیدتر است. اگر حقیقتاً انسان با قرآن رابطه برقرار کند و قرآن را بخواند برای استتاره و استفاده و استضاءه‌ی قلبی و معنوی خود، این برای او از

هر واعظی بالاتر است. اگر انسان این انس را بتواند پیدا بکند، خیلی دستاورد بزرگی است.

بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۲۳ آبان ۱۳۸۶

انس روزه داران ماه رمضان با قرآن

ریاضتی که در میهمانی این ماه وجود دارد - که ریاضت روزه و گرسنگی کشیدن است

- شاید بزرگترین دستاورد این ضیافت الهی است. برکاتی که روزه برای انسان دارد، به قدری این برکات از لحاظ معنوی و ایجاد نورانیت در دل انسان زیاد است که شاید بشود گفت بزرگترین برکات این ماه همین روزه است. روزه را بعضی می گیرند؛ پس اینها وارد ضیافت شده اند و بهره ی از این ضیافت را هم گرفته اند. لیکن علاوه ی بر روزه گرفتن - که ریاضت معنوی این ماه مبارک است - اینها آموزش خود را هم از قرآن در حد اعلی تأمین می کنند؛ تلاوت قرآن با تدبیر. با حالت روزه داری یا حالت نورانیت ناشی از روزه داری، در شب ها و نیمه شب ها تلاوت قرآن، انس با قرآن، مخاطب خدا قرار گرفتن، لذت دیگری و

معنای دیگری دارد. چیزی که انسان در چنین تلاوتی از قرآن فرا می گیرد، در حال متعارف و معمول نمی تواند به چنین تلاوتی دسترسی پیدا کند؛ آنها از این هم بهره می برند.

بیانات در خطبه های نماز جمعه ی تهران، ۲۳ شهریور ۱۳۸۶

شاعر زمان ما با این ویژگی هایی که این زمان دارد، احتیاج دارد به معرفت دینی عمیق.

امروز شما چه بخواهید، چه نخواهید، چه خودتان بدانید، چه ندانید، چه تصدیق بکنید یا نکنید، برای بسیاری از ملت ها الگو و اسوه شده اید. این بیداری اسلامی که مشاهده می کنید، چه بگوییم، چه نگوییم، چه به رو بیاوریم، چه نیاوریم، چه دیگران به رو بیاورند، چه نیاورند، اثر گرفته ی از حرکت عظیم ملت ایران است. این انقلاب عظیم، این انقلاب بزرگ، این تحول بنیان برافکن سنت های طاغوتی و نظام طاغوتی و نظام سلطه، ملت ایران را به یک اسوه تبدیل کرد. شما اگر بخواهید به لوازم اسوه بودن و الگو بودن عمل کنید، بایستی معرفت دینی و معرفت اسلامی خودتان را عمق ببخشید؛ و این در گذشته ی شعر ما وجود داشته. شما نگاه کنید، شاعران برجسته ی ما اغلب - حالا نمی گویم همه - اینجورند؛ از فردوسی بگیرد تا مولوی و سعدی و حافظ و جامی. فردوسی، حکیم ابوالقاسم فردوسی است. به یک آدم داستان سرا، اگر صرفاً داستان سرا و حماسه سرا باشد، حکیم نمی گویند. این «حکیم» را هم ما نگفتیم؛ صاحبان فکر و اندیشه در طول زمان او را حکیم نامیدند. شاهنامه ی فردوسی پر از حکمت است. او انسانی بوده برخوردار از معارف ناب دینی. همه ی آنها حکیم بودند؛ سرتاپای دوانیشان پر از حکمت است. حافظ اگر افتخار نمی کرد به حافظ قرآن بودن، تخلص خودش را «حافظ» نمی گذاشت. او جزو حفاظ قرآن است؛ «قرآن زبر بخوانم با چهارده روایت». حال قراء ما

که با اختلاف قرائت هم می خوانند، معمولاً دو تا، سه تا روایت بیشتر نمی توانند بخوانند؛

اما او می توانسته با چهارده روایت قرآن را بخواند، که خیلی عظمت دارد. این آشنایی با قرآن، در غزل حافظ مشهود است، برای کسی که آن را بفهمد. سعدی که خب، واضح است؛ مولوی که آشکار است؛ جامی و صائب هم همین جور. شما دیوان صائب را نگاه کنید، یک معرفت دینی عمیق در آن می بینید. انسان به بیدل که می رسد، به شکل دهشتناکی در شعر او معارف عمیق پیچیده ی دینی را مشاهده می کند. اینها بزرگان ما هستند، اینها ائمه ی شعرند؛ در واقع باید گفت پیامبران شعر فارسی، اینها هستند. اینها برخوردار از معارف بودند. خودتان را برخوردار از معارف کنید. البته راهش آشنایی با قرآن، انس با قرآن، انس با نهج البلاغه، انس با صحیفه ی سجادیه است. خیلی از این تردیدها و نگرانی ها و زنگارهایی که انسان در یک مواردی در دل دارد، با مطالعه ی اینها تبدیل می شود به شفافیت و روشنی؛ انسان می فهمد، راه را می شناسد، کار را می شناسد، هدف را می شناسد.

بیانات در دیدار جمعی از شعرا، ۲۴ مرداد ۱۳۹۰

دعای رهبر قرآنی

پروردگارا! تو را به عزت و جلالت و به رحمت سوگند می دهیم ما را بندگان صالح و شایسته ی خود قرار بده.

ص: ۶۱

پروردگارا! ما را با قرآن زنده بدار؛ با قرآن بمیران؛ با قرآن در قیامت محشور کن.

پروردگارا! قول و فعل ما را قرآنی قرار بده.

پروردگارا! دشمنان قرآن، توطئه گران علیه قرآن و کسانی که نمی توانند تداوم حضور قرآن را در جامعه ی اسلامی ببینند، آنها را مغلوب و منکوب بفرما؛ مستکبران را مغلوب کن.

پروردگارا! باران فیض و رحمت خود را بر همه ی بلاد و کشورهای اسلامی فرو بیاور.

پروردگارا! ما را قدردان قرآن و روح قرآنی قرار بده؛ ما را در خدمت قرآن قرار بده.

بیانات در دیدار قاریان شرکت کننده در بیست و سومین مسابقات بین المللی قرآن، ۴ مهر ۱۳۸۵

ص: ۶۲

پدر و مادرها قرآن را به فرزندان کوچکش یاد بدهند.

توصیه ما به پدر و مادرها این است که به آموزش قرآن در خانه نسبت به بچه ها اهمیت بدهند، بنده از پدر و مادر نوجوان هایی که قرآن را حافظند، یا بعضی از قرآن را حفظند، صمیمانه تشکر می کنم و خواهش می کنم پدر و مادرها قرآن را به فرزندان کوچکش یاد بدهند و در این راه اهتمام بورزند، برای درس قرآن اهمیت ویژه قائل بشوید تا این نوجوان چه دختر و چه پسر به قرآن گرایش پیدا کند، بخصوص در سن کودکی باید قرآن را حفظ کند و قرآن در سینه ها باشد تا در دل ها نفوذ کند و در محیط جامعه تحقق پیدا کند.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره دهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۲ دی ۱۳۷۲

دنباله روی مردم از قرآن و اسلام، شرط محافظت و ترویج قرآن است.

خدای متعال در قرآن فرموده است: «إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ» (۱). حفظ قرآن، حفظ معارف الهی، حفظ آیات نازل شده بر قلب مقدس پیغمبر، چیزی نیست که وسوسه ها و توطئه های بشری بتواند با آن مبارزه کند. حفظ قرآن، کار خداست و تدبیر الهی، قرآن را رایج خواهد کرد. البته شرط دارد. مثل همه ی نعمت های الهی شرطش این است که مردم، با تلاش و همه ی وجود و توانایشان به دنبال کسب این نعمت الهی باشند. مردم ما با همه ی وجود و با همه ی تلاش، به دنبال اسلام و قرآن راه افتادند؛

ص: ۶۴

خدای متعال هم این نعمت را به آنها ارزانی داشت. امروز بحمدالله امواج آموزش و تعلیم و تعلم قرآن، بسیاری از نقاط جامعه ی ما را فرا گرفته است و من خوشحالم از این که می بینم جوانان، نوجوانان و کودکان، در راه آموزش قرآن تلاش می کنند.

بیانات در دیدار جمعی از حافظان و قاریان قرآن نونهال و نوجوان کشور، ۲۸ شهریور ۱۳۸۰

تجوید و ترتیل پایه ای اصلی در وصول به دریای ژرف معنویت قرآن است.

در مراتب وصول به دریای ژرف معنویت قرآن، تجوید و ترتیل پایه ای اصلی و پلکانی اولی می باشد. قرآن را باید آموخت، خواند و عمل کرد و خواندن آن نیز باید موزون با طبیعت لطیف آن دلنشین و صحیح به گونه ای باشد که گویا از زبان روح الامین قرائت می شود.

در این رابطه است که تلاش هایی که شما قراء و حفاظ محترم در فراگیری و یاددهی و حفظ و آموزش قرآن می کنید همچنین کوشش هایی که در جهت تشویق و تقدیر از مقام والای شما به عمل می آید همگی در پیشگاه خدای تعالی از جایگاهی بلند و اجری وافر برخوردارند.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره دوم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۲ فروردین ۱۳۶۲

بدون حفظ و تالوت نمی شود به قرآن نزدیک شد.

این اجتماع قرآنی هرساله ی ما، بحمدالله اجتماع موفق است. بتدریج قرآن در جامعه ی

ما حیات مجدد خود را پیدا کرده است. علاقه مندان به قرآن، متمسکین به قرآن، کسانی که با قرآن خود را مأنوس می کنند، روزبه روز بحمدالله در جامعه ی ما گسترش پیدا می کنند. اینکه می بینید ما اصرار می ورزیم بر حفظ قرآن، بر تلاوت قرآن، ایراد نکنند که اینها اصل نیست؛ ما هم می دانیم اصل نیست اما اینها وسیله است؛ بدون این وسایل نمی شود به قرآن نزدیک شد. کسی که با معارف قرآن آشنا نیست، در قرآن تدبیر نمی کند، با قرآن مأنوس نیست، چطور می تواند در یک جامعه ای که می خواهد براساس قرآن حرکت کند، راهنمایی بدهد؟ روشنفکرهای ما باید با قرآن آشنا بشوند، جوانان ما باید با قرآن آشنا بشوند، انس با قرآن را زیاد کنند. وقتی این ذهن، ظرف معارف قرآن شد، آن وقت «از کوزه، برون همان تراود که در اوست». وقتی ذهن غنی شد از معارف قرآنی، اثر خودش را در زبان، در عمل، در تصمیم گیری، در تصمیم گیری های کلان، در رفتار نشان خواهد داد؛ این آن هدفی است که باید ما دنبال بکنیم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در سی و دومین دوره مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲ خرداد ۱۳۹۴

تلاوت و حفظ قرآن را دست کم نگیریم.

اگر ما معتقدیم - که معتقدیم - که عمل به قرآن، اساس و محور احیاء قرآن است و مسئله به تلاوت و خواندن و این ها ختم نمی شود - که به آن اعتقاد داریم -؛ معتقدیم باید به قرآن عمل کنیم، باید جامعه مان را قرآنی کنیم، باید فکرمان را قرآنی کنیم، باید عملمان

ص: ۶۶

را قرآنی کنیم، باید قرآن را باور کنیم؛ قرآن را باور کنیم و وعده ی قرآن را وعده ی صدق و حق بدانیم، همین طور که خود قرآن می فرماید: «وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِهِ» (۱)

همچنانی که باید تعامل مان با شخص خودمان، با افراد خانواده مان، با افراد محیط کارمان، با افراد اجتماعمان، با مسلمین کشورهای دیگر، با قدرت ها، با ملت ها و همه ی این ها باید با نفس و روح قرآنی تنظیم بشود؛ این ها همه اش درست است و به آن اعتقاد داریم؛ احیاء قرآن، عمل به قرآن و گرامیداشت قرآن این است؛ این ها درست- اما این ها معنایش این نیست که ما تلاوت قرآن را دست کم بگیریم. من می خواهم به شما قرآنی ها- که اهل تلاوت، اهل تجوید و اهل لحن و آهنگ و صوت و خواندن قرآنید- این را تأکید کنم، گاهی شنیده می شود که بعضی می گویند آقا به قرآن باید عمل کرد؛ خوب، این حرف درستی است؛ اما مقصودشان این است که تلاوت قرآن و آرایه های قرآنی را دست کم بگیرند! من با این مخالفم. تلاوت قرآن هم جزو یک مجموعه و منظومه ای است که این ها همه به هم متصل است؛ این هم بایستی مورد توجه قرار بگیرد و گرامی داشته شود. هم باید تلاوت بکنید و هم باید معانی قرآن را بفهمید؛ اگر معنای قرآن را فهمیدید، می توانید بهتر تلاوت کنید. الان قراء حالا را با قراء بیست سال قبلان مقایسه کنیم، که این حرکت قرآنی در کشور ما تازه و آرام آرام شروع شده بود؛

بعضی ها خوب هم می خواندند، صداها خوب بود و شیوه های قراء معروف را هم یاد

ص: ۶۷

۱- سوره انعام، آیه ۱۱۵.

گرفته بودند و می خواندند؛ اما دلنشین نبود؛ چرا؟ چون از معانی و مفاهیم آیات هیچ سر در نمی آوردند؛ این معلوم بود. اما امروز آن طور نیست؛ امروز جوان های ما این آیاتی را که می خوانند، خود کیفیت خواندنشان، حکایت از این می کند که این ها معنای آیه را می فهمند و به مفهوم آیه توجه دارند.

پس اول باید خوب بخوانید؛ تلاوت را خوب، زیبا و جامع و صحیح بخوانید؛ دوم، معانی و مفاهیم قرآنی را بفهمید، و سوم، قرآن را حفظ کنید. حفظ قرآن خیلی مهم است.

شما جوان ها به این احتیاج دارید و می توانید. وقتی شما حافظ قرآن هستید، این تکرار آیات قرآنی و انس دائمی با قرآن، به شما فرصت می دهد که در قرآن تدبّر کنید. «تدبر در قرآن» با همین طور خواندن و رد شدن به دست نمی آید؛ با یک بار و دوبار خواندن هم حاصل نمی شود؛ با تکرار و انس با آیه ای از قرآن و امکان تدبّر در آن به دست می آید. و چقدر لطیف در قرآن کریم هست که این ها را جز با تدبّر نمی توان فهمید. بنابراین حفظ و فهم معانی قرآن و تلاوت آن لازم است.

بیانات در دیدار قاریان شرکت کننده در بیست و سومین مسابقات بین المللی قرآن، ۴ مهر ۱۳۸۵

باید در عمل، در این راه حرکت کنیم و قدم برداریم.

عمل خودمان را باید قرآنی کنیم، الهی کنیم. به گفتن نیست، به زبان نیست، به ادعا کردن نیست؛ باید در عمل، در این راه حرکت کنیم و قدم برداریم. با قرآن که انس می گیرید،

قرآن را که تلاوت می کنید، هر جایی دستوری است، هدایتی است، نصیحتی است، در درجه ی اول سعی کنید آن را در وجود خودتان، در باطن خودتان، در دل خودتان پایدار کنید و آن را به عمل خودتان نزدیک کنید. هر کدام از ما اگر در عمل این را متعهد شدیم، جامعه پیش خواهد رفت، جامعه قرآنی خواهد شد.

بحمدالله در جامعه ی ما، در کشور ما، نهضت انس با قرآن، نهضت خوبی شده است.

این مسئله ی حفظ قرآن که ما قبال سفارش کردیم، بحمدالله دارد در میان جوان های ما انتشار پیدا می کند؛ باید هم انتشار پیدا کند؛ باید هم با قرآن آشنا شویم، مأنوس شویم.

وقتی قرآن را حفظ کردید، می توانید معانی قرآن را درست بفهمید؛ انسان وقتی معنای قرآن را فهمید، می تواند در آن تدبّر کند؛ وقتی تدبّر کرد، می تواند به معارف عالی دست پیدا کند و رشد پیدا کند. انسان با انس با قرآن، در درون رشد پیدا می کند.

بیانات در دیدار قاریان، ۳۱ تیر ۱۳۹۱

هر کسی بهتر تالوت کند ظرایف آیات را بیشتر بر مستمعین آشکار می کند.

امروز در کشور ما بحمدالله نسل جوان ما با قرآن یک رابطه عاطفی بسیار شدیدی را برقرار کرده است. قرآن را دوست می دارد تلاوت او را دوست می دارد، حافظان آن را دوست می دارد و این محبت نسل ها را پی در پی به سمت قرآن جذب می کند. عزیزان من! این کافی نیست اما باید رابطه فکری هم با قرآن روز به روز افزایش پیدا کند. قرآن اگرچه از

لحاظ هنری و زیبایی در حد اعلاست و همین زیبایی هنری است که در تلاوت ها بیشتر خود را نشان می دهد و هر کسی بهتر تلاوت کند دقایق و ظرایف آیات قرآنی را بیشتر بر مستمعین خود آشکار می کند و سر اقبال ما به تلاوت هم همین است، اما قرآن کتاب زندگی است درس زندگی است. درس است برای فرد و جامعه، درس است برای آحاد مردم و جماعات مردم، برای ملت ها، برای دولت ها، برای سیاست گران، برای همه درس است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره شانزدهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۰ آبان ۱۳۷۸

تلاوتتان را روزبه روز بهتر، قوی تر، صحیح تر و با خصوصیات جاذبه آفرین همراه تر بکنید.

آنچه که وظیفه ی قراء است، این است که قرائت را روزبه روز بهتر کنند. ما به عموم مردم می گوئیم که با قرآن انس بگیرند؛ به شما قراء هم می گوئیم که تلاوتتان را روزبه روز بهتر، قویتر، صحیح تر و با خصوصیات جاذبه آفرین همراه تر بکنید.

ما اگر بخواهیم کل امت با قرآن انس بگیرند، باید تلاوت قرآن را در جامعه باب کنیم.

اگر من این قدر به خواندن شما قاریان عزیز تکیه می کنم و به آن اهمیت می دهم، برای همین است. شما یک نفر آدمید، می خوانید، هرچه هم خوب بخوانید یا نخوانید، از یک جهت به خودتان مربوط است؛ اما آن چیزی که من را وادار می کند که به این مسأله این همه اهتمام بورزم، آن است که اگر تالیان کلام الله در جامعه توانستند با زمزمه ی

ملکوتی و صحیح و پرجاذبه، این آیات کریمه را تلاوت بکنند، دل مردم با قرآن انس می گیرد و به قرآن نزدیک می شود. مردم ما برای ارتباط با قرآن آماده هستند. مردم ما با مردم کشورهای دیگر اسلامی فرق دارند. مردم ما در راه قرآن صادقانه مجاهدت کردند؛ شوخی نیست. این قدر ما جوان دادیم، این قدر مردم ما رنج و زحمت متحمل شدند.

همه ی اینها در راه قرآن بوده است.

ما از آنهایی نیستیم که قرآن را ادعا بکنیم؛ نه، خدای متعال دانه دانه ی آیات قرآن را در جامعه و در میان مردم ما و در آن امام عظیم الشان برای ما مجسم کرد. ما این آیات مبارکات را دیدیم و با همه ی وجود لمس کردیم. این کار را مردم ما کردند. مردم ما به قرآن عشق می ورزند. شما کجا در کشورهای اسلامی می بینید که یکی از این آقایان قراء برونند آن جا تلاوت کنند، و این قدر جوان عاشقانه پای تلاوتشان بنشینند؟ این، عشق مردم ماست. حالا آن کس که می خواهد این عشق قرآنی را درست به سمت انس حقیقی با قرآن تلاوت کند، کیست؟ او، شما قاری قرآن هستید.

بیانات در دیدار جمعی از قاریان قرآن، ۲۲ فروردین ۱۳۷۰

از این اساتیدی که عمدتاً از کشور مصر آمده اند، استفاده کنید.

عزیزان من! قراء قرآن! جوانان پا کدل انقلابی ما! این رابطه را روزبه روز با قرآن بیشتر کنید؛ در خانواده ها عطر قرآن را در فضا منتشر کنید؛ قرآن را بخوانید و بخوانید؛ در قرآن

ص: ۷۱

تدبیر کنید. دشمن نمی خواهد مسلمانان آیات قرآن را مثل علم در دست بگیرند؛ چون قرآن تکلیف ها را معین کرده است؛ تکلیف مسلمانان را، تکلیف جهاد را، تکلیف زندگی اسلامی و مرگ اسلامی را.

ما باید رابطه مان را با قرآن روزبه روز مستحکم تر کنیم. در خانه ها قرآن بخوانید. حتی در هنگام بیکاری، چنانچه مختصر فراغتی پیدا می کنید، خودتان را به قرآن وصل کنید. هر روز مقداری قرآن بخوانید و آن را فرا بگیرید. این روش های تجویزی را فرا بگیرید. از این معلمان و اساتیدی که عمدتاً از کشور مصر آمده اند، هرچه ممکن است، استفاده کنید. این استاد «ابوالعینین شعیب» که یک پیر قرآن است، بنده از سی سال پیش - شاید هم بیشتر - با صدا و نوارهای ایشان آشنا هستم؛ اینها عمرشان را با قرآن گذرانده اند؛ اینها کسانی هستند که در این رشته ی قرائت و تلاوت قرآن کار کرده اند؛ خوب هم کار کرده اند؛

حایز مراتب خوب هم شده اند. آنچه را که این اساتید قرآن دارند، از آنها فرا بگیرند. البته قرآن یک دریای عمیق و یک بحر واسع است و نهائیتی ندارد؛ هرچه پیش بروید - چه در سطح قرآن، چه در اعماق آن - همچنان امکان سیر و پیشرفت و حرکت وجود دارد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره هشتم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۷ بهمن ۱۳۷۰

تلاوت قرآن به شکل ممتاز، مشوق گرایش عمومی به قرآن است.

بارها عرض کرده ایم که تلاوت قرآن به شکل ممتاز و با صدای خوش و با آهنگ درست و

خوب، مشوق گرایش عمومی به قرآن با دل ها و جان ها و فکرهاست. این تفنن نیست؛ این یک کار زاید و تشریفاتی نیست. اگر درست بفهمیم چه کار داریم می کنیم، این یک حرکت منطقی و قدم استواری است در راه همه گیر شدن فهم و معرفت قرآن. این مطلب را برای این عرض کردیم که شما قرآنیان عزیز - که غالب این جمعیتی که این جا هستید یا همه، جزو علاقه مندان به قرآن یا تلاوت کنندگان به آهنگ های قرآنی هستید و از این

جهت، مخاطب شماید - این کار را هر چه می توانید پیش ببرید و پایه های محکمی را برای آن فراهم بکنید.

بیانات در دیدار قاریان قرآن کریم در ماه مبارک رمضان، ۲۵ مهر ۱۳۸۳

قاریان و حافظان، جامعه اسلامی را به فهم قرآن نزدیک می کنند.

کاری که قرآنی ها امروز در کشور ما می کنند، به نظر من یک کار راهبردی و مهم است.

درست است که انس با قرآن برای خود تلاوت کننده ی قرآن و مانوس با قرآن مایه ی ارتفاع درجات و تعمیق معارف است - این به جای خود محفوظ؛ یعنی فیضی که خود شما خواننده ی قرآن و تالی قرآن می برید، این در جای خود دستاورد مهمی است - اما در ورای این یک دستاورد دیگری وجود دارد که دایره ی آن وسیع تر است، و آن عبارت است از نزدیک کردن جامعه ی اسلامی به فهم قرآن و به انس با قرآن، و نزدیک شدن به قرآن؛ این خیلی مهم است. امروز جامعه ی قرآنی ما، قاریان و حافظان و ترتیل کنندگان

و بقیه ی کسانی که در این راه تلاش می کنند، در واقع این حرکت راهبردی را دارند انجام می دهند و این بسیار مهم است؛ این را باید قدر دانست.

بیانات در محفل انس با قرآن، ۸ تیر ۱۳۹۳

جوان های قرآنی از عوامل انس جامعه با قرآن هستند.

شما جوان های قرآنی و کسانی که در راه قرآن عمر خود را، سال های خود را، جوانی خود را، نیروی خود را مصرف می کنید، از خدای متعال شا کر باشید؛ این توفیق بزرگی است که خدای متعال جوانان را، نوجوانان را توفیق بدهد که این ها انس پیدا کنند با قرآن؛ راه قرآن را انتخاب نکنند. چنین چیزی در دوران های گذشته نبود؛ قرآن در بین جوانان رواج نداشت، ترویج نمی شد؛ امروز بحمدالله در بین جوان ها ترویج می شود؛ و شما جزو عوامل و تأثیرگذاران این ترویج هستید؛ این را قدر بدانید.

بیانات در محفل انس با قرآن، ۸ تیر ۱۳۹۳

تلاوت قرآن بزرگ ترین سهم را در گسترش فرهنگ قرآنی جامعه دارد.

تا وقتی عموم مردم با ظاهر قرآن آشنا نشوند تحقق بخشیدن به نظام قرآنی در متن جامعه آسان و ممکن نمی نماید و اینجاست که ارزش قاریان و حافظان قرآن و معلمان و مقریان آشکار می شود.

ص: ۷۴

می دانیم که تلاوت و ترتیل و حفظ قرآن و صدر اسلام به عنوان وظایفی ارزشمند معمول بوده اند.

سنت تلاوت قرآن که توصیه رهبران اسلامی است، بزرگ ترین سهم را در گسترش فرهنگ قرآنی و آکنده شدن فضای اجتماعی به معارف این فرهنگ دارا می باشد، قرآن را تلاوت کنند. آهنگ تلاوت قرآن را در فضا سر دهند و قرآن را نه یک بار، نه دو بار که در همه عمر بخوانند. نور قرآن را بدینوسیله در دل خود و در فضای جامعه بپرا کنند.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره اول مسابقات بین المللی قرآن کریم (۱۶ بهمن ۱۳۶۰)

اهل تلاوت، صفوف مقدم در ترویج معارف قرآن هستند.

شما جوان هایی که با قرآن مأنوسید، اهل قرآنید، اهل تلاوت قرآنید، مشتری تلاوت قرآن از خوشخوان ها هستید، یا خودتان جزو آن خوشخوان ها هستید، قدر خودتان را بدانید. ان شاءالله خدای متعال به شما اجر خواهد داد. شما در حقیقت صفوف مقدم این حرکت عمومی در جامعه هستید. ممکن است سختی اش بیشتر باشد، اما اجر و ثوابش هم پیش خدای متعال ان شاءالله بیشتر است.

بیانات در دیدار قاریان و حافظان و اساتید قرآنی، ۱۱ مرداد ۱۳۹۰

همت بگمارید تا تمام مردم بتوانند قرآن را یاد بگیرند.

باید همه قرآن را بلد باشند. امروز، فردی دارای تحصیلات عالی و احیاناً قادر به نطق به

ص: ۷۵

چند زبان بیگانه، بلد نیست یک سطر قرآن را بخواند! شما را به خدا، این در جامعه ی ما طبیعی است، یا تصنعی و تحمیلی؟! طبیعی نیست. مگر این می شود؟ انسان می بیند که کاسب، تاجر، کارگر، دانشجو، حتی طلبه، در صحیح خوانی قرآن کمبود دارند. این، نقص بزرگی است؛ این را باید برطرف کنیم. قبل از انقلاب، کسی از ما توقع نداشت. همان قدر که می توانستیم، در یک گوشه یا در یک مسجد، چهارنفر بچه ی کوچک یا جوان را دور

هم جمع می کردیم که اینها قرآن یاد بگیرند؛ اما امروز چه؟ همت را بر این مسأله بگمارید که تمام مردم بتوانند قرآن را یاد بگیرند. شما آقایانی که قرآن را بحمدالله می خوانید و انصافاً خوب هم می خوانید و دیگر راحت می شود به بعضی از شما برادران، استاد قرآن گفت - یعنی هیچ بحثی در آن نیست - موظف و مسؤولید. شما باید این کار را بکنید. سازمان ها - سازمان تبلیغات و اوقاف و بقیه ی مراکز - هم باید این کار را انجام دهند. این، مقدمه برای فهم قرآن است. آن وقتی که انس عمومی با قرآن باشد، فهم قرآن ممکن و آسان است.

البته در هر جامعه ای، اگر ما بخواهیم رسمی را رواج بدهیم (کسانی که در فلسفه ی این خواندن ها و این تشویق ها تردید دارند، این نکته را توجه کنند) باید از آن رسم، نقطه های اوجی در این جامعه داشته باشیم؛ و الاً این رسم رواج پیدا نخواهد کرد. ممکن نیست شما در جامعه ای بگویید که مثال همه ی مردم باید روزی ده دقیقه نرمش و ورزش کنند؛

اما رسم پهلوانی را در این جامعه به کلی براندازید. این طور نمی شود. مردم ورزش نخواهند

کرد. حرکت عمومی، فقط با استدلال و بیان و اثبات عقلانی که نیست؛ چیزهای دیگری هم در کنارش لازم است. احساسات و تشویق‌ها و ایجاد شوق به قله‌ها لازم است. لذا ما باید قله‌هایی را داشته باشیم، تا همه‌ی مردم به دامنه‌ها برسند. پس، اگر می‌خواهیم همه‌ی مردم در قرآن اوج پیدا کنند، باید قله داشته باشیم. قله، یعنی همین شماهایی که امروز در این جا بحمدالله بعضی تلاوت کردید و اکثراً تلاوت نکردید. من شما آقایان را که در این جا تشریف دارید و تلاوت هم نکردید، می‌شناسم و غالباً با تلاوت‌ها و صدای شما آشنا هستم. بحمدالله در جامعه‌ی ما، نعمت زیاد است.

بیانات در پایان مراسم قرائت قاریان قرآن، ۱۹ فروردین ۱۳۶۹

آشنایی قاری با مضمون آیه در خود او و مخاطب و جلسه تأثیر می‌گذارد.

یک اشکال بزرگ در تلاوت‌های ما - که حالا بحمدالله دارد اصلاح می‌شود - عدم توجه قاری و تلاوت‌کننده به مضمون آیه‌ای است که می‌خواند. وقتی شما با مضمون آیه کاملاً آشنا بودید، خود شما در هنگام خواندن تحت تأثیر قرار می‌گیرید و نفس این تحت تأثیر قرار گرفتن شما، هم در لحن و هم در صدا و هم در نغمه و هم حتی در حرکات ظاهری شما اثر می‌گذارد و روی مخاطب و جلسه هم تأثیر می‌گذارد. نظیر این موضوع را در خواننده‌های شعر فارسی و مداح‌هایی که خوش صدا هستند و در بعضی از جلسات می‌خوانند، دیده‌اید؛ شعر خوبی که می‌خواند، خودش تحت تأثیر صدای خودش قرار

می گیرد و لحن او تحت تأثیر این خود تأثیری قرار می گیرد و نافذتر و شیرین تر و دلنشین تر می شود؛ عیناً در قرآن خواندن هم همین طور است. بعضی از خواننده های مصری هم که این جهت را بیشتر رعایت می کنند، لحنشان دلپذیرتر و دلنشین تر است. این یک نکته است که باید مورد توجه قرار بگیرد و این، در وقف و ابتدا و مسائلی از این قبیل هم تأثیر می گذارد.

بیانات در دیدار قاریان قرآن کریم در ماه مبارک رمضان ، ۲۵ مهر ۱۳۸۳

در کیفیت خواندن، مفهوم آیات قرآنی را مجسم کنید.

معانی قرآن، مفاهیم قرآن، اینها را زنده کنید. این را من به تلاوتگران عزیزمان - که امروز خوشبختانه بعضی از آقایانی که خواندند این جهت را خیلی خوب رعایت کردند- عرض می کنم که در کیفیت خواندن، مفهوم آیات قرآنی را مجسم کنید؛ همچنان که یک گوینده ی خوب و خوش زبان، مثال وقتی شعری را می خواند، کلمات را آن چنان ادا می کند که همه ی معنای آن کلام برای مستمع زنده می شود ... وقتی که خوب صحبت بکنند، خوب شعر بخوانند، خوب حرف بزنند، کلمات را با لحن مناسب خودش ادا بکنند، همه ی آنچه از معنا و مضمون در این کلمه وجود دارد، همه تحویل داده می شود به مستمع و مستمع این را تحویل می گیرد؛ تلاوت قرآن باید این جوری باشد؛ همه ی آنچه از مضمون در این کلمه هست، با بلند خواندن و آهسته خواندن و اوج گرفتن و

پایین آمدن و تغییر صوت و نوع ادا، بایستی خودش را به مخاطب ارائه بدهد؛ البتّه برای کسانی که معنای قرآن را می دانند. پس بنابراین زبان قرآن را باید یاد گرفت. هرچه ممکن است با زبان قرآن بیشتر انس بگیرید. اینهایی که با قرآن انس دارند، خیلی شان عربی هم نخوانده اند، اما قرآن را وقتی می خوانند، معانی اش را می فهمند. ما زیاد دیده ایم افرادی را که عربی کلاسی و درسی و برنامه ای هم نخوانده اند اما از بس با قرآن انس پیدا کرده اند و تکرار کرده اند و خوانده اند آیات قرآنی را، وقتی که [قرآن را] باز می کنند و یک آیه ای را می خوانند، معنای آیه را می فهمند. با انس زیاد، معنای آیه را می شود فهمید.

باید ارتباطمان با قرآن زیاد بشود.

بیانات در محفل انس با قرآن کریم ۶ خرداد ۱۳۹۶

با تلاوت قرآن سعی در القای مفاهیم قرآنی داشته باشید.

شیخ مصطفی اسماعیل، خیلی فوق العاده بود. چیزهایی در تلاوت او بود که انصافاً قابل تقلید است. منهای مسأله ی صدا و کیفیت ادای حروف و کلمات، او کلمات قرآنی را جان می داد. یعنی وقتی که او آیه را می خواند، آن احساسی به مستمع دست می داد که در آیه اقتضای آن احساس بود. مثال فرض بفرمایید که در سوره ی هود، آن جایی که راجع به قضیه ی پسر نوح آیات کریمه را می خواند: «إِنَّ آئِنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ» (۱) انسان

ص: ۷۹

پدري را احساس مي کند که پسر کافرش دارد در مقابلش از بين مي رود؛ يعني هم احساس رافت به خاطر بُنوت او، و هم احساس نفرت به خاطر کفر او. او اين را با خواندن خودش به انسان القا مي کند. اين، چيز خيلي مهمي است و آن تأثير قرآني را در خواننده مضاعف مي کند. شبيه اين را - نه به اين شدت - من در خواندن شيخ عبدالفتاح ديدم؛ او هم تا حدودي اين طور است. مرحوم منشاوي هم جزو آن چهره هاي برجسته ي قرآني است.

بيانات در مراسم توديع قاريان قرآن، ۶ ارديبهشت ۱۳۷۰

نغمه ها و آهنگ هاي قرآني را بايستي فرا گرفت.

يکي از مسائل تلاوت ما، مسأله ي موسيقي تلاوت و اين نغمه هاي صحيح تلاوت است، که اينها را بايست صحيح خواند ... اينها هم يک روش و شيوه اي دارد که البته من حالا مي بينم خيلي بهتر شده و سابق ها اين طور نبود. نغمه ها و آهنگ هاي قرآني را بايستي فرا گرفت. البته خيلي اش هم ذوقي است؛ يعني اگر کسي داراي ذوق هنري باشد، بدون اين که بخواهد ياد بگيرد و نُت بخواند، خودش مي فهمد که چه کار بايستي بکند؛ طبيعت ذوق قاري، او را مي کشاند به يک آهنگ صحيح. هرچه بتوانيد کمتر در اين زمينه ها از اين و آن تقليد بکنيد، بهتر است.

بيانات در ديدار قاريان قرآن کریم در ماه مبارک رمضان ، ۲۵ مهر ۱۳۸۳

قرآن را با آوازه خوانی اشتباه نگیرید.

این زیبایی هایی که امروز شما آفریدید - و هرچه می توانید بیشتر از این بیافرینید، باید بیافرینید - اینها باید دریچه ای باشد به سمت معارف قرآن؛ ما را باید آشنا کند و مانوس کند با قرآن. قرآن را با آوازه خوانی اشتباه نگیرید؛ آوازه خوانی یک مقوله ی دیگر است؛ البتّه الان متأسفانه در خوانندگان مصری کسانی هستند که تالی قرآنند اما آوازمی خوانند، آوازه خوانی می کنند. آن قراء نسل های قبل - مثل شیخ مصطفی اسماعیل، مثل شیخ عبدالفتاح شعشائی، حتّی مثل محمّد رفعت - این بزرگان همه موسیقی دان بودند امّا قرآن را با آهنگ و الحان قرآنی می خواندند؛ نمی گذاشتند با الحان کاباره ای و نمی دانم موسیقی های مبتذل مخلوط بشود. امروز بعضی ها این ملاحظات را ندارند؛ آدم می بیند در آنها. این زیبایی ها باید ما را به قرآن نزدیک بکند؛ باید انس ما را با قرآن زیاد کند.

بیانات در محفل انس با قرآن کریم، ۱۸ خرداد ۱۳۹۵

وجود قرائت قرآن نعمت بزرگی است، ولی کافی نیست.

ماه افتخار است که روز به روز گرایش به قرآن و اهتمام به فراگیری و عمل به قرآن در جامعه ما به صورت همه جانبه ای بیشتر می شود. مسابقه بین المللی قرائت قرآن کریم کمکی است برای گرایش بیشتر به قرآن و این یک جنبه سمبلیک دارد که حاکی از این

ص: ۸۱

است که در نظام جمهوری اسلامی مسابقه نسبت به چه اموری انجام می شود.

در هر جامعه ای که قرآن به عنوان دستور زندگی و مقررات بین مردم قرار نگیرد در آنجا قرآن به معنای واقعی مهجور است. البته وجود قرائت قرآن در میان مردم یک کشور نعمت بزرگی است ولی این کافی نیست و استعمارگران برای تحقق این وضع سرمایه گذاری های بسیاری کرده اند. ما با جرأت می توانیم ادعا کنیم که در هیچ جای دنیا احکام قرآن مانند نظام حکومتی ما اعتبار و ضمانت اجرایی ندارد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره چهارم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۲ فروردین ۱۳۶۵

نه آقا، این پله آخر نیست.

بنده همه اش ترسم از این است که شما جوان های خوب ما - همین قراء خوبی که الان هستید و اینجا هم تعداد زیادی تان حضور دارید- خیال کنید اینجایی که شما رسیده اید، این پله آخر است. نه آقا، این پله آخر نیست.

نباید توقف بکنید؛ باید به جلو حرکت کنید؛ باید پیش بروید و روز به روز باید بهتر بخوانید و بهتر بشوید، که این ممکن هم هست. البته این به ترتیبی از لحاظ تعلیم و کانون های قرآنی احتیاج دارد و این دوستانی که دست اندر کار این مسائل هستند، بایستی مقدمات را فراهم کنند و صداوسیما هم بایستی کمک بکند. با قرآن انس بگیریم، قرآن را باور کنیم و قرآن را بفهمیم، کار قرآنی در کشور ما خوشبختانه به صورت

ص: ۸۲

انبوه انجام گرفته و دارد انجام می گیرد، اما نباید این حرکت هرگز دچار وقفه بشود.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره بیست و سوم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۴ مهر ۱۳۸۵

حفظ قرآن، وسیله است برای این که انسان، آسان بخواند، آسان تکرار کند و امکان تدبیر پیدا کند.

به سمت حفظ قرآن بیشتر بروید ... حفظ، هدف نیست. حفظ قرآن، وسیله است؛ وسیله است برای این که انسان، آسان بخواند، آسان تکرار کند و امکان تدبیر پیدا کند. جوان ها بروند از استعدادشان، از حافظه شان استفاده کنند؛ بچه ها را، جوان ها را بکشانید به سمت حفظ قرآن. البته امروز با گذشته ی ما قابل مقایسه نیست، خیلی جلو هستیم؛ اما کم است. آنچه که الان در کشور ما وجود دارد، کم است. بروند به سمت حفظ قرآن. وقتی که حفظ شد، حفظ حاصل شد، آن وقت توان و فرصت برای تدبیر بیشتر پیدا خواهد شد و همین تدبیر است که کلید است. کلید اصلی، همین تدبیر در قرآن و فکر کردن در قرآن است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات قرآن، ۱۴ تیر ۱۳۹۰

حفظ قرآن یکی از بزرگ ترین نعمت های الهی است.

حفظ قرآن مهم است، من از نوجوان ها خواهش می کنم که قدر سنین فرا گیری و حفظ را که الان در آن هستند بدانند و قرآن را حفظ کنند. بنده اگر از موجودی های معنوی

چیزی داشته باشم که ندارم، اگر می‌داشتم حاضر بودم بدهم و حفظ قرآن را در مقابل بگیرم. حفظ قرآن یکی از بزرگ‌ترین نعمت‌های الهی است. کسی که قرآن را در ذهن خود دارد همیشه با قرآن همراه است باید به خاطر این نعمت بزرگی که خدا به او داده، خدا را بسیار سپاسگزار باشد.

امروز زمینه آماده است برای نوجوانان و بچه‌های ما که قرآن را حفظ کنند. این جلسات را گرامی بدارید و این را یک پایگاه و سکوی پرشی قرار بدهید برای رسیدن به سرزمین‌های دیگر. همانطور که گفتیم این تنها یک قدم می‌باشد، قدم‌های فراوان دیگری باید در راه زنده کردن و احیای قرآن در جامعه اسلامی برداریم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره سوم مسابقات بین‌المللی قرآن کریم، ۱۲ فروردین ۱۳۶۳

حفظ در سنین نوجوانی و جوانی یک ذخیره و سرمایه است.

حفظ قرآن یک نعمت بزرگ است. این جوان‌ها و نوجوان‌ها سن توانایی حفظ را قدر بدانند. شماها در سنی هستید که می‌توانید حفظ کنید و در ذهنتان بماند. ما هم می‌توانیم حفظ کنیم؛ در سنین ما هم می‌شود؛ اما خیلی ماندگار نیست؛ زود از ذهن ما می‌رود. این طور نیست که در سنین امثال بنده نشود حفظ کرد؛ چرا؟ سنین بالاتر از ما - یعنی سنین هفتاد و پنج، هشتاد - می‌شود حفظ کرد. من شنیدم مرحوم آیت‌الله خوئی در همین سال‌های آخر عمر قرآن را حفظ کرده بود. خیلی مهم است؛ پیرمرد مثلاً هشتادساله

قرآن را حفظ کند! می شود حفظ کرد، اما ماندگار نیست؛ از ذهن زائل می شود. اگر شما در دوره ی جوانی و بخصوص در دوره ی نوجوانی؛ یعنی از سن همین نوجوان هایی که اینجا برای ما تلاوت کردند یا بالاتر از این ها، قرآن را حفظ کنید، این یک سرمایه و ذخیره ای برای شماست. و امکان تدبر در قرآنی که در حفظ انسان هست، بمراتب بیشتر از امکان تدبر برای کسی است که قرآن را حافظ نیست. گاهی انسان یک آیه ای را در قرآن نگاه می کند، مثل اینکه هرگز این آیه را تلاوت نکرده؛ اما کسی که حافظ هست، چنین چیزی برایش پیش نمی آید. امیدواریم خداوند متعال آنچه را که گفتیم و شنیدیم، إن شاء الله در دل هایمان نافذ کند.

بیانات در دیدار قاریان، ۲۲ شهریور ۱۳۸۶

کسانی که در سنین بال هستند، شانس حفظ کردنشان کمتر است.

ما که در یک جامعه ی بزرگ و در یک کشور پهناور زندگی می کنیم، بایستی هزاران نفر حافظ قرآن داشته باشیم. کسانی که در سنین بالا هستند، شانس حفظ کردنشان کمتر است؛ اگرچه شانسان منتفی نیست. البته بعضی ها وقت نمی کنند؛ اگر وقت می کردند، می توانستند تجربه و آزمایش کنند. من خودم وقت نمی کنم؛ و الا در همین سن هم شروع به حفظ قرآن می کردم. جوانان این را بدانند که حتی در سنین ما اگر وقت و مجال بود، جا داشت و بهتر بود که کسی برای حفظ قرآن صرف وقت می کرد؛ در سنین جوانی این

ص: ۸۵

کار لازم است. اصلاً بهتر این است که همه ی مردم ما انسشان با قرآن به گونه ای باشد که آیات قرآن به گوششان آشنا باشد؛ وقتی آیه ای را می خوانند، صدر و ذیل و قبل و بعد آیه برایشان آشنا باشد.

بیانات در دیدار قاریان، ۲۷ اسفند ۱۳۷۰

محفوظات خودتان را قدر بدانید.

بچه هایتان را قرآنی کنید؛ همچنان که هستند. شما جوانان عزیز که دل های پاک و نورانیتان با قرآن آشناست، این را قدر بدانید. آن کسانی که این توفیق را پیدا کرده اند قرآن را حفظ کنند، آن محفوظ خودشان را قدر بدانند؛ خیلی قیمت دارد، خیلی عزیز است. آن وقت با قدر دانستن، آن حرکت ادامه پیدا خواهد کرد و راه به سمت سرچشمه

نور قرآن، دیگر تمام نخواهد شد. آن وقت امت اسلامی به برکت قرآن، خواهد توانست در جای خودش قرار گیرد.

بیانات در مراسم اختتامیه ی مسابقات قرآن، ۱ آذر ۱۳۷۷

ذهن این بچه ها را با اعداد رایانه ای پر نکنید.

من در برنامه های این دو سه روز که پخش شد، دیدم بچه های کوچک ما قرآن را با خصوصیات آیه، سوره، صفحه به صفحه و خط به خط حفظ کرده اند. بسیار کار جالبی

ص: ۸۶

است. بسیار زیباست. واقعاً باید از پدران و مادران این بچه‌ها تجلیل کرد. بسیار اهمیت دارد که انسان این طور با نوجوان خودش کار کند و او را این گونه بار بیاورد. اینها می ماند.

البتة من یک تذکر هم بدهم: ذهن این بچه‌ها را با اعداد رایانه ای پر نکنید. ما چه کار داریم که فلان سوره چند حرف دارد؟ روزگاری این گونه مسائل لازم بود. روزگاری که خوف تحریف وجود داشت، لازم بود عدد کلمات و عدد حروف، محفوظ باشد. امروز قرآن، هزاران چاپ شده است. چه کسی جرأت دارد یک حرف از قرآن کم یا زیاد کند؟

این کارها امروز لازم نیست. به جای این کارها، بگویید حفظ کنند که در خواتیم آیات،

تعبیرات مثلاً « وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ » چند جا در فلان سوره آمده است. سمیع یا علیم یا قدیر؛ چند تا از اینها با هم آمده است. کدام یک با هم آمده است. اینها خوب است.

اینها را حفظ کنند. اینها در فهم معانی آیات تأثیر می گذارد. ببینند در آیات مثال اول این سوره تا آخر سوره، چند بار کلمه وحی آمده است. مثال در چند آیه به پیامبر اشاره شده است که این قرآن به سوی تو وحی می شود. مثال نکات مکرر در سوره - هر سوره ای را که می خواهد بخواند - استخراج شود. فرض بفرمایید این آیات مربوط به سوره «فصلت» است. در این سوره راجع به وحی مکرراً صحبت شده است. نوجوان این نکات را استخراج و حفظ کند. اینها مهم است. این که چند حرف است یا صفحه چندم است، مهم نیست.

ما که قرآن با چاپ واحد نداریم؛ صدها چاپ قرآن داریم. آغاز یک سوره در این قرآن، صفحه ۳۲۵ است، اما در قرآن دیگر ممکن است صفحه ی ۱۰۰ باشد. لذا باید به بچه‌ها

نکات لازم و مفید که آنها را به فهم مفاهیم قرآن نزدیک می کند، یاد دهید تا مثل نقشی که در سنگ می ماند، تا آخر عمر در ذهنشان بماند و مایه ی برکت شود.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره یازدهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۴ دی ۱۳۷۳

حفظ و قرائت مقدمه انس با قرآن است.

من باز هم به جوانان عزیزمان توصیه می کنم که با قرآن انس بگیرید، با قرآن مجالست کنید...

مقدمه ی این کار این است که بتوانیم قرآن را بخوانیم، بتوانیم قرآن را حفظ کنیم؛ حفظ قرآن خیلی مؤثر است. جوان ها، دوره ی جوانی را، قدرت حفظ را قدر بدانند. خانواده ها به کودکان خودشان حفظ قرآن را تشویق کنند، آنها را وادار کنند. حفظ قرآن خیلی باارزش است. حفظ قرآن این فرصت را به حافظ خواهد داد که با تکرار آیات، در قرآن قدرت تدبر پیدا کند. این فرصت است، این توفیق است؛ این را از دست ندهید. آنهایی که حافظند، این نعمت بسیار بزرگ الهی را قدر بدانند؛ نگذارند حفظشان ضعیف بشود یا خدای نکرده از دست برود.

خواندن قرآن، از اول تا آخر، یک چیز لازمی است. باید قرآن را از اول تا آخر خواند؛ باز دوباره از اول تا آخر؛ تا همه ی معارف قرآنی یکجا با ذهن انسان آشنا شود. البته معلمینی لازمند تا برای ما تفسیر کنند، مشکلات آیات را تبیین کنند، معارف آیات و بطون آیات

الهی را برای ما بیان کنند؛ اینها همه لازم است. اگر اینها شد، هرچه زمان به جلو برود، ما به جلو می‌رویم و توقف دیگر وجود ندارد.

بیانات در دیدار قاریان قرآن، ۲۴ تیر ۱۳۸۹

بایستی قهرمانان قرآنی را احترام کنید.

اگر بخواهیم همه قرآن را بیاموزند، عده‌ای باید در اوج قرار گیرند - مثل همه چیز دیگر - همین طور که اگر بخواهید ورزش، همگانی شود، بایستی عده‌ای قهرمان را جلو چشم مردم نگهدارید. اگر بخواهید قرآن در خانه‌ها، بین بچه‌ها، بین بزرگ‌ها، بین زن‌ها و مردها رواج پیدا کند، بایستی قهرمانان قرآنی را احترام کنید. این است که ما به اینها احترام می‌کنیم. اینها حامل قرآنند، اینها عزیزند. زبان اینها عزیز است، لب‌ها و دل‌های اینها عزیز است؛ چون با قرآن مأنوس است.

بیانات در مراسم اختتامیه‌ی مسابقات قرآن، ۱ آذر ۱۳۷۷

ص: ۸۹

افتخار ما در مقابل همه مکاتب و نظام های بشری با آن «مانیفیست» های ساخته ذهنیت های حقیر و محدود وابسته، این است که کتاب انقلاب ما قرآن کریم مجیدی است که از وحی حکیم خبیر منشأ گرفته و در اختیار عامی و عالم، بزرگ و کوچک بوده و قابل فهم و استفاده همگان است.

ما در طول مبارزات خود همواره خطوط اصلی حرکت خود را از قرآن دریافت کرده و آن را همچون شعارهای همیشگی انقلاب خود مطرح ساخته ایم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره اول مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۶ بهمن ۱۳۶۰

دوره ی بی قرآنی

ما در سال های قدیم، دوره ی بی قرآنی را در این مملکت گذرانیدیم؛ قرآن بتدریج داشت از همه جای کشور جمع می شد. در گذشته های دور، مکتبخانه ای بود که بچه ها قرآن را در آن جای یاد می گرفتند؛ لیکن در دوران پهلوی اینها را به کلی از بین برده بودند؛ این مدارس رسمی هم که مطلقاً چنین چیزی نداشت. البته فقط تعدادی از این جلسات و دوره های قرآن فعالیت داشتند و بعضی از افراد در گوشه و کنار کشور - تهران، مشهد، اصفهان و سایر جاها - مشغول بودند؛ اما هیچ چیز نبود؛ هرچه شده، از انقلاب به این طرف است؛ درعین حال ما احساس می کنیم که از کاروان فرا گیری و انس با قرآن عقب هستیم.

در آن دوران طاغوت، من در مشهد جلسات تفسیر و درس قرآن داشتم؛ به جوانانی که می آمدند، می گفتم که هر کدام از شماها یک نسخه ی قرآن در جیب بغلتان داشته باشید؛ اگر در جایی منتظر کاری می ایستید و فراغتی پیدا می کنید - یک دقیقه، دو دقیقه، پنج دقیقه، نیم ساعت - قرآن را باز کنید و به تلاوت آن مشغول شوید، تا با این کتاب انس پیدا کنید. تعدادی که این طور عمل کرده بودند، هرچند بسیار اندک بودند، لیکن احساس می کردم که اینها با این که غالباً هم عربی نمی دانستند، اما از لحاظ فهم معارف اسلامی، از دیگران برجسته تر بودند و به طور ممتازی با آنها تفاوت داشتند.

بیانات در دیدار قاریان مصری، ۳ بهمن ۱۳۷۰

بی سوادهای قرآن خوان

انقلاب، ما را وارد وادی آشنایی با قرآن کرد. ما تازه وارد این وادی شده ایم. وقتی در کشوری، مثال بیست یا بیست و پنج میلیون جوان از زن و مرد هست، جا دارد که در میان اینها، اقلاً یک دو، سه میلیون تالی قرآن، با آداب و شرایطش باشد؛ اقللاً یک میلیون از این جوانان، حافظ کلام خدا باشند؛ تعداد معتدّ بهی از جوانان، عارف به معانی قرآن و قادر به فهم الفاظ و ظواهر قرآن باشند؛ تعداد معتدّ بهی، عالم به قرائات مختلف و نوافل قرائت و زینت های تلاوت قرآن باشند و بدون استثنا، همه مردم در این کشور، قادر به روخوانی قرآن باشند. این، قاعده است. نمی شود قبول کرد، در کشوری که مردمش

ص: ۹۳

معتقد به اسلام هستند، احدی از آحاد مردم - غیر از اطفال بسیار کوچک- باشند که نتوانند قرآن را بخوانند؛ چه رسد به این که در نظامی، مردم بر پایه اسلام زندگی کنند.

این دوری ما از قرآن را رژیم کافر ملحد معاند پهلوی به وجود آورد. لذا وقتی که من می گویم اگر ما پنجاه میلیون نفر هستیم - غیر از چند میلیون بچه های کوچک زیر پنج سال- بقیه باید بتوانند قرآن را از رو تلاوت کنند، شما تعجب می کنید؛ در حالی که تعجب ندارد.

مگر این طوری نبود؟ قبل از دوران رژیم گذشته، تقریباً این گونه بود. بی سوادها اکثریت قاطع بودند، اما غالب آنها قرآن را بلد بودند. شما جوانان ندیده اید، ولی من و کسانی که در سنین من هستند، به تکرار و تکرار، کسانی را دیده ایم که سواد روخوانی نداشتند و حروف فارسی را نمی شناختند؛ لیکن می توانستند قرآن را از رو بخوانند.

بیانات در مراسم قرائت قاریان قرآن، ۱۹ فروردین ۱۳۶۹

جای خالی قرآن آموزی

در گذشته، قرآن خوانی در مکتبخانه ها تأمین می شد لذا هرکسی وارد میدان علم می شد، قرآن را یاد گرفته بود. بعد که مکتبخانه ها برچیده شد، در مدارس جدید هم قرآن خوانی به آن شکل شروع نشد و این خلأ همچنان باقی مانده است. حالا اگر کسی شانس داشته باشد و پدر یا مادری عاشق و مأنوس به قرآن کنار دستش بودند، دوره ی قرآنی را یاد می گرفته، در غیر این صورت اگر کسی این موقعیت را نداشته باشد و وارد حوزه شود،

حوزه به او قرآن نخواهد داد و ظواهر و متن و آموزش های ابتدایی قرآن را فرا نخواهد گرفت. هر چند معارف و فقهی را که می خواند، بالاخره فقه قرآن و محصول قرآن است؛

اما متن قرآن و خواندن آن در برنامه ها نیست.

بیانات در دیدار مدرسان و مسئولان دبیرستان علوم و معارف اسلامی شهید مطهری، ۲۷ اسفند ۱۳۶۸

نیم قرن فاصله

ما باید قبول کنیم که ملت ما در نیم قرن پیش از پیروزی انقلاب - که واقعاً مدت کمی نیست - روزبه روز از قرآن فاصله گرفته و دور شده است. تا قبل از این نیم قرن، مردم ما - حتی آنهایی که سواد خواندن و نوشتن نداشتند - غالباً می توانستند قرآن را از رو بخوانند. به همین جهت، این مکتبخانه ها نعمت بزرگی بود. چه قدر کسانی از افراد مسن نسل قبل را ما می شناختیم که سواد خواندن و نوشتن نداشتند، نمی توانستند فارسی بخوانند و با آن که زبانشان فارسی بود، نمی توانستند زبان خودشان را به صورت مکتوب بنویسند و بخوانند، اما می توانستند کتاب خدا را بخوانند و قرآن را بفهمند.

آن سیاستی که رژیم وابسته ی فاسد خبیث، دشمن را در این کشور بر سر کار آورد و بیش از پنجاه سال مسلط نگهداشت، یکی از بزرگ ترین ضربه هایی که زد و ضررهایی که وارد کرد، همین بود که قرآن را بتدریج کنار گذاشت؛ تا آن جا که از میان جامعه ما، قرآن بیرون رفت. لذا در مدارس ما، درس موسیقی می دادند، اما از آموزش قرآن خبری نبود! هر

ص: ۹۵

بچه ای که به دبستان و دبیرستان می رفت، نُت موسیقی را یاد می گرفت، اما متن قرآن کریم را نمی آموخت! بنابراین، ما را جدا کردند و از قرآن دور نگهداشتند.

من پیش از انقلاب، وقتی به وضع قرآن در جامعه خودمان نگاه می کردم و جوان هایی را که با این استعداد و شوق و علاقه، از قرآن دور می ماندند، می دیدم، چه خون دلی می خوردم. خدا را شکر می کنیم - هرچند از ادای این شکر عاجزیم - که با پیروزی انقلاب، ما را به قرآن برگرداند و با قرآن آشنا کرد و راه قرآن را به روی ما باز کرد.

بیانات در دیدار قاریان چهل کشور جهان و جمعی از روشن ضمیران، در سالروز بعثت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم)، ۴ اسفند ۱۳۶۸

روشنفکران دور از قرآن

تدبر در قرآن، بخصوص در سطح جامعه و در منظر عموم خیلی کم بود؛ بسیار کم بود.

نتیجه این شده بود که مجموعه های روشنفکری و مجموعه های دانشگاهی ما به کلی با قرآن فاصله داشتند؛ یعنی واقعا در بین تحصیل کرده های آن زمان، کسی که با قرآن انسی داشته باشد، آشنایی ای داشته باشد - نه آشنایی خیلی وسیع و عمیق، بلکه آشنایی محدود - واقعا به چشم نمی خورد؛ مگر کسانی که سابقه ی طلبگی داشتند و از دوران طلبگی، آیاتی حفظ بودند؛ اما در دیگر کشورهای اسلامی و بخصوص کشورهای عربی، به خاطر شرائطی، وضعیت اینجور نبود و الان هم همین جور است. انسان

ص: ۹۶

روشنفکرهای آنها را، تحصیل کرده های دانشگاهی شان را که در مناصب گوناگون دولتی هم هستند، وقتی ملاقات می کند، می بیند این ها از آیات قرآن به صورت تمثیل، به عنوان شاهد، به عنوان مؤید، استدلال، در کلمات خودشان استفاده می کنند؛ چیزی که در بین مجموعه ی روشنفکران قدیمی ما وجود نداشت، ولی در بین نسل جوان ما چرا. این به خاطر همان دور ماندن از قرآن بود، که ما دور مانده بودیم. حالا در آن کشورها کیفیت تعلیم و تربیت چه جور بود، آن یک بحث دیگر است. در کشورهای عربی بخصوص این چیز رایجی بود؛ الان هم هست. ما از اول انقلاب با این پدیده برخورد می کردیم. این سیاستمداران و دولتمردان کشورهای عربی که همیشه هم ما به دوری اینها از مبانی قرآنی در عمل، اعتراض داشتیم و داریم و اعتراض بحق هم بود، اما قرآن در ذهن و زبان اینها حضور داشت. همیشه ما تأسف می خوردیم که ما چرا اینجوری نیستیم. مثل اینکه حالا اگر من بخواهم تشبیه بکنم، افراد با ذوق ایرانی در خالال صحبتشان ممکن است جملاتی از گلستان سعدی، از شعر حافظ، جملاتی از فلان نویسنده ی معروف بیاورند، آنها از قرآن همین جور استفاده هایی می کردند؛ اما در کشور ما چنین چیزی نبود. ما از قرآن به خاطر نوع تربیتی که قبل از انقلاب وجود داشت، فاصله گرفته بودیم.

ما حالا- می خواهیم این را جبران بکنیم و برای این، حقا و انصافا کار زیادی از اول انقلاب انجام گرفته، که نتیجه اش را هم داریم مشاهده می کنیم؛ لکن این آغاز کار است؛ آغاز راه

است. با قرآن باید عجین شد؛ مفاهیم قرآنی مفاهیمی است برای زندگی؛ فقط معلومات نیست. گاهی انسان معلومات قرآنی اش خوب است، اما از قرآن در زندگی او هیچ اثری نیست!

بعضی از خانم ها هم در اینجا اشاره کردند، گفتند. ما باید تلاشمان این باشد که قرآن در زندگی ما تجسم پیدا کند. همان طور که از یکی از زوجات مکرمه ی پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) وقتی درباره ی اخلاق پیغمبر پرسیدند، ایشان در جواب گفتند که: «کان خَلَقَهُ القرآن؛ اخلاق او قرآن بود»، یعنی قرآن مجسم بود. این باید در جامعه ی ما تحقق پیدا کند.

بیانات در دیدار جمعی از بانوان قرآن پژوه کشور، ۲۸ مهر ۱۳۸۸

انقلاب آمد و ...

برادران و خواهران عزیز! سال های متمادی در این کشور تلاش شد تا بین ملت و قرآن فاصله بیندازند. برای ایجاد فاصله، عمداً تلاش کردند؛ سعی کردند تا قرآن را از زندگی ما به کلی حذف کنند. حذف قرآن از زندگی یعنی چه؟ یعنی قطع رابطه ی ملت های مسلمان با اسلام؛ چون قرآن مشعل اسلام و مشعل هدایت است. آن کسی که با قرآن مأنوس است، قلب و عملش، با آن کسی که با قرآن بی ارتباط است، فرق دارد. آن ملتی که با قرآن ارتباط دارد، با آن ملتی که با قرآن بی ارتباط است، متفاوت است. امروز دشمنان اسلام دارند بینات قرآن را زیر پا می گذارند؛ برای خاطر این که ملت های ما با قرآن بی ارتباطند.

امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمود: «و ما جالس هذا القرآن احد الا قام عنه بزيادة أو نقصان: زیاده

ص: ۹۸

فی هدی، أو نقصان من عمی؛ وقتی از کنار قرآن بلند می شوید، چیزی بر شما افزوده شده است، و آن هدایت است؛ و چیزی از شما کم شده است، و آن کوری و جهالت است.

می خواستند این هدایت را از ما بگیرند. کار به جایی رسید که نسل پرورش یافته ی دوران ستمشاهی اخیر - یعنی این بیست سال قبل از پیروزی انقلاب - در مدارس با قرآن آشنا نشده بود؛ حالا اگر شانسش می گرفت و در جایی دوره ی قرآنی، استاد قرآنی، پدر مهربانی، مادر قرآن خوانی گیرش می آمد، فبها و نعمه، و الا قرآنی وجود نداشت! انقلاب آمد و قرآن را با جان مردم آمیخت.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره هشتم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۷ بهمن ۱۳۷۰

سیطره امروز قرآن

در دوره رژیم طاغوت، مردم ما با قرآن آشنا نبودند. کسانی که می توانستند قرآن را از رو بخوانند - آن هم به صورت غلط - محدود بودند. جوانان و کسانی که در مدارس دوره پهلوی رشد پیدا کرده بودند، هیچ با قرآن آشنایی نداشتند. اگر یک وقت پدر و مادر مؤمنی داشتند، آنها را در گوشه ای دوره قرآنی می گذاشتند و خودشان یاد می گرفتند. مدارس ما در آن روز، حامل مسؤلیت تربیت قرآنی نبود؛ قرآن در فضای جامعه، غریب بود. در این شهر تهران بزرگ، دوره های قرآن که چند نفر دور هم می نشستند و استادی به آنها درس می داد - تجوید، یا قرائت - معدود بودند. در شهرهای دیگر هم همین طور

ص: ۹۹

بود. وقتی قرآن وارد جامعه می شود، حضور قرآن، حلاوت خود را به کام ها می چشانند.

امروز قرآن در کشور ما سیطره دارد.

بیانات در مراسم اختتامیه ی مسابقات قرآن، ۱ آذر ۱۳۷۷

هنر انقلاب

بحمدالله گل های قرآنی از سرتاسر این بوستان بزرگی که اسمش ایران است، دارد یکی یکی می شکفتد و خودش را نشان می دهد. بذر مبارک قرآن در این سرزمین پاشیده شده؛ این هنر انقلاب است، این هنر نظام اسلامی است. در گذشته این جور نبود؛ در دوره ی کودکی ما و جوانی ما، قرآن به معنای واقعی کلمه در این کشور مهجور بود؛ [البته] گوشه و کنار کسانی بودند که عاشقانه و مجدّانه دنبال فراگیری قرآن یا تعلیم قرآن یا انس با قرآن بودند، لکن فضای عمومی بکلی [با قرآن] بیگانه بود؛ این خبرها نبود. امروز بحمدالله فضای عمومی کشور با قرآن آشنا است؛ شما می بینید جوان ها، نوجوان ها، کودکان، در سنین مختلف، از نقاط مختلف کشور، با قرآن انس دارند، با قرآن سروکار دارند؛ تلاوت می کنند، تأمل می کنند، تدبّر می کنند.

بیانات در محفل انس با قرآن کریم ۶ خرداد ۱۳۹۶

ص: ۱۰۰

حکایت دیروز و امروز

خب، با قرآن بایستی آشنا شد. به قرآن باید با همه ی وجود، با همه ی دل ایمان آورد، ایمان ظاهری کافی نیست. با همه ی دل بایستی قرآن را و وعده ی الهی را باور کرد.

امروز هم باورش آسان تر از دیروز است. امروز، یعنی در این دوره ای که ما داریم، من و شما داریم زندگی می کنیم، این قدر آیات و بشائر الهی وجود دارد که دل انسان را آسان می کند؛ چون دارد می بیند همانی که حضرت ابراهیم عرض کرد: «[وَلَكِنْ لِيُطْمَئِنَّ قَلْبِي](#)» (۱)

این اطمینان برای انسان پیدا می شود. دارد می بیند دیگر؛ در مقابل چشم ماست. چه بود ایران؟ ایران طاغوت، ایران آمریکا، ایران پیوسته ی با صهیونیست های غاصب؛ او چه بود، حالا چیست: قطب قدرتمند مقابله ی با استکبار و صهیونیسم، سند محکم ملت های مسلمان؛ این ها را داریم جلوی چشممان مشاهده می کنیم. این معجزه ی

دعوت قرآن و خبر قرآن و آگاهی هایی است که قرآن به ما می دهد. این را باید حفظ کنیم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات قرآن، ۱۴ تیر ۱۳۹۰

از برکت انقلاب

من این قهرمان های قرآنی را خیلی دوست دارم و به این شخصیت های قرآن خوان خیلی علاقه و ارادت دارم؛ اینها کسانی هستند که قرآن را برای ما - برای ذهن، دل و جان

ص: ۱۰۱

۱- سوره بقره، آیه ۲۶۰.

مجسم می کنند. این خواندن خوب - که ما این همه تشویق می کنیم- مفاهیم را ما مشخص می کند. شما ببینید این استاد محترم میهمان ما آقای شیخ احمد محمد عامر، امروز چه خوب قرآن خواند. قرآن خواندن خوب، که با صوت خوب و با نغمه ی خوب و با توجه به معانی انجام بگیرد، مفاهیم قرآن را جلوی انسان مجسم می کند؛ انسان را به عمل نزدیک می کند؛ انسان را با معرفت قرآنی نزدیک می کند. بحمدالله جوان های ما خوب پیش رفتند، خدا را شکر می کنیم؛ این از برکت انقلاب است.

یک روز در کشور ما قرآن خوانی مهجور بود؛ گوشه ای در تهران یا در مشهد، کسی مثل آقای مولایی پیدا شود که عاشق قرآن باشد و زحمت بکشد و جلسه پشت جلسه برگزار کند، تا در طی سال های متمادی تعدادی شاگرد را تربیت کند؛ آن وقت ها این طوری بود؛ این افراد در غربت بودند ... جلوی چشم و در تلویزیون نبودند. قرآن در جامعه ما در حکومت طاغوت محکوم بود. ما خدا را بر حکومت اسلامی و بر حاکمیت اسلام شکر می کنیم که امروز قرآن مایه ی افتخار در کشور ماست و قرآن خوانی برای کشور ما مایه ی آبروست؛ این از موهبت های اسلام است؛ این را نظام اسلامی به ما داد؛ این هدیه ی الهی

به ما بود که قرآن در زندگی، در جان، در روح و در زبان ما وارد شد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره پانزدهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۶ شهریور ۱۳۸۳

ما افتخار می کنیم که در این دنیای مادی، پرچم حا کمیت قرآن و اسلام را اول ما بلند کردیم. پای این داعیه ی بزرگ هم ایستاده ایم، زحماتش را هم تحمل کرده ایم و نشان داده ایم که اگر ملتی صبر کند، تحمل کند، استقامت کند، نه فقط دشمن را نا کام خواهد کرد، بلکه پیشرفت خواهد کرد؛ این اتفاقی است که در کشور ما افتاده است...

جوان های ما مؤمنند، جوان های ما صالحند؛ این به کوری چشم دشمن است. دشمن می خواست پرچم حا کمیت اسلام و پیروزی اسلام را از دست این ملت بگیرد و آن را پایین بکشد؛ اما نه فقط این را نتوانست، بلکه علی رغم دشمن، کشور ما از لحاظ مادی و معنوی پیشرفت کرد و باز هم پیشرفت خواهد کرد. ان شاء الله روزی فرا خواهد رسید که اسلام و جوامع اسلامی و جوامع مسلمین برای دنیا نمونه های برجسته ای باشند از پیشرفت مادی و معنوی، که مردم دنیا به آنها نگاه کنند و از آنها تقلید کنند؛ بلا تردید این روز خواهد آمد؛ و این به برکت قرآن خواهد بود.

توصیه این است که هرچه می توانید، با قرآن بیشتر مأنوس شوید؛ با قرآن بیشتر سروکار داشته باشید؛ از قرآن بیشتر بیاموزید؛ در قرآن بیشتر تدبر کنید و قرآن را برای زندگی و ممشای خودتان درس قرار بدهید. امیدواریم خدای متعال به شما و به ما توفیق بدهد

که با قرآن زندگی کنیم و با قرآن بمیریم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۴ تیر ۱۳۹۱

بحمدالله در جمهوری اسلامی توفیقات ما در تقرب به قرآن کم نبود؛ ما از قرآن خیلی دور بودیم؛ در دوران حکومت طاغوت در این کشور قرآن بکلی مهجور بود؛ در مدارس ما -مدارس کودکان، مدارس بزرگسالان، دبیرستان ها، دانشگاه ها- از قرآن هیچ خبری نبود؛ در جامعه ی ما از قرآن خبری نبود. جلسات قرآنی ای وجود داشت [اما] مهجور بود... حفظ قرآن، انس با قرآن، تلاوت دائمی قرآن، نشر معارف قرآن، این چیزها خیلی کم وجود داشت. انقلاب ما را به قرآن نزدیک کرد، با قرآن آشنا کرد. امروز ما مفتخریم به اینکه علاقه مند به قرآنیم، مشتاق به قرآنیم، مفتخریم که جوان های ما علاقه مند به قرآنند.

امروز هرجایی در این کشور، در هریک از شهرها، یک جلسه ی قرآنی اعلام بشود، هجوم جوان ها به آن جلسه فراوان خواهد بود. می بینید جلسات قرآن را؛ در همه ی شهرها، در همه ی محافل، می روند هجوم می آورند، می شنوند، می نشینند؛ اینها چیزهایی است که به برکت انقلاب رخ داده است، به برکت اسلام رخ داده است.

کسانی که علاقه مند به قرآنید و متولی امور قرآنید، این رشته را رها نکنید، این کار را به طور جدی دنبال کنید؛ نگویید حالا به اینجا رسیدیم، خب دیگر تمام شد؛ نه، کار درباره ی قرآن، کار برای قرآن تمام شدنی نیست؛ خیلی باید تلاش کنیم، خیلی باید کار کنیم؛ همه تلاش کنند، همه کار کنند؛ با قرآن انس بگیریم. همه ی خانواده های ما، جوان های ما، مردم ما بایستی با قرآن مأنوس بشوند. این حفظ قرآن مایه ی انس با قرآن است، تکرار

این جلسات مایه ی اُنس با قرآن است. این اُنس با قرآن منافع زیادی دارد، فواید زیادی دارد؛ همان آشنایی با آن معارف را ان شاءالله به ما خواهد داد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن، ۷ اردیبهشت ۱۳۹۶

بزرگترین قلم عمل به قرآن

یک حقیقت بسیار واضحی وجود دارد که به خاطر کثرت وضوح، اغلب مخفی هم می ماند.

این حقیقت را هم بگوییم؛ مطرح کنیم. آن حقیقت، خود اصل تحقق جمهوری اسلامی است؛ این تجسد قرآن است. نظام جمهوری اسلامی، نظام دین مدار، یکی از بزرگترین اقلام عمل به قرآن است که این را انقلاب برای ما تأمین کرد. از این غفلت نکنیم. بله، در داخل این چهارچوب بزرگ، جدول های زیادی است که باید پر بشود، کارهای زیادی است که باید انجام بگیرد، اما کار اصلی، کار اساسی، این بود که این نظام به وجود بیاید. ایجاد یک نظام مبتنی بر دین که مسئولان این نظام، هویتشان، اهدافشان، خصوصیاتشان، عملکردشان، ارتباطشان با مردم، عملکردشان برای مردم بر اساس دین باشد - بر اساس دستور دینی و دستور اسلامی باشد - این همان بزرگترین قلم از اقلام عمل به قرآن است.

بیانات در دیدار جمعی از بانوان قرآن پژوه کشور، ۲۸ مهر ۱۳۸۸

ص: ۱۰۵

آرزوهای شدنی

خدا را شکر می‌کنیم که دل‌های ما را مشتاق قرآن قرار داد. این خودش نعمتی از طرف پروردگار عالم است. خدا را شکر می‌کنیم که الحمدلله تلاوت‌های خوب قرآن، در اختیار ما قرار می‌گیرد. ما همیشه در دوران حکومت طاغوت در این کشور، آرزو می‌بردیم که محافل و مجالس و فضای قرآنی باشد، تا از اساتید قرآن استفاده کنیم؛ ولی نمی‌شد. الحمدلله که حالا خدا توفیق داده است و استادان قرآن به این جا می‌آیند. الحمدلله که جوانانمان زیاد به این راه افتاده‌اند، و این برای ما واقعاً شکر خیلی بزرگی است.

بیانات در مراسم تودیع قاریان قرآن، استاد شحات محمد انور و استاد محمد بسیونی، ۱ اسفند ۱۳۶۹

زبان قاصر از شکر

زبان ما قاصر است از شکر نعمت اقبال به قرآن در کشور؛ بنده هر وقت در خبرها یا در تلویزیون مشاهده می‌کنم که جوانان ما در سراسر کشور به قرآن اقبال دارند، از ته دل خدای متعال را شکرگزاری می‌کنم. نعمت بزرگی است؛ ما این نعمت را و عظمت آن را درک می‌کنیم. در دورانی دیدیم که در کشور ما حفظ قرآن و تلاوت قرآن رونقی نداشت؛ در دوران رژیم طاغوت، علاقه‌مندان به قرآن همه جا بودند، اما رونق و عمومیت و شیوع اقبال به قرآن در کشور وجود نداشت. امروز که نگاه می‌کنیم، می‌بینیم به برکت جمهوری اسلامی، جوان‌های ما، مردان ما، زنان ما، نوجوانان ما به قرآن علاقه و گرایش نشان

ص: ۱۰۶

می دهند؛ قرآن را فرامی گیرند، تلاوت قرآن را می آزمایند، قرآن را حفظ می کنند. اینها البته هدف های برتر و نهایی نیست، هدف نهایی فهم قرآن و عمل به قرآن است؛ اما اینها قدم های لازم ابتدایی است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۳ خرداد ۱۳۹۳

عاشق و مأنوس

خدای متعال را شا کریم که ما را با قرآن مأنوس کرد. جامعه ی مسلمان ما تا قبل از سال های پیروزی انقلاب، با اینکه علاقه مند به قرآن بود، عاشق قرآن بود، اما مأنوس با قرآن نبود. این هم از برکات انقلاب است که جوان های ما، صاحبان صوت و ذوق و هنر تلاوت و استعداد و آمادگی برای فرا گیری، بحمدالله در این میدان وارد شدند و پیشرفت کردند.

بیانات در محفل انس با قرآن، ۱۹ تیر ۱۳۹۲

جلسات انس میلیونی

ماه رمضان امسال با یک نگاه اجمالی که انسان نگاه می کند، باز هم بهتر و شیرین تر و باصفاتر از ماه رمضان های گذشته بود؛ و ما این را بحمدالله هر سال احساس می کنیم.

جلسات تلاوت قرآن، که گاهی در یک روز شاید هزار نفر یا بیشتر می نشینند و تلاوت ها را استماع می کنند، این نه در یک شهر، نه در دو شهر، در بسیاری از شهرهای کشور تکرار

ص: ۱۰۷

می شود. واقعاً انسان نمی داند چطور خدا را شکر کند که کشور دورافتاده ی از قرآن و تلاوت قرآن و انس با قرآن در دوران طاغوت، امروز اینجور آمیخته باشد با آیات کریمه ی الهی. انسان می بیند جوان هایی را، نوجوان هایی را که آنجا نشسته اند و یک ساعت تلاوت می کنند؛ چه تلاوت شیوایی؛ صحیح، دقیق، متوجه به معنا، و مردم هم گوش می کنند. اگر در سطح کشور انسان ملاحظه کند، می توان گفت این انس با قرآن و تلاوت قرآن در ماه مبارک رمضان، اعداد میلیونی دارد.

بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۷ شهریور ۱۳۹۰

رزمندگان قرآنی

انس با قرآن، معرفت عمومی یک کشور را بالا می برد. قرآن، همه چیز ماست؛ نور است.

این جوانان ما از وقتی که با قرآن مأنوس شدند، وضعیت خیلی فرق کرد. ما در طول هشت سال جنگ، زیر آتش توپ و تفنگ، جوانانی را در جبهه ها داشتیم که به مجردی که بر زمین می نشستند و اندک فراغتی پیدا می کردند، قرآنشان را باز می کردند و مشغول تلاوت می شدند؛ یا مثلاً اگر در اتوبوس و یا کامیون نشسته بودند و داشتند می رفتند، قرآنشان را در می آوردند و بنا می کردند به خواندن. این است که ما می گوییم قرآن همه

چیز ما بوده است. الان هم به برکت قرآن، کشور رو به پیشرفت است.

بیانات در دیدار قاریان مصری، ۳ بهمن ۱۳۷۰

ص: ۱۰۸

هدف از مسابقات بین المللی قرآن

خدا را شکر می کنیم که توفیق درس قرآن، انس با قرآن و تلاوت قرآن به مردم ما داده شده است. در دوران طاغوت، قرآن در کشور ما مهجور بود؛ هیچ حرکت جمعی در ترویج قرآن انجام نمی گرفت؛ هرچه بود، میل شخصی افراد بود. در دوران جمهوری اسلامی و حاکمیت اسلام، یکی از برنامه های اصلی برای مسئولین کشور، ترویج قرآن است؛ تلاوت قرآن، انس با قرآن، فهم قرآن، حفظ قرآن، جزو برنامه هاست؛ که خب، یکی از مظاهر آن هم همین مسابقات بین المللی است. لیکن تلاوت قرآن و قرائت زیبای آیات الهی، مقدمه است برای تدبر در قرآن. ما نمی خواهیم خودمان را مشغول کنیم، سرگرم کنیم به تلاوت و به قرائت قرآن و الحان قرآنی، به عنوان یک موضوع اصلی؛ این مقدمه است، این طریق است. تلاوت قرآن با صوت خوش موجب می شود که دل انسان نرم شود، خشوع پیدا کند، آماده بشود برای فهم معارف قرآنی و آیات قرآنی؛ ما به این احتیاج داریم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۴ تیر ۱۳۹۱

انقلاب در فهم معنای آیات

امروز که حکومت اسلامی تشکیل شده و نظام جمهوری اسلامی به وجود آمده است، ما معنای بسیاری از آیات قرآن را می فهمیم، که قبل از تشکیل حکومت اسلامی، تصویر گنگ و مبهمی از آن آیات داشتیم. امروز که دشمنی های استکبار و قدرت های ظالم و

ص: ۱۰۹

ستمگر و افزون طلب در مقابل چشم ماست و صف آراییی های آن ها را مشاهده می کنیم- توطئه ها و نقشه های آن ها و نوع فریب افکار عمومی یا فریب بعضی ذهن های آلوده ی برخی از خواص- برای ما آشکار می شود که عمق معنای آیه ی قرآن چیست و به کجا اشاره می کند و چه آسیب هایی را برای ذهن خوانندگان و متدبران در قرآن مجسم می کند. قدر این را باید دانست.

بیانات در دیدار جمعی از حافظان و قاریان قرآن نونهال و نوجوان کشور، ۲۸ شهریور ۱۳۸۰

ظهور اساتیدی با کمترین امکانات

ما امیدواریم در این مدتی که در جمهوری اسلامی هستید، مردم از صوت و تلاوت شما استفاده کنند. در این جا مردم عشق به قرآن دارند. در رژیم گذشته، به قراء فرصت نمی دادند؛ لیکن از وقتی که جمهوری اسلامی ایجاد شد، الحمدالله جوان ها و بچه های ما شوق پیدا کردند و به سمت تلاوت رفتند. الان شاید ده ها هزار جوان در سنین کم هستند که بدون آن که درس و کلاس مشخصی هم داشته باشند، تلاوت قرآن می کنند.

همین نوارهای اساتید را گوش کردند و به تدریج رشد نمودند و الان به برکت همین کار، یک قشر و طبقه ی خوبی به وجود آمدند که خودشان هم استادند؛ یعنی بدون آن که کلاس و دوره ای دیده باشند، بتدریج با استماع و دقت و مطالعه ی کتاب های قرائت استاد شدند. اگر ملتی بخواهد به قرآن عمل کند، قدم اولش آشنایی با همین الفاظ

ص: ۱۱۰

و ظواهر قرآن است. عامه ی مردم باید با قرآن انس بگیرند. این انس، حرکت به سمت مفاهیم قرآن را تضمین می کند.

بیانات در دیدار شیخ راغب مصطفی غلوش و شیخ محمد بسیونی، ۲۰ بهمن ۱۳۶۸

سرزمین استعداد قرآنی

شما به ایران مسافرت کردید و بحمدالله با فضای اسلامی کشور و با مردم ما تا حدودی آشنا شدید و عشق مردم به قرآن را در این جا مشاهده کردید. الحمدالله در این جا فضای معنوی خوبی است. ما هم خوشحالیم که شما را از نزدیک دیدیم و صدایتان را شنیدیم.

الحمدالله از جهت انس با قرآن و تلاوت این کتاب، توفیقات خدا شامل حال شماست.

امیدواریم ان شاءالله باز هم سفرهای دیگری را به تهران بیایید. در این جا، الحمدالله استعداد جوانان برای قرآن خیلی خوب است و در این یازده سال بعد از انقلاب، به نسبت، خیلی پیش رفته است. آقایان اوقاف و سازمان تبلیغات تلاش می کنند و زحمت می کشند.

بیانات در جلسه ی تودیع شیخ راغب مصطفی غلوش و شیخ محمد بسیونی، ۱۱ اسفند ۱۳۶۸

پیشرفت محسوس تلاوت

پیشرفت تلاوت قرآن هم در کشور خیلی خوب بوده است. خب از اول انقلاب، ما شاهد تلاوت های خوب قراءمان هستیم؛ پیشرفت ها را انسان به طور محسوسی مشاهده

ص: ۱۱۱

می کند. آرزوهایی که داشتیم برای اینکه تالیان قرآن و قاریان قرآن که این کارها را انجام بدهند، این جوری بخوانند، این جوری تدبّر کنند، این جوری بفهمند آیه را، این جوری القاء کنند آیه را - اینها آرزوهایی بود که همیشه داشتیم - بحمدالله یکی یکی این آرزوها دارد برآورده می شود؛ اساتید خوب، خوانندگان خوب، جوانان خوب، نوجوانان خوب؛ خدا را شکر؛ ولی این اوّل کار است.

بیانات در محفل انس با قرآن کریم ۶ خرداد ۱۳۹۶

امام قرآنی انقلاب

ملاحظه کردید که امام بزرگوار در طراحی این انقلاب و در تنظیم نظام سیاسی بر اساس این انقلاب - یعنی تشکیل حکومت و نظام جمهوری اسلامی - به فضل پروردگار و به هدایت الهی، روشی را برگزید که روش پیامبران و بندگان متصل به منبع غیب است. این، به خاطر آن است که امام، قرآن را دوست می داشت، خود شاگرد مکتب قرآن بود، با قرآن مأنوس بود، از قرآن استمداد می کرد و قرآن برای او برنامه ی زندگی به حساب می آمد.

این، یکی از نتایج و آثار بزرگ و شکوهمند آن حقیقت است.

بیانات در مراسم هشتمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۱۴ خرداد ۱۳۷۶

ص: ۱۱۲

به همین اندازه که ما یک قدم به سمت قرآن، به سمت معارف قرآنی برداشتیم - که آنچه که ما به سمت قرآن حرکت کردیم، واقعاً یک قدم هم بیشتر نیست - خدای متعال به ما عزت داده است، به ما حیات داده است، به ما آگاهی و بصیرت داده است، به ما قدرت و قوت بخشیده است. ملت ما امروز یکی از زنده ترین و قوی ترین ملت های دنیاست. استعداد متراکم و جوشان و آمادگی و مشاهده ی پی در پی پیشرفت ها در عرصه های مختلف؛ امروز وضع کشور ما اینجوری است. ملت های دیگر هم ملت ما را تحسین می کنند.

بیانات در دیدار قاریان و حافظان و اساتید قرآنی، ۱۱ مرداد ۱۳۹۰

مادر همه خیرات

حضرت ابراهیم، پیغمبر با آن عظمت، به خدای متعال می گوید می خواهم زنده شدن مرده ها را ببینم؛ خداوند متعال می فرماید: « قَالَ أَوْلَمْ تُؤْمِنُ قَالَ بَلَىٰ (۱)؛ چرا، ایمان دارم، یعنی کاملاً قبول دارم، تصدیق دارم، از ته دل قبول دارم؛ « وَ لَكِنْ لِيُطَمِّنَنَّ قَلْبِي » لکن برای اینکه دیگر تلاطمی در ذهن من نباشد؛ خاطر آرام آرام [باشد می خواهم ببینم]. بعد آن وقت خدای متعال فرمود خیلی خوب این کارها را بکن، تا به چشم خودت ببینی

ص: ۱۱۳

۱- سوره ی بقره، بخشی از آیه ی ۲۶۰؛ «...فرمود مگر ایمان نیاورده ای؟ گفت چرا، ولی تا دلم آرامش یابد...».

که خدای متعال مرده را این جور زنده می کند. خب ما به چشم خودمان دیدیم؛ ما به چشم خودمان دیدیم که یک ملت با دست خالی در جنگ تحمیلی پیروز شد؛ یک ملت با تازه کار بودن در مسائل سیاسی و بین المللی، بر توطئه های دشمنان پیروز شد؛ یک ملت با اینکه در مقابلش یک جبهه ی قدرتمند مادی شکل گرفته که از پشت خنجر می زنند، از جلو شمشیر می کشند، هياهو می کنند، عربده می کشند، فلان می کنند، چهل سال است علیه ما دارند مرتب توطئه می کنند، چهل سال هم هست مرتب توطئه هایشان خنثی می شود؛ اینها را مگر نمی بینیم؟ اینها همان تجربه های ما است؛ این تجربه ها را در نظر بگیریم و بدانیم که راه پیشرفت قوی، قدرتمندانه، با عزت و موفق عبارت است

از ارتباط با قرآن؛ مادر همه ی این خیرات، این کتاب عزیز الهی است که الحمدلله شما با آن آشنا هستید، با آن انس دارید، کسانی از شما آن را حافظند، کسانی تالی و قاریند، کسانی مستمعند، کسانی استادند. [پس] اصل کار، این قرآن است.

بیانات در محفل انس با قرآن کریم ۶ خرداد ۱۳۹۶

برای استحکام درونی نظام

نظام اسلامی و جامعه ی اسلامی با انس روزافزون با قرآن استحکام درونی پیدا می کند؛ و استحکام درونی آن چیزی است که جوامع را در راه های مطلوب خودشان و به سوی مطلوب های خودشان قادر می سازد و قدرت برخورد با چالش ها به جوامع می دهد. باید

ص: ۱۱۴

در درون مستحکم بود؛ این استحکام درونی به برکت انس با قرآن حاصل می شود. انس با قرآن ایمان را تقویت می کند، توکل به خدا را زیاد می کند، اعتماد به وعده ی الهی را زیاد می کند، ترس و خوف از مشکلات مادی را در انسان کم می کند، انسان ها را تقویت روحی می کند، اعتماد به نفس می دهد، راه های تقرب به خدا را برای انسان روشن می کند. فواید و منافع انس با قرآن در این بخش اینها است.

بیانات در محفل انس با قرآن، ۸ تیر ۱۳۹۳

برکات قرآن و انقلاب

اگر یک ملتی با معرفت قرآنی آشنا بشود، بسیاری از کارها برای او آسان خواهد شد. حرکت برای او آسان خواهد شد. شما ملاحظه کنید، همین مقداری که ملت ما درهای قرآن را به روی خود باز کرد، که این به برکت انقلاب شد، ببینید چه تحولی در ملت ما به وجود آمد. ببینید چه عظمت و چه عزتی ملت ما پیدا کرد، به همین مقدار اندک حرکتی که به سمت قرآن کردیم. قرآن این جور است اگر حرکت به سمت قرآن به شکل کاملی انجام بگیرد. آن وقت این ملت همان چیزی خواهد شد که قرآن کریم خبر داده است. تاریخ را مسلمان ها عوض کردند به برکت قرآن.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره نهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۵ بهمن ۱۳۷۱

ص: ۱۱۵

ما باید عقب ماندگی ها را جبران کنیم. ما با کسانی که زبان مادریشان عربی است، فرق داریم. آنها با اندکی سواد، می توانند قرآن را بفهمند. البته، متن قرآن متنی نیست که هر عرب بی سواد بتواند آن را درست بفهمد. مقداری معلومات و معارف لازم است، اما بالاخره می توانند بفهمند؛ در صورتی که فارسی زبان ها این طور نیستند. ما باید علاوه بر خواندن متن قرآن، ترجمه ی آن را هم یاد بگیریم. امروز، بحمدالله جوان های ما قرآن خوان

هستند و خوب هم می خوانند. در سرتاسر کشور، ما قراء با ارزش و ممتازی داریم که وقتی در مسابقات جهانی شرکت می کنند، گوی سبقت را از بقیه ی کشورها می ربایند و بحمدالله از این گونه قراء کم هم نداریم.

غیر از آنچه که تا کنون انجام گرفته، دو کار دیگر باید انجام بگیرد:

اول این که بایستی روخوانی قرآن، تمام ملت ما را شامل بشود. نباید یک نفر در میان ملت ما بماند که قادر نباشد قرآن را باز کند و به صورت صحیح بخواند. زن و مرد و کوچک و بزرگ و پیر و جوان، باید بتوانند قرآن را بخوانند. البته، باید برای این کار برنامه ریزی بشود.

سازمان اوقاف، سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت آموزش و پرورش، سازمان های گوناگون و مؤسسات دیگری که به عشق قرآن به وجود آمده اند، باید این کار را در ردیف اول وظایف خودشان قرار بدهند. این کار باید انجام بگیرد نمی شود در کشوری که بر مبنای اسلام اداره می شود، قرآن را به دست یک نفر بدهیم و بگوییم بخواند، اما نتواند این کتاب عزیز

را باز کند و بخواند. بنابراین، همه باید بتوانند قرآن را بخوانند. البته، این قدم اول است.

کار دوم، رفتن به سمت فهم قرآن است. قرآن باید ترجمه بشود. ما تا امروز، ترجمه خوب کم داشته ایم و از این جهت فقیریم. بعضی از ترجمه هایی که در دسترس می باشد، بهتر است که اصلاً نباشد؛ زیرا مورد اعتماد نیست! البته، بعضی بهتر است و بعضی هم نسبتاً خوب می باشد که اخیراً در دسترس قرار گرفته است.

بیانات در دیدار قاریان چهل کشور جهان و جمعی از روشن ضمیران در سالروز بعثت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)،
۴ اسفند ۱۳۶۸

دوران قرآن

«إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمٌ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ» (۱)

این دوران، دوران قرآن است؛ زیرا پس از تجربه های ناموفق بشر در قرن های بیداری و شکوفایی و جهش، یعنی پس از آنکه بشر نتوانسته است نظام زندگی انسانی و تسلا بلخشی متناسب با رشد طوفانی و شگفت آور علم برای خود پدید آورد، اکنون راه ها بتدریج به طریقه ی توحید و راه دین می گراید و انسان که به پختگی نزدیک شده، آنچه را در دوران غرور جاهلانه ی آغاز شکوفایی علم به فراموشی سپرده، دوباره باز می جوید و این در همان دورانی است که دین در نقطه یی از جهان به حاکمیت رسیده و با انقلابی عظیم

ص: ۱۱۷

۱- سوره ی اسراء، بخشی از آیه ی ۹.

و استثنایی، زمام زندگی میلیون ها انسان را به دست گرفته است.

پس، امروز فرصتی تاریخی و استثنایی است؛ برای اینکه قرآن در هدایت فکر و عمل انسان ها، قدرت و چیرگی خود را نشان دهد. اما این متوقف است بر اینکه ما خود، به چشمه ی جوشان معارف و هدایت قرآن دست یابیم، قرآن را بفهمیم، در آن تدبر کنیم، آن را محور بحث و فحص سازیم و در اعماق آن غور کنیم. واقعیت تلخ این است که قرآن هنوز در جامعه ی ما، یک امر عمومی نشده است. همه به قرآن عشق می ورزند و احترام می کنند؛ اما عده ی کمی همواره آن را تلاوت و عده ی کمتری در آن تدبر می کنند. برای رفع این نقیصه که کاری ممکن و روان است، در گام اول باید جوانان و نوجوانان را با متن و ترجمه ی قرآن آشنا کرد و از شربت گوارا و حیات بخش قرآن، به ذائقه ی آنان چیزی چشانید ... و این، همان کاری است که شما اینک آغازکننده ی آن خواهید شد.

شما را به ادامه ی این راه و تقویت و پیگیری روز به روز آن، دعوت و توصیه می کنم و از خدا برای شما توفیق و هدایت و کمک می طلبم.

پیام به گردهمایی توجیهی دبیران قرآن اول دبیرستان، ۲۰ مهر ۱۳۶۸

تربیت انسان های ظلم ستیز

اگر در آیات قرآن تأمل بکنیم، اراده و استقامت ما قوی تر و بیشتر از این خواهد شد.

همین آیات قرآنی است که توانست در روزگاری، انسان هایی را تربیت کند که با دنیای

ص: ۱۱۸

کفر و ظلمات بستیزند. همین معارف است که ملت بزرگ ما را وادار کرد و مجهز نمود که با دنیای مدرن مظلّم جاهلیت - جاهلیت مدرن و جاهلیت قرن بیستم - مقابله کند. امیدواریم که ملت ما روزبه روز به قرآن و حقایق قرآنی نزدیکتر بشوند.

خطبه های نماز جمعه ی تهران، ۱۰ فروردین ۱۳۶۹

چند توصیه برای قرآنی شدن جامعه

آنچه که در مجموع، هم از این جلسه و هم از تلاوت های دیگری که گاهی از طریق صداوسیما یا جلسات دیگر به گوش خورده، به دست می آید، این امیدواری را به ما می دهد که بحمدالله از لحاظ تلاوت و قرائت، پیشرفتمان خوب بوده است. اگر خودمان را با سال های اول انقلاب مقایسه کنیم، باید بگوییم که هم کیفاً و هم کمّاً پیشرفت کرده ایم یعنی تعداد کسانی که استعداد خودشان را برای تلاوت نشان می دهند و صداهای خوش، حنجره های قوی و قدرت ابتکار و خلاقیت در خوانندگی دارند، زیادتر شده اند؛ از این جهت ما خوشحالیم.

از جهت حفظ هم همین طور بالنسبه پیشرفت داشته ایم ... منتها کم است. ما که در یک جامعه بزرگ و در یک کشور پهناور زندگی می کنیم، بایستی هزاران نفر حافظ قرآن داشته باشیم...

قراء محترم هم باید توجه کنند که قاری حافظ امتیاز زیادی بر قاری غیرحافظ دارد..

نکته ای که بنده می خواهم روی آن تأکید بکنم، این است که همه - چه افراد سابقه دار، چه افراد متوسط، و چه افراد تازه کار و تازه وارد میدان شده - باید احساس کنند این جایی که هستند، بالاترین نیست، جاهای بالاتری هم وجود دارد؛ باید سعی کنند آنجاها را تصرف و قبضه کنند، بنابراین رشد باید متوقف نشود.

بنده اعتقاد قاطع این است که ما اگر بخواهیم قرآن در ذهنیت و فضای جامعه جا بیفتد، باید تلاوتگر قرآن زیاد داشته باشیم؛ به این خاطر ما دنبال تلاوت قرآن هستیم.

این آهنگ های قرآنی دل ها را متوجه قرآن می کند؛ صداهای خوش را باید در این چیزها استخدام کرد. هیچ مضمونی از مضمون کلام خدا شایسته تر نیست، برای این که در صدای خوشی جا بگیرد و صدای خوش حامل این کلام و بیان بشود؛ این از هر شعر و سخن ادیبانه ای بالاتر است.

بیانات در مراسم قرائت قاریان قرآن در ماه مبارک، ۲۷ اسفند ۱۳۷۰

دو اتفاق در نزدیک تر شدن ما به قرآن

و من به شما عرض کنم؛ در این سی و یک سال، این حرکت رو به جلو وجود داشته. قبل از انقلاب در کشور ما خبری از قرآن نبود. گوشه و کنار، یک عاشقی پیدا می شد، یک جلسه ی قرآنی درست می کرد، ده تا، پانزده تا، بیست تا طالب قرآن را دور خودش جمع می کرد. دیده بودیم، در همه ی شهرها بود؛ در تهران بود، در مشهد ما بود. این حرکت

ص: ۱۲۰

عظیم جوان ها به سمت قرآن، این خبرها نبود؛ این شوق به خواندن قرآن و تلاوت قرآن، این تربیت انبوه خوانندگان متبحر در تلاوت قرآن، این حرف ها وجود نداشت؛ حفظ وجود نداشت. وقتی این جوان ها که حافظ قرآند، می آیند قرآن را از حفظ می خوانند، بنده از اعماق دل خدا را شکر می کنم. اینها به برکت انقلاب بود، به برکت اسلام بود؛ اینها را قدر بدانید.

هرچه ما به قرآن نزدیکتر شویم، دو اتفاق می افتد: یک اتفاق اینکه ما قوی تر می شویم؛ اتفاق دوم اینکه دشمنان بین المللی ما، علیه ما بیشتر بسیج می شوند؛ خوب، بشوند.

هرچه به سمت قرآن برویم، هرچه به قرآن نزدیکتر شویم، دشمنان بشریت بیشتر خشمگین می شوند؛ تهمت می زنند، دروغ می گویند، شایعه درست می کنند، فشار اقتصادی می آورند، فشار سیاسی می آورند، انواع و اقسام خباثت ها و ملعنت ها را با ملت ما می کنند - کما اینکه می بینید دارند می کنند - اما در مقابل، توان ما، قدرت تحمل ما، قدرت تأثیرگذاری ما روزبه روز بیشتر خواهد شد، مضاعف خواهد شد؛ کما اینکه می بینید شده.

بیانات در دیدار قاریان قرآن، ۲۴ تیر ۱۳۸۹

متأثر کردن دل از مفاهیم قرآنی

این همه هم هی آیات را می خوانیم، می گوییم هم، تکرار می کنیم برای همدیگر، شما برای من می گوید، من برای شما می گویم؛ خوب، باید دل را از این مفاهیم متأثر کنیم.

ص: ۱۲۱

فرض بفرمایید مثلاً: «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا» (۱)، یک تعلیم قرآنی است دیگر؛ بارها هم تکرار کرده ایم، هی هم می خوانیم. وقتی که این آیه ی شریفه به عنوان الهام الهی، بر دل ما نازل شد - دل جذب کند، هضم کند، بگیرد، دل به شکل این آیه صیورت پیدا کند، دل ما و جان ما در قالب این آیه قرار بگیرد - آن وقت مسئله ی وحدت برای ما یک مسئله ی اساسی خواهد شد و برای خاطر اغراض و مقاصد شخصی، وحدت های عظیم ملی را به هم نمی زنیم؛ ببینید، این اثرش اینجا ظاهر می شود.

بیانات در جمع قاریان قرآن در روز اول ماه رمضان، ۳۱ مرداد ۱۳۸۸

امید به تحقق جامعه قرآنی به معنای واقعی

اگر ان شاء الله تلاوت قرآن در جامعه ی ما همگانی شود، همه بتوانند قرآن را صحیح بخوانند و همه ی خانه ها موج شوق به تلاوت قرآن را در خود جای بدهند، آن وقت ما امیدمان به اینکه جامعه ی اسلامی و قرآنی به معنای واقعی در این کشور تشکیل بشود، بیشتر خواهد شد. ما امروز یک حکومت اسلامی و یک جامعه ی اسلامی هستیم؛ اما این قدم های اول است. آن مقداری که ما از اسلام داخل کشورمان و داخل حکومتمان در گفتار و کردار دولتمردانمان مشاهده می کنیم، این، آن اقل قلیل از اسلام است؛ این کمتر از آن چیزی است که برای یک جامعه ی اسلامی مورد نیاز است. همه ی برکاتی که تا امروز بر

ص: ۱۲۲

نظام جمهوری اسلامی مترتب شده، بر همین اقل قلیل مترتب شده است. اگر ملت ایران توانستند بت استبداد را در این کشور بشکنند و فرو بریزند، اگر ملت ایران این جرئت و دلیری را پیدا کردند که احساس کنند می توانند حرف زور را از هیچ کس در دنیا نپذیرند و زیر بار آن نروند، اگر می بینید جوان های ما در میدان های علمی و عرصه های علمی به پیش می تازند و با یک تصاعد هندسی همین طور جلو و پیش می روند - خوشبختانه روزه روز

دامنه ی پیشرفت علمی در کشور ما گسترده تر می شود - و اگر می بینید نشانه هایی از اجرای عدالت در کشور ما هست - که البته عرض کردم فقط نشانه هایی از اجرای عدالت هست، تا اجرای عدالت به معنای کامل هنوز فاصله داریم - اگر اینها را مشاهده می کنید و خلاصه اگر می بینید در جامعه و کشور ما، معروف اسلامی، معروف و منکر اسلامی، منکر است، این به برکت همین اقل قلیل اسلامی است که ما در جامعه مان داریم. هر چه ما

بتوانیم دامنه ی معرفت اسلامی، روحیه ی اسلامی و فهم اسلامی را توسعه بدهیم، این دستاوردها بیشتر و بیشتر و بیشتر خواهد شد و برای کشورهای دیگر هم الگو خواهد شد.

بیانات در دیدار قاریان شرکت کننده در بیست و سومین مسابقات بین المللی قرآن، ۴ مهر ۱۳۸۵

فناعت ممنوع!

من می خواهم به قراء عزیزمان عرض بکنم مبادا به یک حدی قناعت کنیم. هر جا که هستید می توانید جلوتر بروید. البته هنوز قراء خوب ما تا سطح قراء درجه یک موجود دنیا

ص: ۱۲۳

که می شناسیم، فاصله دارند این را عرض بکنیم. البته قراء ما از قراء بسیاری از کشورها بهترند، از بعضی قراء معروف هم بهترند، اما تا سطح قراء درجه یک فاصله زیادی دارند.

آنهایی که اهل تلاوتند، می دانند که مراد من از قراء درجه یک کیست و تصدیق می کنند.

نمی خواهم من اسم بیاورم. باید سطحتان را به آنها و از آنها بالاتر برسانید. شما جوانید، انقلابی هستید، محیط، محیط قرآن است، همه عوامل آماده است. معطلی ندارید،

بنابراین متوقف نشوید، پیش بروید، پیش بروید، صوت را، معنا را، لحن را، هنر خوب خواندن را، که او غیر از همه اینها یک چیز جدا گانه است. آنهایی که حافظ قرآنند سعی کنند حفظ را نگه دارند. حفظ زائل می شود. سعی کنید که زائل نشود.

نعمت خیلی بزرگ و مغتنمی است. آنهایی که قاری قرآنند سعی کنند حافظ قرآن هم بشوند. خوش صوت های قاری، حافظ قرآن هم باشند که این ان شاءالله آنها را کامل تر خواهد کرد، به تلاوت آنها هم کمک خواهد کرد. کشور بحمدالله امروز متکی به معارف قرآن است. آن روزی که این معارف در سطح همه مردم رواج پیدا بکند و مستقیم از خود قرآن آن را بگیرند، آن روز، روزی است که این ملت و این کشور برای همیشه شکست ناپذیر خواهد شد. ما دنبال این هستیم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره دوازدهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۴ دی ۱۳۷۴

قرآن ضامن سعادت ما و ضامن بقای جمهوری اسلامی است، قرآن همه چیز ماست، خوشا به حال ملت ما اگر قرآن و عترت را با هم داشته باشند. کوشش کنید قرآن و عترت را با هم داشته باشید. خدا کند ملت های دیگر هم گرایش پیدا کنند به قرآن و عترت که این هر دو از هم جداشدنی نیستند.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره دهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۲ دی ۱۳۷۲

فصل چهارم: قرآن و جهان اسلام

اشاره

ص: ۱۲۷

مصیبت دوری از قرآن

انس با قرآن، معرفت اسلامی را در ذهن ما قوی تر و عمیق تر می کند. بدبختی جوامع اسلامی، به خاطر دوری از قرآن و حقایق و معارف آن است. آن کسانی از مسلمانان که معانی قرآن را نمی فهمند و با آن انس ندارند، وضعشان معلوم است. حتی کسانی هم که زبان قرآن، زبان آنهاست و آن را می فهمند، به خاطر عدم تدبر در آیات قرآن، با حقایق قرآنی آشنا نمی شوند و انس نمی گیرند. می بینید که آیه ی «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» (۱)

- یعنی خداوند مؤمنین را زبردست و زبون کفار قرار نداده است - در کشورهای عربی و به وسیله ی مردم عرب زبان در دنیا خوانده می شود، اما به آن عمل نمی گردد. در آیات قرآن، توجه و تنبه و تدبیر نیست؛ لذا کشورهای اسلامی عقب مانده اند.

خطبه های نماز جمعه ی تهران، ۱۰ فروردین ۱۳۶۹

دم زدن و عمل نکردن

حمد و شکر می کنیم خدای متعال را که به ما توفیق انس با قرآن را داد. اگر ملتی بتواند از طریق انس با قرآن، خود را در فضای قرآنی قرار دهد، در فضای معرفتی قرآن قرار دهد، خواهد توانست مشکلات خود را برطرف کند. مشکل بزرگ مسلمانان دنیا دوری از قرآن است؛ علاج هم برگشت به قرآن است. قرآن فقط برای تلاوت کردن در

ص: ۱۲۸

کنج و زوایا نیست؛ قرآن برای عمل است؛ قرآن برای شناخت و معرفت است؛ قرآن برای این است که جامعه ی اسلامی تکلیف خود را بفهمد؛ وظیفه ی خود را بفهمد؛ از حیرت نجات پیدا کند؛ از ظلمات نجات پیدا کند. جلسه ی قرآن، تلاوت قرآن و صوت قرآن، مقدمه برای معرفت مفاهیم قرآنی است. عیب بزرگ کار ما مسلمان ها، ما امت اسلامی این جاست که دم از قرآن می زنیم، اما به قرآن عمل نمی کنیم؛ دم از محبت خدا می زنیم، اما از دین خدا پیروی نمی کنیم. «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ» (۱). اگر کسی خدا را دوست می دارد، دلیل صدق او تبعیت از پیغمبر است؛ تبعیت از قرآن است.

بیانات در مراسم اختتامیه مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم ، ۹ آبان ۱۳۷۹

عواقب تلخ دوری از قرآن

قرآن کتاب حکمت است، کتاب علم است، کتاب حیات است. حیات امت ها و ملت ها در آشنایی با معارف قرآن و عمل به مقتضای این معارف و عمل به احکام قرآنی است.

انسان ها اگر طالب عدالتند و از ظلم بیزارند، راه مبارزه ی با ظلم را باید از قرآن فرا بگیرند.

انسان ها اگر طالب علمند و به وسیله ی معرفت و آگاهی و علم می خواهند زندگی را رونق ببخشند و راحت و رفاه را برای خودشان تأمین کنند، راهش به وسیله ی قرآن نشان داده

ص: ۱۲۹

۱- سوره مبارکه آل عمران آیه ۳۱.

می شود. انسان ها اگر در پی ارتباط با خدای متعال و صفای معنوی و روحی و آشنایی با مقام قرب الهی هستند، راهش قرآن است.

ضعف ما امت مسلمان، عقب ماندگی ما، کج رفتاری های ما، کج تابی های ما در مسائل اخلاقی و زندگی، همه ی اینها ناشی از دوری از قرآن است. ملت های مسلمان بر اثر حاکمیت طغیانگران و طاغوت ها - که قرآن مخاطبان خود را این همه از طاغوت ها بر حذر داشته است - خونشان مکیده شد؛ نه فقط خون اقتصادی شان، نه فقط منابع حیاتی و معادن زیرزمینی و نفت و امثال اینها، بلکه روحیه ی ایستادگی شان، مقاومتشان، طلب علو و عزت در دنیا هم از ملت های مسلمان گرفته شد. ملت های مسلمان به فرهنگ خودشان پشت کردند، فرهنگ مادی گری را پذیرفتند. با اینکه بظاهر ما کلمه ی «لا اله الا الله» گفتیم، در طول زمان مسلمان بودیم، اما فرهنگ غرب و معارف غرب در دل های ما اثر کرد و ماها را از حقایق دور کرد. آن وقت نه فقط اقتصادمان را، عزت دنیوی مان را از دست دادیم، بلکه اخلاق و معالم اخلاقی مان را هم از دست دادیم. ما اگر دچار تنبلی هستیم، اگر دچار ضعف و سستی هستیم، اگر دل های ما با یکدیگر مأنوس نیست، اگر در میان ما بدخواهی وجود دارد، اینها از آثار فرهنگ تزریقاتی تحمیلی ضد اسلامی و غیر اسلامی است.

بیانات در دیدار قاریان و حافظان و اساتید قرآنی، ۱۱ مرداد ۱۳۹۰

ص: ۱۳۰

حقیقت این است که ما هنوز از قرآن خیلی دوریم و خیلی فاصله داریم. دل های ما باید قرآنی بشود. جان ما باید با قرآن انس بگیرد. اگر بتوانیم با قرآن انس بگیریم، معارف قرآن را در دل و جان خودمان نفوذ بدهیم، زندگی ما و جامعه ی ما قرآنی خواهد شد؛ احتیاج به فعالیت و فشار و سیاستگذاری ندارد. اصل این است که دلمان، جانمان و معرفتمان حقیقتاً قرآنی باشد.

من به شما عرض کنم؛ سال های متمادی تلاش شده است که بین معارف قرآنی و دل های جامعه ی مسلمانان و امت اسلامی فاصله ایجاد شود؛ الان هم تلاش می شود. الان در بعضی از کشورهای اسلامی رؤسای مسلمان این کشورها به خاطر رعایت دشمنان اسلام، اسلام حاضرند فصل جهاد را از تعلیمات اسلامی شان خارج کنند. حاضرند معارف قرآنی را در آنجایی که به منافع آنها صدمه می زند، از تعالیم عمومی خودشان، در مدارسشان و بین جوان هایشان خارج و دور کنند. امروز هم این تلاش هست.

قرآن حیات طیبه را به ما وعده داده است: «فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰٓةً طَيِّبَةً» (۱). حیات طیبه یعنی چه؟ زندگی پاکیزه یعنی چه؟ یعنی زندگی ای که در آن، هم روح انسان، هم جسم انسان، هم دنیای انسان، هم آخرت انسان تأمین است؛ زندگی فردی در آن تأمین است، آرامش روحی در آن هست، سکینه و اطمینان در آن هست، آسایش جسمانی در آن وجود دارد؛

ص: ۱۳۱

فوائد اجتماعی، سعادت اجتماعی، عزت اجتماعی، استقلال و آزادی عمومی هم در آن تأمین است. قرآن اینها را به ما وعده داده است. وقتی قرآن می گوید: «فَلْنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰٓةً طَيِّبَةً»، یعنی همه ی اینها؛ یعنی آن زندگی ای که در آن عزت هست، امنیت هست، رفاه هست، استقلال هست، علم هست، پیشرفت هست، اخلاق هست، حلم هست، گذشت هست. ما با اینها فاصله داریم؛ باید به اینها برسیم. انس با قرآن، آشنایی با قرآن، ما را نزدیک می کند. این جلسات قرآنی، این دوره های قرآنی، این مسابقات قرآنی، اینی که ما به تربیت قراء و حفاظ دل بستیم، به خاطر این است؛ اینها همه اش مقدمه است؛ ولی مقدمات لازمی است.

بیانات در دیدار قاریان قرآن، ۲۴ تیر ۱۳۸۹

گفتار عمومی قرآنی

قرآن را باید فهمید؛ ما دوریم از قرآن. از این دوری ما از قرآن، دشمن دارد استفاده می کند.

دشمن روزه روز در ما بی ایمانی را تزریق می کند، لابلالی گری را تزریق می کند، وابستگی به خود را تزریق می کند. نگاه کنید به دولت های اسلامی، نگاه کنید به کشورهای اسلامی، ببینید در مقابل آمریکا، در مقابل صهیونیسم، در مقابل دشمن، در مقابل غارتگران چه وضعی دارند! این ناشی از دوری از قرآن است. ما اگر به قرآن نزدیک بشویم، همه ی این حفره ها پر خواهد شد؛ همه ی این خُلل و فُرَج بسته خواهد شد؛ هویت اسلامی در

ص: ۱۳۲

مقابل هویت کفر خودش را نشان خواهد داد. معنای اینکه ما می‌گوییم [اگر] به قرآن عمل کنیم، زندگی درست خواهد شد، این است. معارف قرآنی وجود دارد، این معارف باید تبدیل بشود به گفتمان‌های عمومی در بین مردم؛ آن قدر تکرار بشود، آن قدر کار بشود، آن قدر درباره اش تحقیق بشود، آن قدر بنویسند، آن قدر شعرا و ادبا و هنرمندان درباره ی آن کار هنری بکنند که اینها بشود جزو واضحات و بیّنات جامعه ی اسلامی؛

البته این نشدنی نیست، دور از دسترس هم نیست، خیال نکنند که حالا این کارها را اگر بخواهیم بکنیم، صد سال طول می‌کشد؛ نه، اگر اهل دل و اهل دین همت بکنند، این کارها خیلی زود تحقق پیدا می‌کند؛ باید این جور دنبال قرآن رفت.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن، ۷ اردیبهشت ۱۳۹۶

مسلمانانی متمسک به طاغوت!

امروز در دنیا برای ضربه زدن به اسلام و مسلمین، پول‌های گزافی خرج می‌کنند، کارهای بزرگی انجام می‌دهند. قدرت‌های طاغوتی عالم از اسلام واهمه دارند، از جامعه ی یک و نیم میلیاردی مسلمین واهمه دارند، لذا همه ی تلاش را می‌کنند - با راه‌های مختلف - برای اینکه قدرت را از جامعه ی مسلمین سلب کنند؛ می‌دانند که اسلام با مطامع آنها مخالف است. اگر صدای اسلام بلند بشود، دیگر نمی‌شود این جور به ملت‌ها ظلم بکنند؛

صدای اسلام را خاموش می‌کنند تا بتوانند مسائل مستضعفین عالم را از یادها ببرند،

ص: ۱۳۳

مسئله ی فلسطین را به فراموشی بسپرنند، غصب یک کشور اسلامی را به فراموشی بسپرنند؟

هدف ها اینها است. اگر ما به قرآن و به هدایت قرآن تمسک کردیم، خواهیم توانست بر این توطئه ها فائق بیاییم؛ اگر به این مجاهدت ادامه دادیم، حتما پیروزی متعلق به ما خواهد بود. باید متمسک به قرآن شد؛ دنیای اسلام احتیاج دارد به اینکه به جبل الله تمسک کند، خود را محکم کند، ایستادگی خود را تضمین کند؛ امروز این احتیاج دنیای اسلام است.

ما نباید ضعیف باشیم، ما باید قوی باشیم. قوت فقط به سلاح نیست، قوت فقط به پول نیست؛ مبنای اصلی قوت، ایمان به خدا و پایداری است. خدای متعال [می فرماید]:

« فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا » (۱)؛ اگر ایمان به خدا بود و اگر کفر به طاغوت بود، این تمسک به عروه ی وثقی است، این مایه ی قدرت است، مایه ی اقتدار است. در دنیای اسلام، این را ما باید ترویج کنیم؛ این را باید بخواهیم.

متأسفانه در دنیای اسلام کسانی هستند که به جای تمسک به قرآن، تمسک به طاغوت می کنند؛ آنهایی که سیاست های آمریکا را در این منطقه اجرا می کنند و برطبق میل و نظر و سیاست های آمریکا - که طاغوت اعظم آمریکا است، شیطان ا کبر آمریکا است - عمل می کنند، متمسک به طاغوتند، کفر به طاغوت ندارند. شرط اول: « فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ » کفر به طاغوت باید [باشد].

بیانات در دیدار قاریان و حافظان برتر مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۵

ص: ۱۳۴

۱- سوره ی بقره، بخشی از آیه ی ۲۵۶.

آنچه دیده می شود در دنیای اسلام این است که به نام اسلام، دشمنان اسلام در پوشش اسلام با اسلام مقابله می کنند؛ همان تعبیری که امام بزرگوار ما (رضوان الله تعالی علیه) فرمود: اسلام آمریکایی، در مقابل اسلام ناب محمدی. اسلام آمریکایی، اسلامی است که با طاغوت می سازد، با صهیونیسم می سازد، در خدمت هدف های آمریکا قرار می گیرد، ظاهر آن هم اسلام است، اسم آن هم اسلام است، شاید بعضی از مراسم اسلامی را هم انجام می دهند؛ اگرچه آن طوری که انسان می شنود - حال ما اطلاع خیلی دقیقی نداریم - این کسانی که به نام اسلام، با شکل تعصب آمیزی در برخی از کشورها - اخیراً در عراق و قبال در برخی از جاهای دیگر - ظهور و بروز پیدا کردند، خیلی هم پایند به احکام و شرایع اسلام دینی و وظایف دینی شخصی هم نیستند؛ اما آنچه مسلم است، در جهت کلی قطعاً ۱۸۰ درجه در جهت مخالف اسلام حرکت می کنند. اسلام همراهی با دشمنان دین را، ولایت دشمنان دین را، ولایت مستکبرین را جزو چیزهایی دانسته است که مؤمن باید از آن بر کنار باشد؛ «الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ» (۱)؛ اگر شما با نام اسلام، در راه طاغوت حرکت می کنید، کشف بکنید که این یای نیست، اسلام واقعی نیست، یک جای کار عیب دارد؛ اسلام، اسلام درست و حساب امروز این جور است. البته انسان دست های دشمن را می تواند ببیند؛ باید باور کرد که

ص: ۱۳۵

دست خبیث سرویس های امنیتی و جاسوسی رژیم های دشمن اسلام در ایجاد این جور قضایا و این جور بلواها برای مسلمان ها - حالا - یا مستقیم یا غیر مستقیم - نقش حتمی دارند؛ آنها هستند که دارند صحنه گردانی می کنند، کما اینکه انسان مشاهده می کند؛ نشانه ها و دلایل آنها هم آشکار است. اگر امت اسلامی با معارف قرآن انس داشته باشد،

بیشتر آشنا باشد، این جور حوادث کمتر پیش می آید. ارتباط و اتصال دل ها به خدا مانع می شود از اینکه دل ها به راه خدا خیانت کنند؛ که امیدواریم این پیش بیاید.

بیانات در محفل انس با قرآن، ۸ تیر ۱۳۹۳

معیار دشمن شناسی

عزیزان من! امروز دنیای اسلام دچار گرفتاری های بزرگی است؛ می بینید، می شنوید، اطلاع دارید؛ بزرگ ترین گرفتاری دنیای اسلام این است که متوجه توطئه و دست خبیث دشمنان خود نیست؛ این یکی از بزرگ ترین یا بزرگ ترین گرفتاری دنیای اسلام است. آن کسانی که با اسلام بدند، آن کسانی که نام اسلام آنها را می رماند، آن کسانی که حاضرند به خاطر حفظ مطامع مادی خود با هر دعوت حقی مبارزه کنند و بجنگند - و اسلام دعوت

حقی است که به حق و عدل دعوت می کند - اینها در دنیای اسلام بیکار نیستند، بخصوص بعد از پدید آمدن جمهوری اسلامی؛ بعد از آنکه در این نقطه ی حساس جغرافیای عالم، نظامی بر اساس اسلام تشکیل شد، توطئه ها شدید شد، پیچیده شد؛ امروز توطئه ها

ص: ۱۳۶

از گذشته پیچیده تر است؛ این را باید همه در دنیای اسلام بفهمند. ما را به جان هم می اندازند، برادران را در مقابل هم قرار می دهند؛ سیاست دشمنان اسلام این است که در کشورهای اسلامی در میان جوامع اسلامی و در امت اسلامی برادرکشی و جنگ داخلی را به نیابت از خودشان به راه بیندازند؛ خودشان کنار بنشینند و شاهد این باشند که ما به جان هم افتادیم. خب، اینجا باید دشمن را شناخت، باید توطئه ی دشمن را فهمید، این کمبود دنیای اسلام است. در میان امت اسلامی کسانی هستند که برای مقابله ی با برادران مسلمان خودشان با دشمنان اسلام دست به دست می دهند؛ امروز ما این را داریم؛ به شیطان نزدیک می شوند برای اینکه با برادران مسلمان خودشان بجنگند و مبارزه کنند و مقابله کنند؛ امروز کسانی هستند که حاضرند با رژیم صهیونیستی همکاری اسلام کنند، برای اینکه برادر مسلمان خودشان را به خاک بیندازند. «إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ» (۱)؛ با شیطان می سازند، دست به دست هم می دهند و گمان باطلشان این است که در راه هدایت دارند قدم برمی دارند. اینها معیارهای قرآنی است، اینها معیارهای روشنی است که قرآن در اختیار ما قرار می دهد، اینها را باید بفهمیم؛ کی می توانیم بفهمیم؟ وقتی با قرآن انس داشته باشیم، وقتی دل خودمان را به روی قرآن باز کنیم.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۳ خرداد ۱۳۹۳

ص: ۱۳۷

یکی از دستورات قرآن این است که آحاد امت اسلامی با یکدیگر متحد باشند؛ دست در دست یکدیگر بگذارند: «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا» (۱). این خطاب به کیست؟ خطاب به ما است، خطاب به ملت ایران است، خطاب به ملت های مسلمان کشورهای اسلامی است، خطاب به همه ی مؤمنین به اسلام در سراسر دنیا است. ما به این عمل می کنیم؟

نقطه ی مقابل این آموزش قرآنی، آموزش استعماری است: اختلاف میان مسلمانان. یک عده، یک عده ی دیگر را تکفیر کنند، لعن کنند، خود را از آنها بری بدانند. این چیزی است که امروز استعمار می خواهد؛ برای اینکه ما با هم نباشیم. متأسفانه بعضی از دولت های اسلامی و حکومت های اسلامی فریب می خورند؛ آنها هم داخل بازی دشمن می شوند؛ فریب دشمن را می خورند، برای دشمن کار می کنند؛ گاهی دانسته، گاهی هم ندانسته.

امروز اتحاد و اتفاق بین مسلمانان، یک فریضه ی فوری است. ببینید از جنگ و اختلاف چه مفاسدی به وجود می آید؛ ببینید در دنیای اسلام، تروریسم کور به بهانه ی اختلافات مذهبی، چه فجایعی به راه می اندازد؛ ببینید با این اختلافاتی که بین ما مسلمانان به وجود آوردند، رژیم صهیونیستی غاصب چه نفس راحتی می کشد. هر وقتی کشورهای اسلامی و ملت های اسلامی بخواهند به هم نزدیک شوند، یک توطئه ای درست می کنند، یک حادثه ای به وجود می آورند. اینها باید چشم ما را باز کند، اینها باید ملت های مسلمان

ص: ۱۳۸

را بیدار کند، اینها باید چهره ی رؤسا و حا کمان باخلاص را از حا کمان دست نشانده ی دشمنان ممتاز کند. اینجا صحنه ی امتحان است.

امروز هر حنجره ای که به وحدت دنیای اسلام دعوت کند، حنجره ی الهی است، ناطق من اهل است. هر حنجره ای و زبانی که ملت های مسلمان را، مذاهب اسلامی را، طوایف گونا گون اسلامی را به دشمنی با یکدیگر تحریک کند و عصیت ها را علیه یکدیگر تحریک کند، ناطق من الشیطان است. «من اصغی الی ناطق فقد عبده فان کان الناطق عن الله فقد عبد الله و ان کان الناطق ینطق عن لسان ابلیس فقد عبد ابلیس» (۱). آنهایی که از زبان ابلیس حرف می زنند، خودشان و مستمعین خودشان را به طرف جهنم می برند؛ خودشان را هم دچار هلاکت می کنند. «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَدَّبُلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبُورِ». «جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ» (۲) «يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ» (۳) که درباره ی فرعون است.

کسانی که امروز دنیای اسلام را از اتحاد و یکپارچگی دور می کنند - در حالی که احتیاج به یکپارچگی، امروز بیشتر از همیشه است - اینها به نفع شیاطین کار می کنند، به نفع ابلیس ها کار می کنند. امروز می بینید دنیای غرب، دستگاه استعمار، گردانندگان

ص: ۱۳۹

۱- بحار الانوار، ج ۲، ص ۹۴.

۲- سوره ابراهیم، آیات ۲۸ و ۲۹.

۳- سوره هود، آیه ۹۸.

کمپانی های نفتی و تجاری بزرگ دنیا، این کارتل ها و تراست ها، همه دارند پول خرج میکنند، نقشه ریزی می کنند برای اسلام ستیزی. قرآن را آتش می زنند، نام مبارک پیغمبر را مورد اهانت قرار می دهند، کاریکاتور درست می کنند، کتاب می نویسند، در پایتخت های بزرگ اروپا علیه مسلمان ها هیجانانگیز قومی درست می کنند - می بینید دیگر؟ اینها چیزهای روشن و واضحی است - اینها معنایش چیست؟ معنایش اسلام ستیزی است.

امروز دشمنان غربی، علیه اسلام و مسلمانان، شمشیر را از رو بسته اند. خب، اینجا تکلیف مسلمان ها چیست؟ مسلمان ها باید به عناصر قدرت خودشان برگردند؛ مسلمان ها باید در درون خودشان عوامل اقتدار و توانایی را روزبه روز افزایش دهند. یکی از مهم ترین عوامل اقتدار، همین اتحاد و اتفاق است. این برای ما درس است، برای ملت های مسلمان درس است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۸ خرداد ۱۳۹۲

خده دشمنان

ما از این جلسات قرآنی، از این نشست و برخاست های قرآنی، از این مسابقات قرآنی، از این دعوت از قرآنیان سراسر کشور، هدفمان این است که به این مقاصد نزدیک بشویم؛ می خواهیم به قرآن نزدیک بشویم؛ نزدیکی معرفت و نزدیکی عمل؛ همت باید این باشد.

امروز دنیای اسلام تشنه ی عمل به قرآن است؛ و دشمنان اسلام این را نمی خواهند.

بدیهی است که دشمنان اسلام صریحاً نمی گویند ما دشمن قرآنیم یا دشمن اسلام-

ص: ۱۴۰

«يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا» (۱)؛ آنها با خدا هم خدعه می کنند، با بندگان خدا هم خدعه می کنند _ آن ها می گویند ما طرفدار اسلامیم، اما درست به همان نقطه ای که اسلام از ما می خواهد، به آن نقطه حمله می کنند.

امروز شما می بینید در بعضی از کشورهای اسلامی، طرح مسئله ی جهاد جرم است؛ در کتاب درسی نباید مسئله ی جهاد مطرح بشود، در گفتگوهای کسانی که به نحوی با دستگاه های دولتی مرتبطند، اسم جهاد و اسم شهادت نباید مطرح بشود. به این چیزها و به عمل ما حمله می کنند. اتحاد اسلامی را ضربه می زنند، دل ها را نسبت به یکدیگر بدبین می کنند، مسئله ی سنی و شیعه، مسئله ی فرق گونا گون بین شیعیان، مسئله ی فرق گونا گون بین اهل تسنن؛ اینها موضوع کارهای دشمنان اسلام است. نمی گوید من اسلام با قرآن مخالفم، اما با آنچه که محور تربیت و تعلیم قرآنی است، با او مخالفت می کند، که مثالش همین مثال وحدت است.

بیانات در دیدار جمعی از قاریان، ۳ مرداد ۱۳۸۸

جنگ همه جانبه

این جلسه و مراسم شما یک جنبه ی نمادین هم دارد که خیلی مهم است و آن، این است که قرآن باید محور اجتماع امت اسلامی و همه ی ملت های اسلامی باشد. اگر ما

ص: ۱۴۱

-امت بزرگ اسلامی - مفاهیم و تعالیم قرآن را محور تجمع خودمان قرار دهیم، وضع دنیا و وضع امت اسلامی عوض خواهد شد.

امروز شما ملاحظه کنید؛ به وضوح می شود دید که جنگ همه جانبه ی بزرگی را علیه همه امت اسلام، و نه قسمتی از آن، راه انداخته اند. این جنگ هم ابعاد اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، نظامی و امنیتی دارد و هم ابزار عظیم تبلیغاتی امروز را در اختیار دارد. آنچه شما امروز در فلسطین یا در عراق یا در افغانستان مشاهده می کنید، فقط جنگ علیه یک ملت نیست و اگر با فلسطین می جنگند، در واقع با موجودیت اسلام در این منطقه می جنگند. اگر رژیم صهیونیستی را با همه وجود می خواهند تأیید و تقویت کنند، برای این است که می خواهند یکپارچگی دنیای اسلام و قدرت آن را با مانع بزرگی مواجه کنند.

یکی از دلان های فتح دنیای اسلام، فتح فلسطین است و یکی از دلان های آن نیز حالا عراق شده است؛ می خواهند دنیای اسلام را قبضه کنند.

برای استکبار، مسئله اصلی، دنیای اسلام است. آنها می خواهند دنیای اسلام را که بیش از یک میلیارد جمعیت دارد؛ بخش عظیمی از منابع مالی و منابع طبیعی مورد نیاز امروز را در اختیار دارد؛ روح جدید و حرکت و بیداری اسلامی، امروز آن را سرپا نگه داشته است، از بین ببرند. هدف آنها، دنیای اسلام است.

دنیای اسلام باید به فکر حفظ موجودیت اسلام و حفظ عزت امت اسلامی باشد. این، چگونه ممکن است؟ از راه قرآن. قرآن به ما همه چیز را تعلیم داده است. قرآن را باید

آموخت، قرآن را باید فهمید، قرآن را مثل نوشیدنی گوارا و مقوی باید نوشید و زندگی خود را با آن با طراوت و سرشار از نیرو و عزت کرد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره پانزدهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۶ شهریور ۱۳۸۳

از بزرگ ترین حسنات

امروز در سراسر دنیای اسلام، هرکاری برای قرآن، و در جهت فهم قرآن و اشاعه ی قرآن انجام بگیرد، یکی از بزرگ ترین حسناتی است که می شود تصور کرد؛ این کار شما یک حسنه بود. نیت ها را خالص کنید برای خدا و دور از هواجس (۱) نفسانی و دور از انگیزه های گوناگون، تا ان شاءالله مورد قبول پروردگار قرار بگیرد و پیش خدای متعال مأجور باشید.

اسلام و این حرکت قرآنی در کشور ما بایستی ادامه پیدا کند؛ ما از قرآن دوریم؛ ما از قرآن بیگانه ایم؛ ما با مفاهیم قرآن ناآشنا ایم؛ باید کاری کنیم؛ آن قدر تلاش کنیم که مفاهیم قرآنی جزو مفاهیم رایج و گفتمان های عمومی ملت های مسلمان و کشورهای ما قرار بگیرد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن، ۷ اردیبهشت ۱۳۹۶

ص: ۱۴۳

۱- آرزوها و خواهش ها.

محفل انس با برادران

یکی از محسّنات بزرگ این جلسات مسابقه ی قرآنی، انس برادران مسلمان از کشورهای مختلف با یکدیگر است. سیاست های مختلف استکباری خیلی سعی می کنند ماها را از هم جدا کنند و ملت های مسلمان را نسبت به هم بیگانه کنند بلکه آنها را در مقابل هم قرار بدهند؛ ملت های مسلمان باید درست عکس این عمل کنند؛ باید هرچه می توانند، از هر راهی که ممکن است، سعی کنند انس خودشان را با یکدیگر بیشتر کنند. یکی از راه ها، همین تشکیل این جور جلسات است. قرآن محور است، قرآن مشترک است، نعمت بزرگ الهی است برای همه ی مسلمان ها؛ از این سفره ی اطعام معنوی الهی، همه با هم باید استفاده کنند و این جلسات قرآنی، این مسابقات قرآنی، این فرصت را می دهد به همه که این کار را بکنند.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان برتر در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۵

بستری برای روشنگری

آنچه وظیفه ی همه ی ملت اسلام و همه ی امت اسلام است، مبارزه برای روشنگری است؛

این در درجه ی اول. هم علما مسئولند، هم روشنفکران مسئولند، هم تحصیل کرده ها مسئولند، هم همه ی کسانی که منبری دارند، تریبونی دارند مسئولند که روشنگری کنند و حقایق دنیای اسلام را برای مردمی که نمی دانند بیان کنند؛ این روشنگری جهاد است.

ص: ۱۴۴

جهاد فقط شمشیر گرفتن و جنگ کردن در میدان قتال نیست؛ جهاد شامل جهاد فکری، جهاد عملی، جهاد تبیینی و تبلیغی، و جهاد مالی است. امروز به خاطر اینکه این فریضه را -فریضه ی تبیین را- ما درست انجام ندادیم، یک عده ای دچار گمراهی اند و به خیال اینکه برای اسلام دارند کار می کنند، علیه اسلام دارند کار می کنند؛ این گروه های تروریستی در منطقه ی ما که امتیت را از ملت های مسلمان سلب کرده اند، آسایش را از ملت های

مسلمان گرفته اند؛ به جای دشمن، اینها دارند با مسلمان ها می جنگند. این گروه های تکفیری، گروه های نزدیک به وهابی ها کسانی هستند که زحمت دشمن را اینها به عهده گرفته اند، آن کاری که دشمن می خواهد بکند اینها دارند برای او انجام می دهند؛ بین مسلمان ها اختلاف ایجاد کرده اند. وقتی مسلمان ها با هم سرگرم جنگ شدند قضیه ی اسلام فلسطین فراموش می شود؛ کما اینکه دارند قضیه ی فلسطین را به فراموشی می سپرند.

باید تبیین کرد، باید روشنگری کرد، باید کار کرد؛ از این محافل قرآنی استفاده کنید، از این اجتماعات قرآنی استفاده کنید. شماها که از کشورهای مختلف آمده اید، ملت های خودتان را ارشاد کنید، آگاه کنید؛ آنها را به تعلیم قرآن، به جهاد قرآنی، به تبیینی که قرآن خواسته است [هدایت کنید]؛ «لَقَبِّئِنَّهُ لِّلنَّاسِ وَاَلَا تَكْتُمُوهُ» (۱)؛ اینها را برایشان بیان کنید، روشن کنید.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان برتر در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۵

ص: ۱۴۵

ما از قرآن دور هستیم؛ امت اسلامی از قرآن دور است؛ زندگی ما، واقعیت های زندگی ما با حقایق قرآنی خیلی فاصله دارد! ما باید خودمان را نزدیک کنیم؛ و سعادت امت اسلامی هم به همین وابسته است که خودش را به قرآن و مفاهیم قرآن و معارف قرآن و درس های قرآن نزدیک کند. یکی از راه ها همین است که قرآن مایه ی انس جوانان و مردم و زنان و مردان باشد. این هم یکی از برکات این مسابقات است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان برتر در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۵

نمونه ای کوچکی از اتحاد

این جمعیتی که اینجا جمع شده اید و این مسابقاتی که راه انداخته اید، یک نمونه ای، یک نمودار کوچکی از اتحاد مسلمان ها است؛ اینها را قدر بدانید. این دور هم نشستن و این انس با یکدیگر و این ایجاد تفاهم را باید قدر دانست. می بینید همه عاشق قرآنید، همه دل بسته ی قرآنید، همه دل بسته ی وجود مبارک خاتم الانبیاید، همه کسانی هستید که دوست دارید با قرآن زندگی کنید و دوست دارید در قیامت با قرآن محشور شوید؛ این وجه اشتراک کوچکی نیست، این وجه اشتراک بزرگی است؛ این بیشتر از همه ی وجوه اختلاف است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۸ خرداد ۱۳۹۲

نکته ای که در تلاوت و تحفیظ قرآن خوب است شما به عنوان پیشکسوت به جوانان تذکر بدهید، این است که اگرچه همه ی آیات کریمه ی قرآن نور است، اما امروز جوانان به بخشی از آیات قرآن خیلی احتیاج دارند و آن، چیزهایی است که عزت اسلام و عزت جامعه ی اسلامی و توحید عملی جوامع اسلامی در آنهاست. جوانان ما در همه جای دنیای اسلام بایستی این گونه آیات را روان و حفظ باشند و از آنها درس بگیرند. حتی من یک وقت به این ائمه ی جماعتی که در بعضی از کشورهای عربی و اسلامی، آیاتی را در قرائت نماز انتخاب می کنند، گفتم آیاتی را انتخاب بکنید که می تواند در سرنوشت ملت های اسلامی به طور ویژه اثر بگذارد.

اسلام البته مردم باید همه ی آیات الهی را یاد بگیرند و یاد هم می گیرند، لیکن بعضی از مفاهیم قرآنی وجود دارد که دست استعمار سعی کرده است ماها را از آنها دور نگه بدارد. ما را از جهاد دور نگهداشتند. ما را از این که کفار نباید بر مسلمین مسلط باشند، دور نگهداشتند.

ما را از آیاتی که وحدت مسلمین در آنها هست، دور نگهداشتند. همین آیاتی که الان تلاوت شد- «وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ» (۱)

و آیاتی که معنایش حا کمیت عملی اسلام بر زندگی جوامع است، بایستی همه ی مردم آنها را یاد بگیرند.

بیانات در دیدار جمعی از قاریان قرآن، ۱۶ خرداد ۱۳۷۰

ص: ۱۴۷

قرآن را بخوانیم برای فهمیدن و در آن تدبیر کردن و به آن عمل کردن. هم عمل در محدوده کشوردل خودمان و مملکت وجود شخصی خودمان و هم عمل در محیط جامعه اسلام.

قرآن به مسلمان فکر می دهد، راه ارائه می دهد، او را بیدار می کند، او را مقتدر و قوی می کند، به او قوت قلب می بخشد. اینها برکات قرآن است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره بیستم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۶ مهر ۱۳۸۲

غفلت های ما

ما دو غفلت داریم: یکی غفلت از این که قرآن وسیله ی اجتماع ما مسلمانهاست. دوم، غفلت از باور به مفاهیم قرآنی و اعتراف به آنچه که خدای متعال به ما در قرآن کریم وعده کرده است. وعده های الهی را هم باید باور کنیم. اگر وعده های الهی را باور کردیم، آن وقت راه به سوی عزت، به سوی وحدت، به سوی اقتدار در مقابل امت اسلامی باز خواهد شد، امت اسلام از عقب ماندگی نجات پیدا خواهد کرد.

همین آیاتی که الان این استاد محترم مصری تلاوت کردند: «إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ» (۱)؛ اگر خدا شما را نصرت بکند، هیچ قدرتی بر شما غلبه نخواهد کرد. «وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ

ص: ۱۴۸

فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ» (۱)؛ اگر خدا شما را نصرت نکند، کمک نکند، کی به شما کمک خواهد کرد؟ یک سطر درخشان است. این را ملت‌ها بنویسند، پرچم کنند، بزنند جلو چشمشان، بالای سرشان. «إِنْ يَنْصُرْكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ»؛ اگر خدا شما را یاری کند، هیچ قدرتی بر شما غلبه نمی‌کند. چه کار کنیم که خدا ما را یاری کند؟ این یک مسئله است. چه کار کنیم که نصرت خدا شامل حال ما بشود؟ این را هم خود قرآن به ما گفته: «إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ» (۲)

«وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ» (۳)

؛ شما خدا را نصرت کنید، دین خدا را نصرت کنید، برای خدا قیام کنید، خدا شما را نصرت خواهد کرد. هر جا ملت‌ها برای دین خدا قیام کردند، نیروشان را آوردند وسط صحنه، خدای متعال آنها را نصرت کرد. و وقتی خدا آنها را نصرت کرد، دیگر هیچ کس نتوانست بر اسلام آنها غلبه پیدا کند. ما نمونه‌اش را در خودمان دیدیم. ما آزمودیم، تجربه کردیم که «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» (۴). این را ما ملت ایران آزمایش کردیم؛ این را در عمل آزمودیم. در خودمان تغییر ایجاد کردیم، خدای متعال هم اوضاع ما را تغییر داد. عجیب هم این است که اگر یک قدم ما برداریم، خدا ده قدم برمی‌دارد.

ص: ۱۴۹

۱- همان.

۲- سوره محمد، آیه ۷.

۳- سوره حج، آیه ۴۰.

۴- سوره رعد، آیه ۱۱.

ما اندکی خودمان را تغییر دادیم، خدا مبالغی به ما کمک کرد، اوضاع ما را تغییر داد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات قرآن، ۱۴ تیر ۱۳۹۰

معیار معرفت و عمل

قرآن برای عمل کردن است. قرآن برای فهمیدن و اندیشیدن است. اینهمه در دنیای اسلام گرفتاری برای چیست؟ چرا امت اسلامی با این عظمت ضعیف است؟ چرا؟ چرا برادران مسلمان در سراسر دنیا دل هایشان و دست هایشان با هم نیست؟ چرا؟ مگر این قرآن نگفته است: «وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا» مگر این قرآن نفرموده است؟ که «وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ»؟ چرا امت اسلامی عزتی را که شایسته اوست، امروز در دنیا ندارد؟ چرا؟ چرا ما در علم عقیمیم؟ در جایگاه سیاست و تدبیر مسائل جهانی، چرا امت اسلامی عقب است؟ علت این است که به قرآن عمل نمی کنند؛ علت این است که قرآن - برخلاف ادعاهای ما - معیار و محور معرفت و عمل ما نیست. هر مقداری که به قرآن عمل کنیم، همان قدر اثرش را خواهیم دید.

ما در جمهوری اسلامی ایران سعی کردیم به تعالیم قرآن عمل کنیم؛ قدری موفق شدیم.

به همان اندازه خدای متعال بالمعاینه به ما اثر این عمل کردن را نشان داد. در کار خدای متعال خلف وعده نیست: «وَمَنْ أَوْفَقْ مِنْ اللَّهِ قِيلًا» (۱). اگر خدای متعال به مؤمنین وعده...

ص: ۱۵۰

نصرت می دهد، وعده استخلاف در ارض می دهد، وعده عزت می دهد، این وعده ها راست است. علت اینکه ما این وعده ها را در عرصه زندگی خودمان نمی بینیم، این است که به شرایط الهی عمل نمی کنیم؛ «وَأَوْفُوا بَعْثِدَى أَوْفٍ بَعْثِدَى كُمْ» (۱)؛ شما با پیمان من، به امر من عمل نکنید، من هم به آن پیمان عمل می کنم؛ خدای متعال این جوری گفته دیگر. این درس بزرگ ماست.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره بیست و ششم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۳ مرداد ۱۳۸۸

مفاهیم نجات بخش

ما معارفی در قرآن داریم، مفاهیمی در قرآن داریم که این مفاهیم حقیقتاً سازنده ی اسلام زندگی مقتدرانه و عزتمندانه ی امت اسلامی است؛ حقیقتاً مایه ی نجات امت اسلامی از گرفتاری ها است؛ در قرآن این مفاهیم را داریم. برای اینکه این مفاهیم مورد عمل قرار بگیرد و تحقق پیدا کند، اول باید این مفاهیم را جزو بینات افکار جامعه ی اسلامی قرار داد و کاری کرد که برای جامعه ی اسلامی این مفاهیم قطعی و روشن بشود که هیچ چیزی جلوی آن را نتواند بگیرد. ما در این مرحله هنوز گرفتاریم، ما در این مرحله هنوز مشکل داریم؛ باید کاری بکنیم که این مفاهیم در جامعه ی اسلامی تبدیل بشود به مسلمات فکری، به رایج ترین افکار مشترک بین همه ی قشرهای مردم؛ این کاری است که باید در

ص: ۱۵۱

زمینه ی قرآن انجام بگیرد. این جلسات و این نشست‌ها و این تلاوت‌ها و این حفظ‌ها - که همه ی اینها لازم و حسنه است - مقدمه ی آن فهم عمومی و درک عمومی است.

حالا- من یکی از این مفاهیم را من باب نمونه عرض بکنم. فرمود: «فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا» (۱)

؛ این یک معرفتی است، این یک اصل است؛ کفر به طاغوت و ایمان به خدا. یعنی ما همه ی عالم وجود را تقسیم می‌کنیم به دو قسمت: یک قسمت منطقه ی نفوذ طاغوت است، باید به آن کفر ورزید؛ یک قسمت منطقه ی نفوذ الله است، باید به او ایمان آورد، باید او را باور کرد؛ هویت ایمانی در مقابل هویت کفر. این به معنای این نیست که ما دائم بایستی با هر کسی که در هویت کفر است بجنگیم؛ این معنایش مقاتله نیست؛ این معنایش عدم ارتباط هم نیست؛ این معنایش [عدم] تبادل معلومات هم نیست؛ این معنایش استقلال هویت

ایمانی و مرزبندی هویت ایمانی است تا [انسان] بتواند در مقابل هویت طاغوت و هویت کفر، خودش را حفظ کند، نگه دارد، تکمیل کند، رو به پیشرفت حرکت کند.

امروز گرفتاری امت اسلامی در چیست؟ در تسلط فرهنگ غربی بر او است، در تسلط اقتصاد غربی بر او است، در تسلط سیاست غربی بر او است؛ گرفتاری‌ها اینها است. امروز در بسیاری از کشورهای اسلامی چیزی به نام هویت اسلامی وجود ندارد؛ بله، مردم مسلمانند، نماز هم می‌خوانند، روزه هم می‌گیرند، شاید زکات هم می‌دهند اما مجموعه ی

ص: ۱۵۲

جامعه، هویت اسلامی ندارد؛ یعنی یک شخصیتی، یک حقیقتی قرار گرفته ی در مقابل حقیقت کفر و حقیقت طاغوت وجود ندارد. لذا شما می بینید آنها دخالت می کنند؛ در فرهنگ اینها دخالت می کنند، در باورهایشان دخالت می کنند، در اقتصادشان دخالت می کنند، در روابط اجتماعی شان دخالت می کنند، سیاست هایشان را در مشت می گیرند.

آن وقت نتیجه این می شود که چون درون مجتمع اسلامی و امت اسلامی هویت واحدی وجود ندارد، دعوا به وجود می آید، جنگ به وجود می آید، تنافر به وجود می آید، عدم تفاهم به وجود می آید؛ این [جوری] می شود. امروز دنیای کفر در صدد مضمحل کردن و نابود کردن این هویت است؛ هرچه از این هویت در هر نقطه ای از دنیا باقی مانده، این را می خواهند از بین ببرند. این یک اصل اسلامی است؛ «فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ» (۱)؛ این یک حقیقت است.

این حقیقت را اگر چنانچه ما درست بفهمیم، به آن پایبند باشیم، آن را دنبال کنیم، آن را به صورت یک فهم عمومی در جامعه ی اسلامی و امت اسلامی دریاوریم، شما ببینید چه تحوّل اتفاق می افتد! شما ببینید همین یک حقیقت، که صدها حقایق از این قبیل در قرآن وجود دارد، چه تحوّل در دنیای اسلام به وجود می آورد! اگر همین یک امر را، همین یک معرفت را درست بفهمیم و باور کنیم و گسترش بدهیم، ببینید چه اتفاقی می افتد!

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن، ۷ اردیبهشت ۱۳۹۶

ص: ۱۵۳

اندازه گیری با شاخص های قرآنی

امت قرآن باید خود را با شاخص های قرآنی اندازه گیری کند. اگر دیدند که با این شاخص ها فاصله دارند؛ سعی کنند این فاصله را کم کنند، پیش بروند. قرآن کتاب علم است، کتاب حکمت است. امت اسلامی باید عالم باشند حکیم و فرزانه باشند. بر علم خود، بر حکمت خود باید روز به روز زیاد کنند. راه قرآن، راه علم راه مجاهدت، راه تقوی، راه رحمت به مردم، مهربانی با انسان ها، اینها راه قرآن است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره نوزدهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۶ مهر ۱۳۸۱

راه نجات همه

عزیزان من! ملت ایران به همان اندازه ای که به قرآن نزدیک شده است، به عزت نزدیک شده است؛ به نجات نزدیک شده است؛ به رستگاری نزدیک شده است؛ به نصرت نزدیک شده است. راه نجات همه ملت های دنیا نزدیکی به اسلام و به قرآن است. راه نجات فلسطین نیز همین است. شما ببینید؛ پنجاه سال است که یک حکومت غاصب در کشور فلسطین تشکیل شده است. در طول این مدت، مبارزاتی هم انجام گرفت، لیکن به نهایت نرسید. چرا؟ چون در این مبارزات، دین خدا، ایمان اسلامی و حکم قرآنی ملاک نبود. امروز ملت فلسطین با نام اسلام علیه دشمن مبارزه می کند و این مبارزه در ارکان دشمن تزلزل ایجاد کرده است. اگر مسلمان ها به آنها کمک کنند - که این وظیفه قرآنی

ص: ۱۵۴

همه است - یقیناً این راه کوتاه خواهد شد. اگر مسلمان ها هم کمک نکنند، خود آنها مقاومت و ایستادگی کنند، باز هم پیروز خواهند شد؛ منتها پیروزی در حال غربت و تنهایی سخت تر است؛ مثل ملت ما که تنها ایستادگی کرد و شرق و غرب با او مخالفت کردند.

در جنگ تحمیلی علیه ما، همه مراکز قدرت علیه ما شدند. ما غریبانه مقاومت کردیم؛ غربت را تحمل کردیم؛ اما از مقاومت دست برنداشتیم و خدای متعال ما را پیروز کرد.

ملت فلسطین نیز همین طور است. برای رفتن در فضای زندگی شایسته انسان، مبارزه لازم است. وظیفه همه مسلمان هاست که در این مبارزه سهیم شوند و به آن قطعه از پیکر اسلامی که در دست دشمن است، یاری برسانند تا بتوانند آن را پس بگیرند. یک مصداق از عمل به قرآن این است. اگر مسلمان ها به همین یک قانون و به همین یک اسلام دستور عمل کنند، بسیاری از کارها اصلاح خواهد شد.

بیانات در مراسم اختتامیه مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم، ۹ آبان ۱۳۷۹

راه رسیدن به عزت الهی

به شما جوانان عزیز توصیه می کنم انستان را با قرآن زیاد کنید؛ آن کسانی که با قرآن ارتباط پیدا کردند، قدر این ارتباط را بدانند؛ کسانی که قرآن را حفظ کردند، قدر این حفظ قرآن را بدانند؛ این جواهر قیمتی را برای خودشان نگه دارند؛ آن کسانی که با تلاوت قرآن مأنوسند، این رشته ی مبارک را از دست ندهند، رها نکنند؛ آن کسانی که با

ص: ۱۵۵

قرآن مرتبند، تدبیر در قرآن را، تدبیر در معانی قرآن را، تعمق در مفاهیم قرآنی را، هدف خودشان قرار بدهند؛ اینها چیزهایی است که ما را قدم به قدم به قرآن نزدیک می‌کند. اگر با قرآن مأنوس شدیم، به قرآن نزدیک شدیم، مفاهیم قرآنی در دل ما توانست اثر بگذارد، آن وقت می‌توانیم امیدوار باشیم که امت اسلام عزت وعده داده شده‌ی از سوی خدای متعال را [به دست خواهد آورد]: «وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ» (۱)؛ این عزت را آن وقت خدا به امت اسلامی خواهد داد. اگر با قرآن مأنوس شدیم، آثار و برکات آن اینها است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۳ خرداد ۱۳۹۳

شعارهای قرآنی

و امروز برادران عزیز! خواهران عزیز! دنیای اسلام تشنه و محتاج حقایق قرآن است.

یک روزی بود که در کشورهای اسلامی، از شرق اسلامی تا غرب اسلامی، اگر جوانانی، برجستگانی می‌خواستند صدای آزادی خواهی بلند کنند، مکاتب چپ را مطرح می‌کردند، شعارهای سوسیالیستی و کمونیستی می‌دادند. امروز در دنیای اسلام، از شرق اسلام تا غرب اسلام، اگر کسانی بخواهند شعار عدالت بدهند، شعار آزادی و استقلال بدهند، شعار عزت بدهند، قرآن را سر دست می‌گیرند؛ این خیلی باارزش است؛ و درست هم همین

است. به قرآن باید نزدیک شویم، با قرآن انس پیدا کنیم. البته حرف زدن، آسان است؛

ص: ۱۵۶

عمل کردن، سخت است؛ مجاهدت لازم دارد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱۸ خرداد ۱۳۹۲

درس هایی از قرآن

امروز دنیای اسلام احتیاج دارد به فهم معارف اسلامی. امروز دنیای اسلام احتیاج دارد به درسی که قرآن به ملت ها داده است برای استقامت، ایستادگی، حیات طیبه و عزت اسلامی برای ملت ها. درس های قرآن در این زمینه، درس های حیات بخشی است؛ ما به این درس ها احتیاج داریم. همین اندازه که شعاع مفاهیم اصلی قرآن در کشورهای اسلامی پرتوافکن شده است، شما می بینید جهت حرکت های مردمی، جهت اسلامی اسلام است. در گذشته اینجور نبود. در گذشته، هر جا یک حرکت اجتماعی در کشورهای اسلامی اتفاق می افتاد، جهت، جهت تفکر چپ و تفکرات مارکسیستی و سوسیالیستی بود؛ اما امروز هر جا حرکتی اتفاق می افتد، جهت، جهت اسلامی است.

البته این حرکت ها دشمنان غدار بی رحم سبعی دارد. امروز استکبار جهانی، دشمن خونی و بجد ایستاده ی حرکت های اسلامی است. آمریکا در مقابل این حرکات، بجد ایستاده است؛ صهیونیسم در مقابل این حرکات، بجد ایستاده است و مقاومت می کنند. بلاشک دشمن نمی نشیند که ملت های مسلمان طبق برنامه ی اسلام و نقشه ی اسلام هر کار می خواهند، بکنند؛ مقاومت می کند.

ص: ۱۵۷

حرف این است که قرآن به ما آموخته است که اگر شما صبر کنید، ایستادگی کنید، جای خودتان را تغییر ندهید، جهت خودتان را تغییر ندهید، شما پیروزید؛ این درس قرآن است. قرآن به ما می گوید اگر به این راه و به این هدف ها ایمان داشته باشید و در راه این ایمان حرکت کنید، بدون شک شما پیروز هستید؛ این درس قرآن است؛ این را باید ملت های مسلمان یاد بگیرند، این را باید ملت های مسلمان باور کنند؛ اگر باور کردند، بر پیچیده ترین تجهیزات نظامی و اطلاعاتی دشمن پیروز خواهند شد؛ اگر سستی کنند، اگر احساس ضعف کنند، اگر توکلشان به خدای متعال ضعیف شود، اگر به لیخنه دشمن، به ترفند دشمن اعتماد کردند، یقیناً شکست خواهند خورد.

امروز دنیای اسلام به این درس ها نیاز دارد. برای گسترش این درس ها، بهترین وسیله، بهترین کتاب، خود قرآن کریم است. لذا هرچه ما بتوانیم در میان ملت ها، در میان ملت خودمان، در میان ملت های مسلمان، انس با قرآن را که با تدبیر همراه باشد، با قبول و باور وعده ی الهی همراه باشد، منتشر کنیم و گسترش بدهیم، به بیداری ملت ها کمک کرده ایم؛ این یک وظیفه است.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۴ تیر ۱۳۹۱

ص: ۱۵۸

وحدت آفرین

ما مسلمان ها عوامل اتحاد زیادی داریم، یکی اش و شاید اهمش قرآن است. همه ی مسلمین، همه ی ملت های مسلمان در مقابل قرآن خاضعند؛ از قرآن می خواهند درس بگیرند؛ می خواهند خود را به قرآن نزدیک کنند. این خیلی فرصت مهمی است. دشمنان اسلام و دشمنان قرآن سعی کرده اند بین ملت های مسلمان فاصله بیندازند، آن ها را از هم جدا کنند، گاهی حتی آنها را روبه روی هم قرار بدهند و دشمن هم وانمود کنند. این ناشی است از غفلت از قرآن. وقتی ملت های مسلمان، همه این کتاب آسمانی، این پیام آسمانی، این هدیه ی عظیم الهی را قبول دارند، چه چیزی بهتر از این وسیله ی اجتماع و اتحاد؟ همه بنشینیم سر این سفره ی معنوی؛ همه استفاده کنیم از این مایه ی عزت اسلام و قدرت اسلامی و الهی.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات قرآن، ۱۴ تیر ۱۳۹۰

همدلی در اصول

[دشمنان مخالفت صریح با قرآن نمی کنند] نمی گوید من با قرآن مخالفم، اما با آنچه که محور تربیت و تعلیم قرآنی است، با او مخالفت می کند، که مثالش همین مثال وحدت است. چقدر خیرخواهان زحمت می کشند که بین برادران در دنیای اسلام اتحاد ایجاد کنند، یک وقت می بینیم از یک جا بمبی منفجر شد _ بمب ضد وحدت _ یا از آن طرف

ص: ۱۵۹

یا از آن طرف؛ فرقی نمی کند.

این چیزهاست که بایستی ما بیدار باشیم، هشیار باشیم. ما مردم ایران هم همین جور.

ما آنچه که می گوییم، برای دیگران نیست؛ در درجه ی اول برای خودمان است. خود ما هم باید وحدت را حفظ بکنیم. ببینید همین آیاتی که الان خواندند: «وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا» برادر شدید با هم - «وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرِهِ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا»؛ اسلام شما را از آتش تفرقه نجات داد. فراموش کردید؟ هی این به آن ایراد بگیرد، آن به این ایراد بگیرد؛ فروع را اصل بکنیم، اصول را فراموش کنیم، هی اختلاف بین ما بیفتد. اینکه قرآن می گوید: «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا» (۱)، یعنی همه با هم اعتصام به حبل الله بکنید، خوب، این «همه» در سطح واحدی که نیستند؛ بعضی ایمانشان قوی تر است، بعضی ایمانشان ضعیف تر است، بعضی عملشان بهتر است، بعضی عملشان متوسط تر است؛ در عین حال خدای متعال به همه خطاب می کند. می گوید اعتصام به حبل الله را جمیعاً بکنید، با هم بکنید. تو بگویی من جدا گانه اعتصام به حبل الله کردم و دیگری نه؛ او - دیگری - باز بگوید من جدا گانه اعتصام به حبل الله کردم، این طرف را نه؛ اینکه نمی شود. همدیگر را تحمل کنید. اصولی هست، محورهای هست؛ اصل این است که در این اصول همدل باشیم.

بیانات در دیدار جمعی از قاریان، ۳ مرداد ۱۳۸۸

ص: ۱۶۰

۱- سوره مبارکه آل عمران آیه ۱۰۳.

بازگشت به قرآن

من فقط یک کلمه عرض می‌کنم و آن این است که مسلمان‌های عالم باید با توجه به این همه دشمنی‌ای که با آنها می‌شود، به قرآن بیشتر توجه کنند. علاج دردهای ما قرآن است.

ما هرچه ضعف و ذلت و عقب افتادگی در دنیای اسلام مشاهده می‌کنیم، ناشی از دوری از قرآن است. باید همه _ هم ما و هم دیگر کشورهای اسلامی _ به قرآن نزدیکتر شویم.

اولین توصیه قرآن، توحید و توجه به خدا و شکستن بت‌های زر و زور _ به هر شکل که هستند _ است. توصیه‌ی دیگر قرآن به مسلمان‌ها، اتّحاد کلمه‌ی آنهاست. اگر ما نهی قرآن را _ که می‌گوید «و لا تفرقوا» _ مورد توجه قرار ندهیم و به بهانه‌های مختلف بین خود اختلاف و تفرقه ایجاد کنیم و امت اسلامی را قطعه قطعه و جدا جدا کنیم، نتیجه همین وضعی می‌شود که ملاحظه می‌کنید: دشمن به قطعه‌ای از پیکر اسلامی حمله می‌کند، دیگر قطعه‌ها انگارانه انگار! در حال خواب خوش هستند!

این جدایی است. باید به قرآن برگردیم. برگشتن به قرآن، فقط به تلاوت و حفظ آن نیست. تلاوت و قرائت و حفظ قرآن، مقدمه‌ی فهم و عمل است.

بیانات در دیدار شرکت‌کنندگان دوره هجدهم مسابقات بین‌المللی قرآن کریم، ۲۶ مهر ۱۳۸۰

نسخه آرامش بخش

امروز جوامع بشری در اقصی نقاط عالم، به خاطر دوری از معنویت، دوری از حقیقت‌انسانیت، دوری از اخلاق و دوری از خدا، وضعی پیدا کرده‌اند که این همه پیشرفت مادی

ص: ۱۶۱

هم نمی تواند آنها را خوشبخت کند. چرا؟ مگر امروز بشر از همیشه ثروتمندتر و عالم تر نیست؟ مگر امروز بشر، بیش از همیشه با ابزارهای آسان کننده زندگی مواجه نیست؟

پس چرا زندگی این قدر تلخ است؟! چرا این همه اختلاف در عالم هست؟ چرا این همه جنگ هست؟ چرا این همه نامردمی هست؟ چرا جوانان در ثروتمندترین کشورهای

عالم، احساس خوشبختی نمی کنند؟ آیا بشر برای خوشبختی چه چیزی لازم دارد که در اختیارش نیست؟ جواب، یک کلمه است: بشر، پیام انبیا را کم دارد؛ بشر، نسخه آرامش بخش و آسایش بخش انبیا را در دست ندارد، یا به آن عمل نمی کند. بدبختی ها این جاست. این قرآن، کامل ترین نسخه ها را در اختیار دارد.

ما مردم ایران، به بخشی از این کتاب مقدّس عمل کردیم. چه کسی می تواند بگوید ما مردم ایران به همه اسلام عمل کرده ایم؟ مگر می شود چنین ادعایی کرد؟! ما گوشه ای از اسلام را تمسّک کردیم، چسبیدیم و عمل نمودیم؛ نتیجه این شد که خودمان را از ذلّت متابعت استکبار، خالص کردیم.

عزیزان من! امروز در دنیا در قضایای مهمّ جهانی، حرف، حرف قلدران آمریکا و امثال آنهاست! نگاه کنید ببینید دیگر! در باب خاورمیانه، در باب افغانستان، اروپا، آمریکای لاتین و آفریقا، در باب اقتصاد و درباب نفت، حرف آنهاست. بسیاری از دولت ها و ملت ها از روی ناچاری، از این فرمان قلدرانه تبعیت می کنند. ما ملت ایران در تمام قضایای خودمان، آنچه به قضایای داخلی مربوط است، آنچه به دولت مربوط است، آنچه

به اقتصاد، به سیاست خارجی و به خاورمیانه مربوط است، و آنچه به گرفتن دوست و دشمن مربوط است - در تمام این قضایا- نظر و رأی مستکبرین فضول مداخله کننده را دانستیم و به آنها گفتیم «نه»!...

عزیزان من! یک قدم که در راه خدا برمی دارید، خدا کمک می کند، خدا هدایت می کند، خدا درها را باز می کند: «وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا. وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ» (۱) در دعای سیدالساجدین (علیه السلام) می خوانیم: «و ان الرّاحل الیک قریب المسافه»؛ به طرف خدا که بروید، راه نزدیک است. «و انک لا تحتجب عن خلقک».

بیانات در دیدار شرکت کنندگان دوره پانزدهم مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۱ آذر ۱۳۷۷

وظیفه ی مضاعف قراء

بله، گفتیم دنیای اسلام امروز دچار ضعف های زیادی است اما خوشبختانه حرکت به سمت اسلام و قرآن در جوامع اسلامی شروع شده. این بیداری اسلامی که در کشورهای منطقه خودش را نشان داد، از بین رفتنی نیست؛ این بیداری وجود خواهد داشت، خواهد ماند و آثار خودش را ان شاءالله نشان خواهد داد. بیداری اسلامی یک حقیقتی است؛ این حقیقت ان شاءالله خودش را به طور روزافزونی نشان خواهد داد. البتّه علما

ص: ۱۶۳

وظیفه ی مضاعف دارند؛ روشنفکران وظیفه ی مضاعف دارند؛ نویسندگان، دانشجویان، دانش پژوهان از جمله شما قراء که مورد توجه مردم هستید، وظیفه ی مضاعف دارید؛ بایستی بتوانید مردم را امیدوار کنید به آن راهی که قرآن شما را به آن بشارت می دهد.

بیانات در دیدار شرکت کنندگان سی و دومین دوره مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲ خرداد ۱۳۹۴

دعا از رهبر قرآنی

پروردگارا! اسلام و مسلمان ها را در هر جای دنیا که هستند، منصور و سرافراز کن.

پروردگارا! امت اسلامی را متحد و یکپارچه کن.

پروردگارا! همه ما را، همه ملت ایران را، همه امت اسلامی را با قرآن مأنوس و از قرآن قدردان فرما.

پروردگارا! دل های ما را که از محبت قرآن پُر است، از معارف قرآن هم پُر کن.

بیانات در مراسم اختتامیه مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم، ۹ آبان ۱۳۷۹

ص: ۱۶۴

فصل پنجم: مسابقه

اشاره

ص: ۱۶۵

با سالم خدمت شما خوانندگرامی؛ پیش از پاسخ به سؤالات مسابقه بزرگ «حرف هایی از جنس نور» به نکات زیر توجه فرمایید:

۱. منبع سؤالات طرح شده از کتاب «حرف هایی از جنس نور» می باشد و طبق مطالب کتاب تصحیح خواهد شد.

۲. به برندگان مسابقه به قید قرعه جوایز ارزشمندی اعطا خواهد شد.

۳. شرکت برای عموم علاقه مندان بالای ۱۲ سال آزاد است.

۴. شمارگان گزینه های صحیح را در قالب یک عدد ۱۴ رقمی از چپ به راست، به سامانه

پیامکی ما به شماره ۳۰۰۰۱۹۶۶ ارسال فرمایید.

۵. مهلت ارسال پاسخنامه حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۷/۰۳/۰۷ می باشد و اسامی برگزیدگان در تاریخ ۱۳۹۷/۰۳/۲۶ مصادف با عید سعید فطر در سایت مرکز فرهنگی پژوهشی به نشانی www.mfpo.ir و نیز سایت معاونت فرهنگی و اجتماعی به نشانی

www.mfso.ir اعلام خواهد شد.

۶. برندگان، دو هفته بعد از اعلام نتایج فرصت دارند مشخصات درخواستی را از طریق سامانه پیامکی ارسال نمایند، در غیر این صورت از لیست برندگان کنار گذاشته

خواهند شد.

ص: ۱۶۶

یک) چرا باید قرآن را دائم خواند؟

۱. همیشه مورد نیاز است، تأثیر آن تدریجی است و هدایت او آخر ندارد.

۲. هرچه از قرآن فرا بگیریم، باز یک باب دیگری هست که گشوده شود و مجهول دیگری هست که معلوم بشود.

۳. هر دو مورد

دو) قدم اول برای عمل کامل به قرآن چیست؟

۱. اندیشیدن در مفاهیم قرآنی

۲. آشنایی با متن قرآن

۳. پیاده کردن مفاهیم قرآنی در واقعیت زندگی

سه) مراد از تدبیر در قرآن کدام گزینه است؟

۱. فهمیدن مراد و پرهیز کردن از سرسری نگریستن در قرآن

۲. تفسیر کردن و تعبیر کردن

۳. مفاهیم قرآنی را به صورت سطور قطعی و مجسم برنامه‌ی زندگی در مقابل چشم نگه داشتن

چهار) انس کدام دسته با قرآن بسیاری از مشکلات جامعه را حل خواهد کرد؟

۱. انس دولتمردان با قرآن

۲. انس جوانان با قرآن

۳. انس بانوان با قرآن

پنج) چه امری بزرگ ترین سهم را در گسترش فرهنگ قرآنی و آکنده شدن فضای اجتماعی به معارف این فرهنگ دارا می باشد؟

۱. حفظ قرآن

۲. تلاوت قرآن

۳. برگزاری جلسات تفسیر

شش) آشنایی قاری با مضمون آیه چه برکاتی دارد؟

۱. خود قاری در هنگام خواندن تحت تأثیر قرار می گیرد و در لحن و در صدا و نغمه و حتی در حرکات ظاهری او اثر می گذارد.

۲. روی مخاطب و جلسه تأثیر می گذارد.

۳. هر دو مورد

ص: ۱۶۸

هفت) کدام قاری منهای مسأله ی صدا و کیفیت ادای حروف و کلمات، کلمات قرآنی را جان می داد و احساس متناسب با مقتضای آیه را به مخاطب می بخشید؟

۱. شیخ عبدالفتاح

۲. شیخ مصطفی اسماعیل

۳. مرحوم منشاوی

هشت) «بنده اگر از موجودی های معنوی چیزی داشته باشم که ندارم، اگر می داشتم حاضر بودم بدهم و ... را در مقابل بگیرم.»

۱. حفظ قرآن

۲. تلاوت قرآن

۳. معلمی قرآن

نه) چرا باید قهرمانان قرآنی را احترام کرد؟

۱. تا همه قرآن را بیاموزند و قرآن در خانه ها، بین بچه ها، بین بزرگ ها، بین زن ها و مردها رواج پیدا کند.

۲. برای عمل به رویه و سنت معمول و متعارف در تجلیل از قهرمانان و نخبگان

۳. به جهت الگوآفرینی در عرصه فعالیت های قرآنی

ص: ۱۶۹

ده) رژیم کافر ملحد معاند پهلوی چگونه دوری از قرآن را در ایران رقم زد؟

۱. مکتب خانه هایی که بچه ها قرآن را در آن جا یاد می گرفتند به کلی از بین بردند و در مدارس جدید هم قرآن خوانی به آن شکل شروع نشد و آموزش قرآن در برنامه ها نبود.

۲. در مدارس پهلوی، درس موسیقی می دادند، اما از آموزش قرآن خبری نبود.

۳. مجموعه های روشنفکری و مجموعه های دانشگاهی با قرآن فاصله داشتند و در بین تحصیل کرده های آن زمان، کسی که با قرآن انسی داشته باشد، آشنایی ای داشته باشد واقعا به چشم نمی خورد

یازده) بزرگترین قلم از اقلام عمل به قرآن کدام یک می باشد؟

۱. شکفتن گل های قرآنی از سرتاسر بوستان بزرگی به نام ایران

۲. برافراشتن پرچم حاکمیت قرآن

۳. اصل تحقق جمهوری اسلامی

دوازده) دو اتفاقی که در صورت نزدیک تر شدن بیشتر ما به قرآن می افتد، کدام هستند؟

۱. دشمنان بشریت بیشتر خشمگین می شوند و تهمت می زنند، دروغ می گویند و شایعه درست می کنند.

ص: ۱۷۰

۲. ما قوی تر می شویم و دشمنان بین المللی ما، علیه ما بیشتر بسیج می شوند.

۳. دشمنان فشار اقتصادی می آورند، فشار سیاسی می آورند و انواع و اقسام خباثت ها و ملعنت ها را با ملت ما می کنند.

سیزده) رهبر انقلاب ، آنهایی که دنیای اسلام سیاست های آمریکا را در این منطقه اجرا می کنند چگونه توصیف می فرمایند؟

۱. متمسک به طاغوتند.

۲. خائن به آرمان های اسلام هستند.

۳. پیمان شکنند.

چهارده) کدام یک از برکات و فواید مسابقات بین المللی قرآن می باشد؟

۱. از بزرگ ترین حسناتی است که می شود تصوّر کرد و فرصتی برای انس برادران مسلمان از کشورهای مختلف با یکدیگر است.

۲. بستری برای روشنگری و نمودار کوچکی از اتحاد مسلمان هاست.

۳. هر دو مورد

ص: ۱۷۱

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

